

نۇڭلىتى (مولازم تەحسىن و شتى تىرىش..)
فەرھاد پىربال (

يەكىم سكىچ: كۆپىنەگىن - ١٩٨٧؛ دوودم سكىچ:
پارىس: ١٩٩١، دارىشتنەودى دىياھى: هەولىئىر - ٢٠٠١.
تاپ، نەخشەسازى، بەرگ: مالى شەردەخانى بەتلىيسى..
چاپخانە داناز

چاپ و بلاوكىرنەودى: بنكەى گەلاۋىز

مولازم تەحسىن و شتى تىرىش...

فەرھاد پىربال

نۇڭلىتى

MULAZIM TAH-
SIN...

RECIT DE FERHAD PIRBAL

ڦيانى رۆزانهئ ئەخته (١)

ئەخته، پەرداخىك ئاول بە دەستى راستىيەو،
بەسەر دەستى چەپىشىيەو پەپولەيەك؛ هاتە
زورەوە. دانوشتايەو، پەرداخە ئاوه كەي دايە دەست
مولازم تەحسىن. بە پىكەنینەو گوتى:
- تەحسىن.. تەحسىن! لە حەوشەكە خەرىك بۇو
لە كۈپەكەو پەرداخىك ئاولت بۆ دەربەيىنم؛ ئەم
پەپولەيەت ديوه؟ هات هيىدى هيىدى لەسەر دەستە
ھەلنىشت. ديوته! پشت بالەكانى، شين شىن!
مولازم تەحسىن پەرداخەكەي وەرگرت و تەماشاي
پەپولەكەي سەر دەستى چەپى ئەختەرى كرد.
ئەخته نېيدەتوانى دلخۆشىيە لەناكاواكەي خۆى

پشارىتەوە:
- هەر لە خۆيەوە، دەتكوت فريشتەيەك بۇو،
لەناو ئەو هەممۇ گۈل و گەلايەن ناو حەوشەكە، هات
دەستى منى دۆزىيەو بۆئەوەي لەسەر
ھەلنىشتىت. عەينەن وەكۇ تو!
مولازم تەحسىن پىكەنی:
- چۈن؟
- چىيە، پىت ناخۆشە بە پەپولەت بچوينم؟
- نا، بەلام دەممۇ ئىزام چۈن؟
- تو لەم شارە بە قەددەدام حوسىن دەستت
دەروا. دەتونانىت دەستت لەسەر ھەر كچىك دابنەتىت
و نەلىكت «نا»؛ كەچى لەناو هەممۇ كچانى ئەم
شارە، هاتىت لەسەر دلى من ھەلنىشتىت.

پشارىتەوە:
- هەر لە خۆيەوە، دەتكوت فريشتەيەك بۇو،
لەناو ئەو هەممۇ گۈل و گەلايەن ناو حەوشەكە، هات
دەستى منى دۆزىيەو بۆئەوەي لەسەر
ھەلنىشتىت. عەينەن وەكۇ تو!
جومايتىر پىكەنی:
- چۈن؟
- چىيە، پىت ناخۆشە بە پەپولەت بچوينم؟
- نا، بەلام دەممۇ ئىزام چۈن؟
- لە هەممۇ سلىمانى تەنبا يەك «جومايتىر» ھەيم،
ئەويش توى. ھىچ كچىكى ئەم شارە نىيە بە
ئازايەتى و كەشخەييەتەو نەتناسى. هەر
چالاكييەكى پىشىمەرگانە لەم شارە بکريت، ئەگەر

ڦيانى شەوانەئ ئەخته (١)

ئەخته، پەرداخىك ئاول بە دەستى راستىيەو،
بەسەر دەستى چەپىشىيەو پەپولەيەك؛ هاتە
زورەوە. دانوشتايەو، پەرداخە ئاوه كەي دايە دەست
جومايتىر. بە پىكەنینەو گوتى:
- جومايتىر.. جومايتىر! لە حەوشەكە خەرىك بۇو لە
كۈپەكەو پەرداخىك ئاولت بۆ دەربەيىنم؛ ئەم
پەپولەيەت ديوه؟ هات هيىدى هيىدى لەسەر دەستە
ھەلنىشت. ديوته! پشت بالەكانى، شين شىن!
جومايتىر پەرداخەكەي وەرگرت و تەماشاي
پەپولەكەي سەر دەستى چەپى ئەختەرى كرد.
ئەخته نېيدەتوانى دلخۆشىيە لەناكاواكەي خۆى

- ئىمم! كەواتە، پەپولەكە منم؟
 مولازم تەحسىن دەستى بۆ سمتى خىر و لۇسى
 ئەختەر درېز كرد، بە ئاخىزىكى بەپەلە ھەلى
 سۈوشىيە باوهشى خۆى:
 - بەرخ، بەرخ! تۆ بەرخۇلەي منى! حىممم...
 كەوتە ليسانەوەي ئەختەر، ئەختەرى كولاؤنى ناو
 پىيكتەن ئەو حىتە حىتە ھەۋەسازىيە كە
 ھەميسە لەم حالە تانەدا پىتى راھاتبۇر. لە كۆتايدا،
 مەچەك و زىندى پە بازنى خۆى لە چىنگ مولازم
 تەحسىن دەربازكىد و ھەستايىھە. چۈوه بەر
 ئاۋىتنەكە، گوتى:
 - تەحسىن! تۆ ئەوەي لە گەل من دەيکەيت?
 دەتوانىت لە گەل ھەر ئافرەتىكى دىكەش بىكەيت..

پەتىيانە بىكم كە بەم شاخ و داخھون. مەگەر
 جاروبار بىتوانم، بۆ تەقاندەوەيەك يان بۆ كوشتنى
 جاسووسىيەك، بىمە ناو شار و لايەك لە توش
 بىكمەوە. تۆى پەپولە، لەناو ئەو ھەممو گەنجە
 كورده قۆزانەي ئەم شارە، هاتىت لەسەر دلى منى
 «بەدبەخت» ھەلىشتىت.
 ئەختەر، بازووى، تا زىيرىالى رووت، لە ملى
 جوامىئر ئالاند و بە مەكىتكەوە تەماشاي چاوى
 جوامىئى كەد:
 - كەواتە، پەپولەكە منم؟
 جوامىئر، بە بىزازىيە و گوتى:
 - ئەرى وەلا ئەمە كاسبى نىيە تۆ كارت ھەر ئەوە
 بى سەرباز و زابطى ناو شار و شاخ راوبكەيت و

مولازم تەحسىن گوتى:
 - نەوەلا، عەينەن خۆت!
 ئەختەر پىتكەنى:
 - چۆن؟
 مولازم تەحسىن گوتى:
 - من عاردەم. بەعسىم، زابط ئەمنىكىم. وەك
 خۆتان پىيم دەلىن «پىستىرىن زابط ئەمنى ئەم
 شارەم». تۆى پەپولە، لەناو ئەم ھەممو گەنجە كورده
 قۆزانەي شارەكە خۆت، هاتىت لەسەر دلى منى
 «جەللاڭ» دا ھەلىشتىت.
 ئەختەر، بازووى، تا زىيرىالى رووت، لە ملى
 مولازم تەحسىن ئالاند، بە مەكىتكەوە تەماشاي
 چاوى مولازم تەحسىنى كەد:

تۆش نەتكىرىدىت - چونكە زۆرتر تۆيان خۆش
 دەۋى، دەلىن: «جوامىئر بۇ». ھەر چۆنېك بىن،
 دەست لەسەر ھەر كېچىك دابنېيت، نالىت «نەء»؛
 كەچى لەناو ھەممو كچانى ئەم شارە، هاتىت لەسەر
 دلى من ھەلىشتىت. عەينەن پەپولەكە.

جوامىئر گوتى:
 - نەوەلا، عەينەن خۆت!
 ئەختەر پىتكەنى:
 - چۆن؟
 جوامىئر گوتى:
 - من پىشىمەرگەم، ھەتا عومرم ماواھ ھەر دەبى
 بەم شاخەوە بىم: بى مال و حال، سەرسەرى؛ ھەتا
 ھەتايىھە ھەر دەبى راوى ئەو سەرباز و زابطە بىن

لئي پاريدهوه و گوتي: «مولازم ته حسين، تو به ته نيا خوت، چيم له گهله دكهى بيکه: ته نيا مه هيئله فه رمانبه ره کانى ديكهت لهوه زياتر ئازارمان بدهن!»؛ چون لهو كاته شدا مولازم ته حسين تيگه يشت كه فه رمانبه ره کانى ديكهى ناو ئ منه سوره كه، له كاتى ئازار داندا به زوره مليز ژن و هه رسى كچه عازبه كه، حاكم نهرييانيان ئه تك كردودوه؛ خوشويش دهيتوانى هه مان كرده ديان له گهله دوپات بكته ووه، بهلام نه يكرا! مولازم ته حسين به پيوستى نه زانى ئم هه لويست و رووداوه بوئه خته بگيري پيشه، چونكه ديزانى: ئه خته بگيري پيشه بهم جوره به لگه و بهم جوره حه كاي تانه نيه؛ ئه خته به ته اووه تى لهوه دلنيا ياه كه

جوانووه كهى «مام رهقيبى نانهين» ي به ستبروه؛ تنه كه ياه كى به رزىشى له زير پئى خوى دانا بورو، كه وتبورو سه ركه فهلى جوانووه كه؛ هه روهها چون جه للا ديت». پاشان، كه ئمه زيانه پيشمه رگه هه يه تى؟ هه مسو زيانغان، ودك مرؤقى نياندرتال، له ناو شاخ و ته لان و ئه شكموتان! پياوی و امان له گه لدا يه حه وت سال زياتره چاوي به زيني كه و توروه. جواميير له كاته دا ئه ووه بيرهاته ووه كه چون، ئه ووه خته ياه كوندى «بهرداوا» بعون، «مام موسى تا حه يدر يكى پيشمه رگه بچى جوانووه خملکى هه زاري لادى يخاته زير حه ملهى... خزبه وده!؟». جواميير، له كاتي كدا ئم رووداوه بيرهاته ووه، زهر ده خنه ياه كه وته سه رل يوي و بيره كه ياه دلى

ده زانى؟ مولازم ته حسين تازه جگه ره يه كى داگيرساندبوو: - بهلام من، به گوري باوكم، سويتندت بو ده خوم: له وته لى له شاره توم ناسيووه، دهستم بو هيج ئافره تيكي ديكه درېش نه كردودوه؛ پاش ناسييني تو نه فسم نه چوته سه ره هيج ئافره تيكي ديكه. له كاته دا مولازم ته حسين ئوه دى بيرهاته ووه كه چون مانگيي ك بدر له ئه مرو، ژن و هه رسى كچه عازبه كهى «حاكم نهرييان نهور قولى» له سه ره ئوه دى حاكم نهرييان له دوو ايده دا به يه كجاري په يوهندىي به پيشمه رگه وه كردبورو دابوو يه شاخ، په لکيishi ئه منه سوره كهيان كردبوروون؛ چون له وئي كچه كهوره كهى حاكم نهرييان له گوشيه كى ته عزيز خانه دا

نه پولكه گونا حه كانيان بدهيته بدر گولله و ئاري بيجى. من ويژدانم له هه مسو ئه و كاتانه دا پييم دهلى: «تو جه للا ديت». پاشان، كه ئمه زيانه پيشمه رگه هه يه تى؟ هه مسو زيانغان، ودك مرؤقى نياندرتال، له ناو شاخ و ته لان و ئه شكموتان! پياوی و امان له گه لدا يه حه وت سال زياتره چاوي به زيني كه و توروه.

جواميير له كاته دا ئه ووه بيرهاته ووه كه چون، ئه ووه خته ياه كوندى «بهرداوا» بعون، «مام موسى تا حه يدر يكى پيشمه رگه بچى جوانووه خملکى هه زاري لادى يخاته زير حه ملهى... خزبه وده!؟». جواميير، له په ناديواري ئه و خانووه كه كردبورويان دو له كه - له په ناديواري ئه و خانووه كه كردبورويان به مزگه و نويشيان تيدا ده كرد، هه رچوار پهلى

دەگەيىتە لام، ئىتەر واملى دى بىز لە خۆم دەكەمەوە كاپىتى بىر لە دەكەمەوە كە من بۇ سېيىنەكەي يان دوو سېبەي دەچم لە باوەشى پىاوتىكى دىكەدا خۆم دەدۇزمەوە. بەراستى.

ئەختەر كە ئاپىرى دايەوە، مولازم تەحسىن ھەستابۇوه سەرپىي؛ لە ناوك بەرەو خوارەوە خۆي لە سەمتى ئەختەر توند كردىبو، لە دوواوەردا ددانى جىبر كردىبو؛ تۈورە، هەر دو شانى ئەختەرى بۇ لاي خۆزى راتەكاند:

- ئەدى بۆچى شووم بىن ناكەي.. هەي ئىبلىس؟

ئەختەر ختووكەي ھاتمەوە و لە ھەمان كاتدا ھەستى بە ئازارىتكى پېر لە چىشىش كرد:

- چى؟!

دەستى خستە سەر كلاشىكۆفەكەي تەنىشتى:

- ئەويش جار بە جار.. لە مانگىدا شەھۋىك.

ئەختەر پېتكەننى، گوتى:

- پېشىمەرگە دەبىن سوپاسى خوا بکا ئەگەر ئۇدۇنداشى ھەيە.

- چۆن؟

ئەختەر نازى بەسەر جوامىئەوە دەكىد:

- مەبەستم ئەمەدە كە دەتوانى جار بە جار لەگەل ژىتكى جوانى وەك من چەند ساتىكى خۆش بەسەر بىبات.

جوامىئەر گوتى:

- بەلام ھەموو پېشىمەرگە يەكىش ئەو جەريه زەيىھ ناكات ھەفتەي جارىتك يان مانگى جارىتك، بە

چەندى خۆش دەويىت! رۆزىيکىان مولازم تەحسىن بەراستىگۆبىيە و پىنى گوت:

- ئەختەر، گۈي بىگە! خۆ من دەتوانم بەزۆرەملەن بىخەمە پىشتى ئوتومبىيلەكەمەوە و تا بەغدا پانوھەستىن، بەزۆرەملەن بىتكەم بە ژىنى خۆم؛ بەلام من ھىيندەم خۆش دەويىت كە نامەوى غەدرەتلى بىكمەم تۆزقالىك چىھ ئازارت بىدەم.. حەزىدەكەم تۆخۆت بە خواتى خۆت و بە بىبارى خۆت بەگەلم بىكەويىت!

ئەختەر لەو كاتدا سەرەقىرى خۆى بەديار ئاۋىتىنەكەوە رېكىدەخىست؛ نەرم نەرم دەيىيست دلى ئەو راپىزى بىكەت:

- تەحسىن، منىش، باوەرەم بىن بىكە، هەر كە تۆ

رۇنەك دا: «زىيانى پېشىمەرگايەتى، ئەگەر بە قىسىە فرۇيد بۇوايە، دەبىووه گىرنىڭتەرين سەرچاواھكانى داھىتىن؛ چۈنكە ھەمۇو زىيانى پېشىمەرگايەتى، ھەمېشە، لېيانلىتىو لە كەپتى سېيىكسى». ئىنجا پۇوى قىسىە كرده ئەختەر:

- ئەرى وەلا، پېشىمەرگەي بەستە زىمان، ھەر ھەموويان، بە خۆشىمەوە، لەۋى، وەختە شىيت بىن بۇ 『ژىنېك』!

ئەختەر پېتكەننى، پاشان سەرەي بىسکى خۆى لە لادەمى خۆى نا و بە نازىكەوە ورته ورتىكى كرد:

- كەواتە، جوامىئەر، بەراستى، تۆ تەنبا منت ھەيە!

جوامىئەر ھەناسەيەكى حەسانەوەي ھەللىكىشا،

مولازم ته حسين ده تگوت ده يهوي بي�وا:
 - شووم پين بکه .. شووم پين بکه ، ههی ئىبلىس!
 ئەختەر سەرى داخستبوو ، تەماشاي پەرداخە
 بەتالەكەي دەكىد؛ لەناكاو دەستى مولازم ته حسينى
 لەسىر شانە كانى خۆى هيپا خوارەوە و بە تىقەمى
 پېتەنینىتكى فريشته يىيانەوە رايىكىدە دەرەوە:
 - دەچم ويىسىكى و مەززەكانىت بۆ دەھىپنم.

مولازم ته حسين ، لە ژۇورەكەوە ھاوارى لېكىرە دەرەوە:
 - ملۇانكەيەكى زېپىنى تازەم بۆ كېرىپيو ...
 حەيوان!

نيوهى شەو ، لەو شاخانەوە دابەزىتە ناو شار
 بۇئەوهى «خۆشە ويستەكەي» بېبىنەت!
 - دەزانم.

ئەختەر بە مەكىرە دەستى كىدە ملى:

- ئەمە تەنبا ھونەرى تۆيە.

جوامىئر پووى كىدە ئەمۇ:

- توھەمىشە ناو لەم چىرۇكەي ئىيمە دەنیيەت
 «ھونەر» ، «سەرداڭ» ، «وېران» .. قەت بە زمانىند
 نايە بلېتى «عەشق» .

- چى؟ ؟ عەشق؟ كە وا نىيە!

- ئەختەر ، گۈن بىگە: من خۆشم دەۋىتى...!
 ئەختەر ، تۈورە ، دەستى دايە پەرداخە ئاواه
 بەتالەكە و ھەستايەوە؛ ھەر دوو دەستى لە ناو

قەدى خۆى گرت:
 - ئەدى بىچى نامخوازى؟ بۆ نامخوازى.. هەى
 ترسنۇك!

ئەختەر بە ھەنگاوى زۆر تۈورە كەوتە ناو حەوشە
 تارىكەكەوە. دىيار بۇو چوو بپوا ويىسىكى و مەززەكان
 بۆ جوامىئر بەھىنەت و لەسەر مىزىك ئاماھىان
 بىكتا.

جوامىئر ، لە ژۇورەكەوە ، ھاوارى لېكىرە دەرەوە:
 - گۈرەويىھەكانىت بۆ چنىيۇم ، ئەختەر گىيان؟

ژیانی رۆزانه‌ئەختەر (۳)

- ئەختەر بۆ جوامییر دەگیپایەوە:
- دەمەوە سرانیکی پايز بwoo، کاتى ئىنتىخاباتەكەی مەجلىسى تەشريعى و تەنفيزى بwoo، شار قلىشابووه.. قومبەلەيەك لە بەرددە مىزگەوتى گەورە تەقابووه؛ چوار كەسى كوشتبwoo، يازدە كەسىش برىندار بوون. بە بىرته؟
 - بە بىرمە. ئەو رۆزە بwoo كە پىشىمەرگە «عادلى مونەززەمە» يان برىندار كردىبwoo.
 - لە خەتى شاريازىتپەوە هاتبۇونە ناو شار.
 - «ئارامى عەبەي دەللاڭ» و ھاوارىتىكانى بوون.
 - خەلک دەيانگوت: «حکومەت خۆى

ژیانى شەوانەئەختەر (۳)

- ئەختەر، كە بە هيچ شىپوھىدەك نەيدەۋىرا ناوى جوامىير لە لاي مولازم تەحسىن بەھىنېت؛ بە ھەمان شىپوھ نەيدەتوانى ئەم چىرۇكە بۆ مولازم تەحسىن بىگىپىتەوە:
- نیوەرپۇچىكى گەرمى ھاوين بwoo. ئەختەر كاغەزىتكى بەدەستەوە بwoo كە بىرىتى بwoo لە فەرمانىتىكى وەزارى بۆ تەعىن بۇونى ئەختەر لە بەرتىپەرایەتىي كشتوكالى سايىمانى؛ لە دەرگائى نۇرسىنگە كەي جوامىير دا.
- فەرمۇو!
- ئەختەر لە كورسى و مىزەكەي جوامىير نزىك

بەئانقەست ئەو قومبەلانەي لەوئى داناوەتەوە بۇئەودى سومعەي پىشىمەرگە لەككەدار بىكەت». - حکومەتىش دەيگوت: « ياخىبۇوە چەكدارە بەكىيگىراوە كانن ». - قومبەلەيەكى دىكەش فرىئ درابۇوە ناو مەعمەللى جىڭەرەكە و ھەزەد كەسى كوشتبwoo. تازەش، دوو سى رۆزىتىك بwoo «ئاكۆ ئارپىيچى» و تىپە فيدايىيەكەي، دەزگىر كرابۇون كە چووبۇون پارىزگارى كەركۈوك «تىرۇر» بىكەن. - بەبىرمە. - مولازم تەحسىن، وەك گورگى برىندار، بە خۆى و ھەشت موسەللەحە پر قىوات خاصە، بەناو كۆلانەكانى شاردا دەسۋوپايدە. تو لە شاخەوە،

كەوتەوە:

- جەنابى بەرتىپەر..؟
- جوامىير، گەنجىتكى جوانى كەشخەي چوارشانە، سەمیئل كەش؛ دلى كەوتە جونبوشىدە:
- بەلنى، فەرمۇو!
- من ناوم «ئەختەر قادر»، كە پىشىتىر بەيان حاجەتان بۆ نۇرسىيىبۇوم. ئىستا فەرمانى تەعىن بۇونەكەم لە لاي ئىپە بۆ دەرچووه.
- بەلنى..
- ھاتووم دەوام بىكەم.
- جوامىير، كە پىشىتىش جارىتكى بىنېبۇرى، لەبەرى ھەستايەوە؛ تەوقەيەكى لەگەلّدا كرد:
- بەخىر بىيت.

نهنیا دوو سی رۆژیک بwoo، پر به قەد چوار تەنەکە،
بەياننامە و مەنشوراتى حزىت بۆم ناردبۇو كە بەناو
شاردا بالاويان بکەمەوە.

- لەپىرمە.

- باش بwoo يەك دانەشى لە مالەمە نەمابۇو؛
ھەمۈمۈم بلاوكىردىبۇونەوە. بەپىرمە: ئەو عەسرە،
خوشكەزاڭەم، لەناكاو، بەپىتاو، خۆى كوتايىه
ۋۇرەوە و ھاوارى كرد:

- دادە ئەختەر؛ مولازم تەحسىن...!

زەندەقىم چوو، ھاوارم كرد: چى؟!

- مولازم تەحسىن... لە گەرەكايە.

- نا!؟

- مال بە مال دەگەرلى.

- ئەيەرۆ...!
- تەفتىشاتە.

ئەختەر بۆ جوامىئى دەگىرىايەوە:

- ئەو رۆزە، لە بەيانىيەوە تا دەمە و عەسران،
دەيانگوت: سى صەد گەنجى زىاترى ئەم
سلېيمانىيەقى قولبەست كەدوووه و بىدوونىيە تە ئەمنە
سۈورەكە.

- كورە گەورەكەي ئەم «عەلى پەرەشوتە» شىيان
لەگەلدا بwoo، كە ئىستا دراوسىتن.

ئەختەر گوتى:

- ئەو دەمە و عەسران پايزىيە بwoo كە من مولازم
تەحسىن تىدا ناسى.

خەلک، ئەوانەي جوامىئىيان خۆش دەۋىست و
رېزبان لىتى دەگرت، بەنھىيىنى، لەنیو خۆباندا،
دەيانگوت: «... بەلام حەيف؛ ئەو پىاوه چاكە؛
بەعسىيە».

جوامىئى، «خەت مايل»، رەفيق حىزىي لەناو حزىي
بەعسىدا؛ بەلام لەزىيرەوە بۆ پىشىمەرگە كارى دەگرد.
تەنانەت ھەمۇ مەنشوراتە كانىش، كە لە شاخەوە
ھەفتەي جارىتكى پىتى دەگەيشتن، بەيانىان، ھەر
خۆى، بەدەستى خۆى بەناو بەرىيە بەرایەتىيەكەي
خۆيدا بالاوى دەگەرنەوە.

جوامىئى دوو مانگ زىاتر بwoo، چەندى دەيكىد و
دەيكىد، نېيدەتوانى ئەختەر فريو بىدات و رۆحكىشى
مالەكەي خۆى بکات لە (عەقارى). رۆژىييان،

جوامىئى پىنۇوسمەكەي لەسەر كاغەزەكەي بەرددە
خۆى دانا و دۆسىيەكانىي بەرددەم خۆى بەجىتىيەشت:

- با بچىن نۇوسىنگەكەي خۆتى پىشان بەدم و
ھاواكەرەكانىي خۆتى لە بەشى (صادرات) پى
بناسىتىم. لە سېبەينى بەملاودش وەرە دەوام بکە!

ئەمە كەي بwoo؟ سىن سال پىش ئىيستا، پىش
ئەوەي ھىشتى جوامىئى «كەشف» بىيت و ناچارىي
شار بەجى بىللىت و پەيۋەندى بە پىشىمەرگە كانىي ناو
شاخەوە بکات.

جوامىئى هەر لەوكاتەوە كادريتىكى گەورەي حزب
بwoo، بەرپىسى يەكەمىي ھەمۇ شانە نەھىنېيەكانىي ناو
شار بwoo. بۆ داپوشىنى ئەم مەسەلەيەش، خۆى
كەردىبۇو بە «بەعسى»؛ رەفيق حىزىي بwoo. ھەمۇ

- عدکم پیشمه رگه بالبیت. که هاته زیوره و
منی دیت، یه کسه لف، له خویه وه، ئه هون بویه وه:
- لازم نفتش الیت!
من، فوتیه کی گولگولیم به سر شانه کانی
پوچه کم دادابو، گوت:

- فهرمدون!
شیراندی:
- کن له ماله که؟
ده میست زوو بروات و له کولم بتته وه، گوت:
- حورمهم؛ به تاقی ته نیام.
گوتی:
- کورت، کچت، میردت..؟!
گوت: کسم نیه؛ به ته نیام.

- جو امیر ته نیا دهستی پن گه رم ده کاته وه. من
ده زانم.
ئه وانه روشنبیه ریش بون و به چاویکی
سیاسیانه دیانروانیه دنیا، دهیان گوت:
- جو امیره فهندی ته نیا بوئه ویه تی که بیکاته
حزبی و هیچی تر نیه.
پر و پیره زنه فهراش و پاسه وان و چایچی و
فرمانیه ره کانیش دهیان گوت:
- ره بی پیرزی یه کتر بن؛ ئه مجا به خوا جوان
له یه کتری هاتونون!
ئه خته بیریه تی: «باجی به هن» ی زنه فهراش که،
هه مسوو جار که دهات په رداخه ئاویکی ده دایه
دهستی، پیتی ده گوت:

- چون؟
- له ماله وه دانیشت بیوم. هه ری کسمر، دووای
هاواری خوشکه زا کم، زور به توندی، - پیم وابی به
پیله قه بون، مولازم ته حسین له ده رگای دا. من روح
له گهله لی له رزی. و دیش! زانیم ئه وه؛ به تاقی ته نیا
له ناو ماله که؛ چی بکم؟ پاشان بوم ده رکه وت «ست
نیهایه تی به رازیلیه که» خه به ری لئ دابووم.
به پله پرووزی چووم ده رگا که لئ بکه مه وه. هیشتا
دهستم نه گه یاندبووه مشتوبی ده رگا که؛ ئه و
له و دیوه وه، به پیله قهی دووه، ده رگا که خسته سه ر
گازاره پشت. چوار پینچ عه سکه ر، دهست به
کلاشنکوفوه، له پشتوه ده راوه ستابون. بین ئه وه
هیشتا که سی دیتی، هاواری کرد:

ئه خته ر بخویشی نازانیت چون بون، گوتی:
«باش»؛ به گهله لی که وت. ئیتر له روزه وه بون که
ورده ورده ناوی «ئه خته ر» لکایه ناوی جو امیره وه.
له ناو دائیره کشتوكالی سلیمانیدا هه ر فهرمانیه ره
و قسیه کی ده کرد. کوره که که ریم که رذ که
زمیریاری دائیره بون، ده گوت:
- «ئه خته ر قادر قوتلو» بوقه دوستی مودیر؛
ئیتر مه رحه با له کمس ناکا.
کچه ها و کاره که خویشی، له هه مان به شی
صادراتدا، لای ئافره ته کانی تر ده گوت:
- هه ر بق به روزه دندی خویه تی.
«سەلامى فەرەج فافۇن» که ها ورتی نزیکی
جو امیریش بون، لای برادره کانی خۆ ده گوت:

ئاوريتکى لە قووات خاصەكانى پشتەخۆى دايەوه،
پىتى گوتىن:
- ئىسۇ، كەستان نەيەنە ژۇورەوه؛ من بەتەنیا
تەفتىشى ئەم مالە دەكەم.
دەمانچەرى پۈلتۈرىسى، تەماشايەكى
چىمەنە پېپەپولە و گۈلزارەكەمى كرد. پاشان
بەسەر پىپىلىكەكان كەوت، لەناو حەوشەكەدا
بەگومانەوە لىتى پرسى:
- تو بۆچى بەتەنیا يەنە ئەم مالە؟
ھەستم كرد بەلا يەنە گرنگ نەبىن وەلامى من
بىيىستى؛ سەرى بەناو ئەم ژۇورەدا هىتىا يە ژۇورى؛
پاشان چوو تەماشايەكى ژۇورەكەدىكەيشى كرد و
پرسىارادكەدى دووبارە كەدەوه:

- پىتم بىلىنى!
من ئىتىر كە زانىم رېزى لە حورمەيىم و بەتەنیابۇونە
لەناو مالەكەدا ناگىرى، بىرم كردهو كە ئىتىر پىتىستە
پىتۇانم بىزانم چۈن وەلامى بىدەمەوە و خۆمى لەدەست
قۇتار بىكەم. يېباكانە لەۋە بىرسىم ھىچ گومانىكى
سياسىم لى بىكەت، گوتىم:
- ئەم شارە سەدان ژىنى وەكۇ منى تىيدا يە كە
بەتەنیان.
- ژىنەپىشىمەرگە و ژىنەشەھىد.. وا نىيە؟
گوتىم:
- ژىنى وەكۇ منىش..
ئەم قىسەيەم لەۋە دەچوو گومانى لە دل كەمتر
كەرىپىتىتەوه:

خۆشى نەويىم و مەتمانەم پىن نەكەت، چۈن منىش
لەگەل خۆيدا دەخىزىنېتتە ناو ھەمان شانەى
رىتكەخراوى نەيىنېيى شاخەوە و چارەنۇوسى من بە
چارەنۇوسى خۆبىوه گىرى دەدات؟ چۈن دەيەوى
بىكەتە بەرپرسى شانەكانى رىتكەخراوى نەيىنېيى
ئافرەتانى ناو شار و پلەي بەرزى حزىزم پىن
بېخشى؟!». .
- جوامىئر يەكەمین پىياو بۇو كە من خۆم بۆى
رووت كەدەوه.
تەختەر ھەموو جار واي بە «باجى بنارى ژىنى
ما مەندە مۇن» دەگوت. باجى بنارىش پىتى دەگوت:
- پەشىمان نىيت، ئەختەر؟
ئەختەر دەيگوت:

- بەقوربانىت بىم، نۆشى گيانىت بىن؛ دەلىي «كچى
كافرۇش» يەت؛ رەببى پېرۆزى مودىر گيان بىيىت..!
چىرۇكى خۆشەويىتىيى جوامىئر و ئەختەر بۇ
ما وەيەك ھەر بەم شىۋىدە ما يەوه. بەلام ئەختەر ھەر
لە يەكەمین رۆزدە، بېپارى دابۇو؛ بەتەواوەتىش
دلنیا بۇو كە ئىتىر دەبىتە ژىنى جوامىئر! تا ئىسقانى
لەوە دلنیا بۇو كە جوامىئر دەخوازىت! ئەختەر لە
دلى خۆيدا دەبگوت: «ئەگەر بەراستى خۆشى نەويىم
و مەتمانەم پىن نەكەت، چۈن نەيىنېيى ئەوەم لەلا
دەدرکىنېت كە ئەگەرچى رەھىق حىزىبە و لەناو حزىبى
بە عسدا كاردەكەت؛ بەلام خەت مایلە و خەباتى
نەيىنلىپىتىناو نىشىماندا دەكەت؟ چۈن ئەوەم لەلا
دەدرکىنېت كە سەر بە پىشىمەرگەيە! ئەگەر بەراستى

دەمیک بۇو بە وەلامەكانى من تۈوشى سەرسۈرمان ھاتبۇو. گوتى:

- تۆچ كاردىت؟
- گوتى:
- جل دەچنم و خەياتى دەكەم.
- خوا تەمەندرېشىت بىكا!
- گوتى:
- چايەكت بۆلىنى نىيم؟

چاوم لىنى بۇو: تەماشاي گولەكانى سەر عەردى كراسەكەمى دەكەد، گوتى:

- تەننیا پەرداخىتك ئاوا.
- كە ئاواهەكەم دايە دەستى، دىسان گوتى:
- خوا تەمەن درېشىت بىكا!

- باشە.. لەبەرچى؟ ئىيۇ بۆچى ئاواها ليك دابران؟

- جوامىئر كاتى كەشق بۇو كە لەگەل رىكىخراوى پىشىمەرگاندايە، ئىتىر دەبۈۋايە دائىرە و وەزىفەكەمى خۆى بەجىن يىتلىنى؛ گوتى: «ئەختەر، تەواو! من دەبىن بېرۇم و بەجئت بىتلىم».

- ئىن؟! دە فەرمۇو!

گوتى: «جوامىئر، من بۇرمەتە زىن. من ئىستا زىنى تۆم».

- ھەممۇ خەللىك و ھەممۇ دائىرەكەشتان دەيا تزانى كە جوامىئر تۆى كەردىتە زىن!

گوتى: «دەبىن لەگەل خۆت بېبەيت!».

- وەيش..!

- مىرەت لەكويتى؟
- درۆم كرد، گوتى:
- وەفاتى كەردووه.
- مندالىت نىيە؟
- نەخىر.
- يەعني لەم مالەدا بەتەننیا دەزىت؟ هەر خۆت؟
- جارىيەجار خوشكەزاكانىم دىئنە لام.

كە گەيشىتەوە چىمەنەكە، هەر دەتگۇت مالەبابى خۆيەتى: لەناو چىمەنەكە، لەسەر كورسىيەكەنى ئەوي دانىشت؛ دەمانچەكە خىستەوە ناو كىفي لا كەلەكەمى، هەر دوو قاچى خۆى بەرامبەرم درېش كرد:

- تۆكى دەتىزىتىت؟
- ئەي خۆم چىم؟

- نەخىر، چونكە خۆشىم ويست؛ خۆشى ويستم.

«باجى بىنارى مامەندە مۇن» دەيگۈت:

- ئەدى ئىستا؟ ئىستا پەشىمان نىت؟
- نەخىر.

باجى بىنار دەيگۈت:

- هەى كەرە! ئاخىر ئەو بۇو كە تۆى بەم رۆزە كەياند.

ئەختەر درۆي لەگەل باجى بىنار نەدەكەد؛ دلىۋە فرمىيىسەكە گەرم و پۇونەكانى خۆى دەسىرىيەوە دەيگۈت:

- ئىستاش هەر خۆشىم دەۋى.

باجى بىنارى مامەندە مۇن زۇو زۇو حەزى دەكەد ئەو بىرىنە قۇولەي رۆحى ئەختەر بىكولىتىتەوە:

راکیش ابورو؛ نه شەرم نه حەیا؛ به نیگا
حەشەریبیه کانی بەژن و بالامی دەلسەوە.
ئەختەر بە جوامییرى نەگوت:
- دوواى ئەوه ئیتە منیش يەكسەر كورسييە كم
پاكيشايە ناو چىمەنە كە و بەرامبەرى دانىشتەم.
ئەختەر بە جوامییرى گوت:
- من هەر بەپیسو وەستابۇم، زىندەقىم چوبوبۇ،
خوا خوام بۇو بپروات و لەكۆلەم بىتەوە؛ كەچى گوتى:
«پوخسەتم دەدەيتى كە ئەم شەو دىسان بىم
تەفتىشى مالەكەت بىكمەوە؟».
ئەختەر بە جوامییرى نەگوت:
- گوتە: «بەلىنى، هەر وەختىك هاتىت، بەسەر
چاۋ؛ مالى خۆتە!».

ناوى پېشىمەرگا يەتى و حزب و كوردايەتىيە وە
پشتت تى بکات و بەجيit بەھىلى. - خالىڭوورەكەم زۆر خوشى دەۋىستەم. دوو سىن
جاران نامەي بۇ جوامىير نارد. جارىتىكىش چووه لاي،
بۇشاخ.
- سوودى نەبۇو، ها؟
- ئیتەر خالىڭەشم پشتى تىيىكىدەم؛ گوتى:
«سووچى خۆتە». باجى بنارى ئىنى ماماھىنە مۇن، ژىنېكى دەم بە
هاوار، ھەموو جار لە كاتى گىرانەوەي ئەم
حەكایەتەدا، بۇ دىلدا نەوە و خىستە پىتكەنин، بە
ئەختەرى دەگوت:
- ئاواھا ئىتىز؛ ورده ورده، تەماشات كرد؛ خوت و

ئەختەر بە جوامىيرى نەگوت:
- مولازم تەحسىن پياویتى قۆزى كەلەگەتى چاۋ
و بروجوانى كەشخە بۇو.
ھەرودەها پېيىشى نەگوت:
- لهو دەممەدا، كە لەناو چىمەنە كەدا دانىشت؛ دەم
و دەست حەزم دەكەد بىكەمە موشتەربى بەرددەوامى
خۆم.
ئەختەر بە جوامىيرى گوت:
- ئەو ناجىسنە خويتىيە، دەتكوت كوللەرەشە
گەورەكانى كەرىيەلا يە.
ھەرودەها گوتى:
- لەناو چىمەنە كەدا، هەر دوو قاچى بەرامبەرمە

- گوتى: «ناكىرى. تۆھىچ نەبىن جارى ماۋەيدەك
لەناو شاردا بىتىنەوە». - بۇ مولازم تەحسىن... بۇ مولازم تەحسىن
بىتىنەوە! هەى چاۋى كويىر بىن! بۇ مولازم تەحسىن
بىتىنەوە!
ئەختەر، ھەميىشە چاۋ بە گىريانەوە بۇ باجى بنار
دەكپۇزايەوە:
- ئىتەر «ماۋەيدەك» بۇوه مانگىيەك، بۇوه شەش
مانگ، بۇوه سالىيەك، بۇوه دوو سال... تا ئىستىتا.
- رۆلە گىيان، تۆئەوساتىش، ئەگەر ھەتىم
نەبووپىتايە، ئەگەر باوكت يان برايەكت ھەبووايە
پشت و پەنات بۇوايە: ئەويش نەيدەتوانى ئاواھا بە

- لەو رۆژهود بۇو کە ئىتىر بە يەكتىر فىئر بۇوين.
 ئەختەر بە جوامىئىرى گوت:
 - لەو رۆژهود بۇو کە ئىتىر ئەم بەلايەم تۇوش
 هات.

ئەختەر، دلۋىپە فرمىسىكىك زايە قولىنچىكى
 چاوانىيىھە؛ نائىمىيد، دىسان بە بىيھوودەي زانى
 گەلەيى لە جوامىئىر بىكەت و پېتى بللى:

- ئەگەر كاتى خۆى مارەت بىكەدىمايە و لەگەل
 خۆت بىتبرادا يە بۆشاخ؛ تۇوشى ئەم رۆژه رەشەي
 ئەمپە نەدەھاتم!

- بەلى.

- نالىيم؟ حەكاىيەتى تو دوور و درىزە، كچم.
 خەتاى خۆت نەبۇوه.
- ھەمان ئەو رۆژە، پېش ئەھەي بانگم بىكەن؛
 چوبۇونە مالەوە. مالەكەمانيان سەراوبىن كردىبوو.
 باش بۇو: ھەرجى بەياننامە و بلاوكراوەي كە جوامىئىر
 بۇنى ناردىبۇومن بلاويان بىكەمەوە، لە مالەوە، لە
 شوينىكى تەقەت ھەلمگىرىبۇون.
- ھېچيان نەدۆزىبۇوه.
- بەلام ھەر دىيانگوت كە من لەگەل جوامىئىر لە
 ھەمان رىتكخراودا كاردەكەم. دىيانگوت: «لىرىد
 ناچىتە دەرەوە تا دانى پېيدا نەنیتىت كە تو لەگەل
 نۇدا ھاوخبات و ھاوشانەيت».

ئەختەر بە جوامىئىرى گوت:
 - دەزانى چۈن وەلامى ئەو بەعسېيىھ خۇپىيەم
 دايەوە؟ پېتم گوت: «نەخىر. ئىممە كوردىن؛ عورف و
 عادەتى كوردان رىتىگە بەوه نادات ژىنېكى تەننیا بە
 شەوان دەرگا لە پىاوا بىكانەوە».

ئەختەر بە جوامىئىرى نەگوت:
 - شەو، پېش ئەھەي ئەو بىت، چۈرم حەمامىيىك
 كرد و مېشەكىندەكەم بۆى لە مل كرد و خۆم چۈرم
 دەرگا كەم لىتى كردىوە.

ئەختەر بە جوامىئىرى گوت:
 - ئەو تەرسە خۇپىيە، شەو، بە خۆى و
 ئۇتومبىلەكىدە، دىسان، لە دەرگاى دايەوە.

ئەختەر بە جوامىئىرى نەگوت:

فوزى خۆت ماونەتەوە.
 ئەختەر قەيرىتك بە قىسە قۇرەكانى باجى بىنار
 پېيدەكەننى؛ پاشان دىسان، لە ناواھەندى قىسە و باسى
 دىكەدا دەھاتەوە سەر باسى جوامىئىر:

- كە جوامىئىر رۆيىشت، رۆزىتىك لە ئەمنە سوورەكە
 بانگىيان كردم.
- تو خۇوووا؟

- گوتىيان: «يان ئەھەتا دانى پېيدا دەنیتىت كە
 تۇش لە ھەمان رىتكخراوى جوامىئىر كاردەكەيت؛ يان
 ئەھەتا دەبىي...»
- دەبىي چى؟

- دەبىي دەرىپىت داکەنېت..!».
- ئەيەرۇ!

- ههموو مانگى جاريک بانگيان ددكرده «ئەمنە سوورەكە»...
 باجي بنار، به بىز و سووكىيە كەوه، تەماشاي ئەختەرى ددكرد:
 - ودىش... دايىكت بىرى!
 ئەختەر دەگرىيا:
 - ئەمە حالى من بۇو.
 - كويىرايىم دايىه. مەڭرى!
 - دەردى دلى خۆم لاي كىن هەلرېشتايە؟ كىن بە فرباى من كەوتايە؟
 - هيچ بەلگە يەكىشيان لەسەرت نەبۇو، ئەختەر?
 - هيچ.
 - ئىنجا پاشان لە دائيرە كەشت فەسىليان كردىت.

- ئەپاشان؟
 ئەختەر، دلى پر، بۆ باجي بنارى مامەندە مۇنى ددگىيە كەوه:
 - لە كاتى ئەشكەنجهدا، سى پىياو بەجاريک لېتە هاتنە ژوورەوه.
 - سىن؟
 - ئەودى يەكەميان گوتى: «ئىممە دەزانىن تو ژنىت و جوامىئر توئى كردوته ئىن».
 ئەختەر لە پرمەمى گربانى دا:
 - بە نوبەت، دەھاتن ...
 - .. ودىش! يەعنى بەزۇر...!
 - بە .. زۇر...
 - كويىرايىم دايىه بۆت؛ ئەختەر گيان!

- له.. دا.. ئى.. رهش.. فەسلىيان.. كردم...
 باجى بنارى ژنى مامەندە مۇن ھەمىشە بە
 ئەختەرى دەگوت: «تۆز ھېچ گۇناھت نىيە، ئەختەر.»
 - من بەبىي ويسىت و خواستى خۇم، لە ناچارىي
 خۇمەوھ رۆزىم بە رۆزى ئەمپەز گەيىشت. كە بىرى لىنى
 دەكەمەوھ دەتكۈت خەونىيک بۇو!
 - ئاگر لە عومريان بەرىنى، پەبىي! ئەوانە،
 ويسىتىوپانە تۆلەي جوامىئر بەم شىيىھە لە تۆى
 فرىشته بىكەنەوھ.. زەليلت بىكەن!
 ئەختەر، لەبەر جوامىئر، دلى نەدەھات بە باجى
 بنارى مامەندە مۇن بلىيت:
 - جوامىئر ئەوكاتە، ھەمىشە، لە شاخەوھ نامەي
 يۇم دەنارد، دەيگوت: «قەيناكە؛ جارى تەحەمۇل

.
 بىكە!».
 ئەختەر بە باجى بنارى مامەندە مۇن دەگوت:
 - جوامىئر ئەوكاتە لە شاخ بۇو، ئاگايى لە من
 نەبۇو؛ ھەوالى منى نەدەزانى.
 ئەختەر، بۇئەوھى شەخسىيەتى جوامىئر نەشىيۇتنى،
 دلى نەدەھات بە باجى بنارى ژنى مامەندە مۇن
 بلىيت:
 - تەنانەت دوواترىش، كار گەيشتە ئەوھى كە
 جوامىئر بۆي نۇوسىيم، گوتى: «قەيناكە، لەگەلىيان
 كار بىكە؛ بۇئەوھى بتوانىت، بە خەتى مایل، لەناو
 شاردا درىيىز بە خەباتى زىيرىزەمىنى و سىياسىيانى
 خۆت بىدەيت».
 ئەختەر بە باجى بنارى ژنى مامەندە مۇن

ٿيانى پڦوانهه ئهختهه (٣)

ئهختهه ئه و نيوهڙويءه، و هك دهيان نيوهڙويءى ديكه،
دهعوهتى مولازم ته حسيينى كردوو: كفتهى
ساپوونكه رانىي بُز ليناپوو.
- بُزته دُستى.
- قهچهه تاييهه تى خزيه تى، ئيتير.
- دهليين ئيستا له ئه و زياتر ناداته كهسى ديكه.
- مهسلهه ته.
- قهچهه يه كى كورد و ئه منييکى عارهبي به عسى؛
پيرؤزى يه كتر بن! كورته و كهڙى، ليك دههڙى!
- باشه، ئيستا بُز خوي خهياطى و جلچنى و

ٿيانى شهوانهه ئهختهه (٣)

ئهختهه ئه و شهوده، و هك دهيان شهودي ديكه،
دهبوايه دانيشيت راپوري تاييهه تى خزي بنووسيت:
بُزنه وهى سبهى شهود، يان دوو سبهى شهود، كاتنى
جواميير ديته لاي، راپوري ته كه به جوامييردا بگهنه يه نيت
به ده زگاى كاروباري نهينييە عهسکه رى و
سياسييە كانى حزب له شاخ.
ئهختهه هه موو جاريک كاتنى ده كه و ته سه راپوريت
نووسين، ده تگوت تازه به تازه يه كه مين جاريه تى
راپوريت ده نووسن. ده ترسا.
دوو اي ئه وهى چوو خوي دلنيا كردوه له وهى كه
دھرگاى حهوش و دھرگاى جامخانه كهى به رحهوش و

دھگوت: «تهنيا جواميير دهيتوانى له و زليلى و
سنه مرگييم رزگار بکات، ئه ويش دوور بوبو.»

ئهختهه، شهرمى ده كرد، بى چاو و رووانه، به
باجي بناري مامه نده مون بليت:

- ئاوهها ئيتير؛ له سه داخوازبي جواميير: دهريين
داكهندنى به رده و امى من، بوبه شيوهيه كى خهباتى
شورشگيرانه رئير زمينى. هر لى بهر خاترى حزب و
له بهر خاترى جواميير: ژيانى من، هه تا ئيستاش،
هه موو بوبه به رده و ام به رده و ام داكهندن». دھگوت

ئهختهه به باجي بناري دھگوت:
- من، و هك ئه ميلله ته، بوبه ته قوربانىي هر
دوو لايان: پڙيئم و پيشمه رگه.

لیفکه چنییه که شی له کوئل بوتهوه.
 - که سیش چیتر نانوانی جاریکی دیکه مهزیه تهی
 لی بکات و له گمراهک دهري بکا!
 - دهلىن دهیخوازی.
 - نه خیر، گموده دی بز ده کا.
 - ئەدی بهسته زمانه به چې بېشی؟!
 - بهلام ئەخته رهه تهنيا يەك دۆستى نيه؛ ئەمه يان
 سەپىره!
 - له گەل مەر ئاو ده خواته و له گەل گورگىش
 دەلمودرى.
 - كەس له و زىنه تىنالاگا!
 ئەخته رهه دەيان قسەی دىكەی لەو بابه تانەي خەلک
 لە مىشكىدا دەزرنگانوھ. خەفه تىكى زۇرى بە

بىستىنى ئەم قسه و قسە لۆكانه دەخوارد؛ بهلام
 چاره دى نەبوو: نەيدەزانى چى بکا! نەشیدەزانى ئەم
 حالەي ئەو بەرەو كۈي دەپروات و بە چى دەگا؟!
 ئەخته رهه دەھىتىنایە و پىش چاۋى خۆى كە
 خەلک لەبارەي مولازم تەحسىنە و دىيان گېرپىيە وە؛
 دەشىزانى كە راستە:
 مولازم تەحسىن، لەناو ئوتومبىلىتكى رەشى قەبەي
 تازىدا (سى مىسەللەحەي پېر چەكدار لەدووايە وە) بە
 شەقامە درېشەكەي تۈرى مەلىكدا سەرددەكەوى، لە
 پەنجەرەوە چاۋ بە سەر شۆستەدا دەگېرى، لەناكاو،
 ھەر گەنجىيەكى كەشخە و بالا بەرزى تەزبىح بە دەست
 سەرنجى راپكىيەت؛ ھەر لە خۆيەوە لىتى دەكەوېتە
 گومانەوە، سوارى ئوتومبىلەكەي دەكات و پەلپىچى

ئەخته رهه دەبۈوايە راپقۇتىكى فراوان لەبارەي ئەم
 سەرداňه بنووسىت و ناوى يەكە يەكەي ئەو خىزانانە
 - بەتاپىه تى پىاوه كانىيان - بنووسىت كە ئەم
 سەرداňه يان كەردووھ و پارە و زىپيان بەخشىوھ تە
 صەدام حسین. ئەمەش بەو ئامانجە بۇ كە
 سەركەردايەتىي شۇرۇشى شاخ، نامە بۆ ھەرە
 دەولەمەندەكانى ئەوانە بىنېرىت و داوايان لى بکات
 كە بەھەمان شىيە پېشىستە پارەيەكى زۆر بۇ
 سەركەردايەتىي شۇرۇشى پېشىمەرگەي شاخىش بىنېرىن،
 ئەگىنا ھەتكىيان دەكەن و رىسويان دەكەن؛ ناويان
 دەخەنە پىزى ئەو جاش و خائينانى كە دانراون
 بىكۈزۈتن!
 ئەخته رەم شەو، پىش ماوەيەك، لە تەلە فزىيون،

پەنجەرە كان يەك يەك بە كلىم و زنجىر داخراون،
 ئىنجا گەرایەوە ژۇورى نوستىنى خۆى؛ ئەھىشى توند
 كلىم دا و ئىنجا چوو چوار مەشقى بۇي دانىشت:
 كاغەزىيەكى سپىيى درېشى لەسەر بالىفە كە، لە بەردىم
 خۆى دانا.
 ئەم جارە چى بنووسى ؟ چيان لى داوا كىدبىوو ؟
 لەم رۆزانەدا زىباتر لە چىل و پىتىچ مالە كوردى
 خەلکى سليمانى، لە سليمانىيەوە چووبۇونە بەغد
 بۇ سەردانى «ھەقالى تېكۈشەر، صەدام حسین»؛
 ھەر خىزانىيەكىش چەندى لە توانا و دەسەلات بۇرىنى،
 بە كىلىق خىشل و ئالتسۇونى لە گەل خۆى بىدبىوو
 بۆئە وەتە بەرۇعى بکات بۆ جەنگا و دەرە كانى
 سەنگەرى شەر دىرى «فورسە مەجۇو سەكانى ئېران».

دەکات بۆئەمنە سوورەکە: دوواى ھەفتەیەک ئەشکەنجهەی توند و «تەمبىتىكاري» ئىنجا بەرەلای دەکەن. ئەمە تەننیا بۆئەوهى گەنجه كوردهكانى دىكەي ناويازار و «جادەتى تووى مەلىك» ھەست بە دەسىلەلاتى «بەعس» بکەن و نەۋىرن تەخونى سیاسەت و كوردىيەتى بکەن!

ئەختەر ئەوهى دەھینىايەوە پېش چاوى خۆى كە خەلک لېيان دەگىپايەوە؛ دەشىزانى كە راستە: مولازم تەحسىن، زۆربىي شەوان، درەنگ، لەناو مەسەللەحەيەكى قەبەي تازىدا دانىشتۇوە (سى مەسەللەحەي پېچەكدار و قۇوات خاصەي دىكەش بەدووايەوە)؛ لاشەي بە گۈللە هەلا ھەلابۇو

پېشىمەرگە يەكى شەھيدكراوى ئەم ئىوارەيەش، بە گورىسينىكى ئەستور بەستراوە بە چەمچەي مەسەللەحەكەمە، بەسەر بۆزىي مەسەللەحەكەمە شۇرۇكراوەتەوە و تك تك ھىشتا خويىنى وشكەودەنبۇرى ئەم ئىوارەيەلى لى دادەچۈرى.. بەناو بازار و بەپېش قىسى داخلىيەكانى قوتايانى زانكۆدا دەيگىرەن! ئەمە ھەمۇرى لەپىتاو ئەوهى خەلک و قوتايانى زانكۆبازان كە حزبى بەعس و حکومەت ئاواها لەو خەلک و پۇشنىيەر و قوتايانە دەکات كە «رىگەمى ھەلە» دەگرنەبەر و ھاوكارىي پېشىمەرگە و ياخىبۇوەكانى شاخ دەکەن! ھەمۇ بۆئەوهى كە خەلکى شار چاوترىسىن بکەن و وايان لى بکەن بەگەل پېشىمەرگە و ھاوكارەكانيان

خانەدان زىاتر؛ چۆن بتوانى ئەو ھەمۇ خەلکە يناسىتەوە و ناوهەكانيان تۆمار بکات؟ مالى سەعىدى صادق سەقا، مالى مەحموودى مەلا مروھت، مالى حاكم دلىرى ھەلەبجەبىي، مالى جەمیل بەگى جەواد بەگى جاف، مالى فەرەج ئاغاي فەرۇوفەرۇش، مالى دكتور شەوکەتى عەمەليات، مالى زاھير زەرەنگەرى عەقارى... تەواو؛ ھەر ئەوندەيان دەناسىتەوە و ھەر ئەوندەشى لەپىر ماواه! بەسە!

ئەختەر ھەلسا، چوو دەنگى تەلەفەزىزەنەكەي كىزتر كرد؛ چونكە ھەمېشە، سلى لەو مۆسىقا يە دەكرەدە كە لەگەل دىيەنە خويىناوېيەكانى جەنگ دەخرايە سەر؛ پاشان لەناكاو كزەي لە جەرگ ھەستا:

بەكە يەكە ئەو خەلک و خېزنانەي سلىمانىي چاۋ بىن كەھوت كە بەریزە دەچۈن سەدام حسىن ماج بکەن و تەوقەي لەگەل بکەن و دىيارىيەكانيان پېشىكەشى بکەن.

«زېپە، زېپە. سەرۆكمان زېپە. صەدام زېپە!»

.. بەرددوام لە تەلەفەزىزەنەكەوە ئاوازى دەپرژايە سەريان و سەدام حسىن يېشىش پېشىۋازىي لىدەكەدن و دەستى دەگوشىن و بەپېكەننىيەكى «پې بە دەم» دەستى لە مل دەكەدن و دەنوشتايەوە ھەندىن لە مندالەكانىشيانى ماج دەكەد.

باشە، بەلام ئەختەر، لە ھەندى مالى دىيارى

نه کهون!

ئەختەر كاتى ئەم دىيەنە خوتىناوېيانەي مولازم تەحسىنى دەھاتەوە پېش چاۋ، ھەستى دەكىد بەراستى كە جوامىتى لەچاۋ ئەودا «پەپۈلەيەكە» و شايىتە ئەۋەيە تەنانەت تا مردىش چاودەپوانى يكات! چاودەپوانىشى دەكا. بۇ نا؟

ئەختەر كاتى ئەم دىيەنە خوتىناوېيانەي مولازم تەحسىنى دەھاتەوە پېش چاۋ، ھەستى دەكىد، بەراستى، ئەم پىاواھ عارىبە بەعسىيە، كە تا سەر ئىسقانى تىنۇوی خوتىنى خەلکى كوردە؛ نەك ھەر شايىتە ئەۋە نىيە خۆشىت بويت و شۇوى پىن بىكەي، بەلگۇ پېيىستە لە «بەرەرگى سەرە» بەبەر

- وەيش..!

خۆشى نازانى بىچى، لە دەممەدا، لەناكاو، ئەو پېرەزىنە بەستە زمانەي بېرەتتەوە كە پېتى چۈوبۇ بۇ مالىيان، دايىكى «شەھىد شوان»! كاتى پەنجا دينارەكە لىنى وەرگرت، چۆن دەستە دوغا، نىو سەعات زىباتر ھەر دواعى بۆكىد و لە خواتى گەورە پاپايدە كە بىيەد بىكەت و لە شەر و بەلائى دنيا بەدۇورى رابگىرى! ئەو دايىكە شەھىدە، ئەو پېرەزىنە بەستە زمانە، وايدەزانى ئەختەر - خۆى ئەم پەنجا دينارە لە راھى خوا پىن بەخشىۋە، نەيدەزانى كە پېشىمەرگە و حزب لە شاخەوە، بۇ لەبىرنە كەنلى خۆبەختىرىنى كورە شەھىدەكەي، بۇيان ناردۇوە! ئەختەر دوو سى جارانىش ھاتە سەر زمانى، كە پىتى

چاۋى ھەممۇ خەلکى سلىمانىيە و ھەلبواسىت و لە سىيدارە بىرىت!

ئەختەر ئەو نىيەرپۇيە، وەك دەيان نىيەرپۇي دىكە، دەعوەتى مولازم تەحسىنى كردىبو: كفتهى سابۇونكەرانىي بۇ لىنابۇ.

پلىيت: «ئەم پارەيە خىېرى من نىيە: پاداشت و يارمەتىيى بىرادەرەكەنلى شەھىد شوانە، بۇيان ناردۇوۇي»، بەلائى نەيدەتوانى لە فەرمایىشتى حزب دەرىچىت؛ نەوهەكە پېرەزىن لە دەمى دەرىچىت و لەملا و لەولا باسى بىكەت و ئەختەر كەشەف بېيت! ئىتىر ئەختەر رىش لە ترسى ئەمە دانى بەخۆپىدا گرت و هىچى نەدرکاند. ھەر چۈزىتىك بىن ئەختەر كاتى ئەم دىيەنە پېرخىېر و ئاسوودەبىيە دەھىتىنە پېش چاۋى خۆى، كاتى دەيزانى بەراستى سوودىتىكى كەممى بۇ ئەو خەلکە لېقە و ماوانەي شارەكە ئۆقى ھەيە؛ زىياتر باودىرى بەوە دەھىتىنە كە نابىت لەم رېتگايە ئەرتوو يەتىيە بەر لابدات و پۇشمان بېيتتەوە! مەگەر بە دەگەمن - لە ھەندى حالتى فيگارى و بىزازىدا

ٿيانى پڙوانهه ئختهه (٤)

ئختهه، زۆريهه ددهمه و عه سران، دوواي ئه وهى ئاوينه كهه بـ جـ يـ دـ هـ هـ يـ شـ تـ، بهـ كـ رـ اـ سـ يـ كـ گـ وـ لـ گـ وـ لـ يـ عـ هـ دـ نـ اـ رـ نـ جـ يـ يـ وـ، كـ وـ رـ سـ يـ يـ كـ رـ اـ دـ كـ يـ شـ اـ يـ نـ اوـ چـ يـ مـ هـ نـ كـهـ؛ چـ يـ مـ هـ نـ كـهـ پـ پـ دـ كـ دـ لـ بـ چـ يـ سـ مـ لـ وـ مـ يـ خـهـ كـ.

پـ يـ شـ ئـ هـ وـ هـ يـ «پـ وـ وـ رـ دـ عـ نـ اـ ڙـ نـ سـ هـ لـ يـ سـ هـ رـ يـ اـ نـ» نـ هـ وـ تـ فـ رـ وـ شـ «يـانـ «بـاجـيـ بـنـارـيـ ڙـ نـ مـامـهـ نـ دـ مـونـ»» كـهـ عـادـهـ تـيـاـنـ بـوـوـ هـنـدـيـ ئـيـوارـانـ سـهـرـيـ لـيـبـدـهـنـ، لـيـتـيـ بـيـنـهـ ڙـوـوـرـهـوـهـ؛ دـهـچـوـوـهـ چـيـمـهـنـهـكـهـ، جـگـهـرـهـيـهـكـيـ لـهـنـيـوـانـ هـهـ دـوـوـ پـهـنـجـهـكـانـيـ رـاـدـهـگـرـتـ وـ قـاـچـهـكـانـيـ

ٿيانى شهوانهه ئختهه (٤)

ئختهه، زۆريهه ددهمه و عه سران، دوواي ئه وهى ئاوينه كهه بـ جـ يـ دـ هـ هـ يـ شـ تـ، بهـ كـ رـ اـ سـ يـ كـ گـ وـ لـ گـ وـ لـ يـ عـ هـ دـ نـ اـ رـ نـ جـ يـ يـ وـ، كـ وـ رـ سـ يـ يـ كـ رـ اـ دـ كـ يـ شـ اـ يـ نـ اوـ چـ يـ مـ هـ نـ كـهـ؛ چـ يـ مـ هـ نـ كـهـ پـ پـ دـ كـ دـ لـ بـ چـ يـ سـ مـ لـ وـ مـ يـ خـهـ كـ.

پـ يـ شـ ئـ هـ وـ هـ يـ «پـ وـ وـ رـ دـ عـ نـ اـ ڙـ نـ سـ هـ لـ يـ سـ هـ رـ يـ اـ نـ» نـ هـ وـ تـ فـ رـ وـ شـ «يـانـ «بـاجـيـ بـنـارـيـ ڙـ نـ مـامـهـ نـ دـ مـونـ»» كـهـ عـادـهـ تـيـاـنـ بـوـوـ هـنـدـيـ ئـيـوارـانـ سـهـرـيـ لـيـبـدـهـنـ، لـيـتـيـ بـيـنـهـ ڙـوـوـرـهـوـهـ؛ دـهـچـوـوـهـ چـيـمـهـنـهـكـهـ، جـگـهـرـهـيـهـكـيـ لـهـنـيـوـانـ هـهـ دـوـوـ پـهـنـجـهـكـانـيـ رـاـدـهـگـرـتـ وـ قـاـچـهـكـانـيـ بـهـسـهـرـ مـيـزـهـ بـچـكـوـلـهـكـهـ بـهـرـدـهـمـيـيـهـوـهـ رـاـدـهـكـيـشـاـ وـ لـهـ

نهـ بيـ - ئـهـ گـيـنـاـ زـۆـرـيـهـ كـاتـ، لـهـ كـانـگـايـ خـۆـيـهـوـهـ هـهـ سـتـيـ دـهـ كـرـدـ كـارـهـ كـهـ ئـهـ تـهـنـيـاـ كـارـيـكـيـ حـزـبـيـ يـانـ سـيـاسـيـ وـ نـيـشـتـيـمـانـيـ نـيـهـ، بـهـ لـكـوـ كـارـيـكـيـ مـرـقـايـهـ تـيـبـانـهـشـهـ!

ئـختـهـ ئـهـ وـ شـهـوـهـ وـهـ دـدـيـانـ شـهـوـيـ دـيـكـهـ، دـدـبـوـوـايـهـ دـانـيـشـيـتـ رـاـپـرـتـيـ تـايـهـتـيـ خـۆـيـ بـنـوـسـيـتـ: بـوـئـهـوـهـيـ شـهـوـ، يـانـ دـوـوـ سـبـهـيـ شـهـوـ، كـاتـيـ جـوـامـيـرـ دـيـتـهـ لـايـ، رـاـپـرـتـهـكـهـ بـهـ جـوـامـيـرـداـ بـگـهـيـنـيـتـ بـهـ دـهـزـگـايـ كـارـوبـارـيـ نـهـيـنـيـيـهـ عـهـسـكـهـرـيـ وـ سـيـاسـيـيـهـكـانـيـ حـزـبـ لـهـ شـاخـ.

- کهس باسی ئەوه ناكا كە هەر ئەو پالەوانە خۆبىشى كاتى خۆى ئەختەرى كردۇتە «سۆزانى» .
 - هەر چۈتىك بىن، جوامىئر ترسنۇك و درۆزىنە.
 - باشه، ئىستا ؟ من چى بىكم ؟
 لە كۆتا يىدا، ئەختىر، هەممو دەمە و عەسرانىك، سەرلەنۇي، ئەم پرسىيارەدە خۆى دەكردۇدە:
 - باشه، بەپاستى، سەرەپاي ھەممو شتىك، من يۈچى شوو بە مولازم تەحسىن نەكەم ؟! بۆنا ؟
 - ئىستا دەلىن: «ئەھ ! »، «تەيرى پووت عاشق بە دارى زەقنى پووت» .
 - ھەندىكى دىكەش دەلىن: «ئەوەتا، قەزان قەپاغەكە خۆى دۆزىيەدە».
 - پېشىمەرگە و جەماعەتى شاخىش بە جىپىو

دەگوت:
 - پۇورە پەعنە، ئا خە جوامىئر ئەگەر بىشىخوازىت، ئەختىر دەبى لەگەلى بپوا تە شاخ، بىيىتە پېشىمەرگە!
 پۇورە پەعنە دەيگوت:
 - جا قەيدى چىيە ؟ ناچى ؟ ئەرى ئەختەر، ئەگەر جوامىئر بىيىتە خوازىيىت، بەگەلى ناكە ويit بۆ شاخ ؟ ناچى ؟
 ئەختەر فرمىسىكە كانى سەر روومەتى خۆى دەسىرىيەدە، دەيگوت:
 - بۆ ناچم ؟
 پۇورە پەعنە دەيگوت:
 - دىيان بېشىمەرگە ھەن ژنەكانى خۆيان لەگەل خۆيان بىردىتە ئەو شاخە و ھەردووكىيان پېشىمەرگەن.

بەسەر مىزە بچىكۈلەكەي بەرددەمىيەدە رادەكېشا و لە نوپىي چىل و گەلا و لقى دارەھەرمىكەنەدە تەماشاي ئاسمانى دەكىد:
 - باشه، من چى بىكم ؟
 - جوامىئر ناخوازىت !
 - جوامىئر ئەگەرچى رۆشنبىرە، ئەگەرچى زۆرىشى خۆش دەويىت ؛ بەلام جەسارەتى ئەوه ناكات تۆى «سۆزانى» و «پىسوا» بخوازىت !
 - جوامىئر لەوە دەترسى، ئەگەر تۆى خواتى، خەلک پەنجەي بۆ درىز بىكەن و بلىن: ئەوه تا، ھەممو كۈرى سلىمانى خۆى بە «ئەختەرى قادر قۇتۇر» كردۇتە پىاوا ؛ كەچى ئىستا ژنى ئەو پالەوانە يە كە ھەممو سلىمانى شانا زىپىتە دەكا.

نوپىي چىل رگەلا و لقى دارەھەرمىكەنەدە تەماشاي ئاسمانى دەكىد:
 - باشه ئەگەر جوامىئر مىنى بەپاستى خۆش بويت ؛ بۇچى نامخوازىت ؟!
 - پۇورە پەعنە ئەلىم سەلەپان بە ئەختەرى دەگوت:
 - بەخوا كچم، ئەو جوامىئرە تۆ باسى دەكەي، دەستى دەستىت پىتەكەت.
 - تۆ بلىنى ؟
 - باشه، ئا خە تۆش .. ج ژنېك دەتوانى وەك تۆ هيىنە سالە چاودىرى پىاوا يىك بىكەت: دلىناسى نەبىت لەوە ئايا دەيخوازىت يان نا ؟!
 باجى بنارى ماماھىنە مۇنىش بە پۇورە پەعنە

که ئەختەر نھىننېيەكانى خۆى لەلا دەدرکاند. باجى
پىnar دەيگۈت:

- ئەدى باشە مولازم تەحسىن پىت نالى: «ئەگەر شۇوم پىن بىكەى، دەتھوازم و دەتبەم بەغدا؟».
- با! دەلىن «بەيە كجاري سليمانى بەجى دىلىن و دەچىن لە بەغدا دەزىن».
- ئەدى چى؟!
- هەر دەمكۈزىن!
- كى دەتكۈزى?
- پىشىمەرگە.
- پىشىمەرگە بۆ دەتكۈزىن، كىچم؟ ژىنېكى لېقەوماوى يېكەس، لە ساي ئەو لەتكە قوزەى خۆتەوە دەزىت. ئەدى چى بکەيت؟ چارەت چى بۇ؟

ئەندامەكاندا، بەناو خەلکدا بىلەپكىرىندۇد؛
ئەوانىشى دەسپاردنە دەست ئەختەر. لە دەمەوكازىۋانىشدا، كاتى دەگەرایەو شاخ، كۆمەلېك نامە و دەنگوباس و راپۇرتى - بە قەلەمى ئەختەر - دەبردۇدۇ: بۆ دەزگاى راگەياندن و بەشى نھىننېيەكانى شۇرۇش.

ئەختەر جارىيەكىيان پىتى بە جەركى خۆيەوە نا، گوتى:

- جوامىر، من پىيموابىن تو منت تەنبا بۆئىشى حزبى دەويت و بەس!
- جوامىر گوتى:
- چۆن؟
- تو من بەكاردەھىننېت بۆ مەبەست و

دەمشۇنەوە و دەلىن: «ئەوەتا دەركەوت: «ئەختەرە قەچىيە قادر قوتۇو جاسووس بۇو! چۆن دەنگوباس و نھىننېيەكانى حكۈمەتى لە مولازم تەحسىن و دەردەگرت و بۆئىمەي دەنارد، ھەبىن و نەبىن بە هەمان شىيە، ھى ئىمەشى گەياندۇتنە مولازم تەحسىن. جاسووسى خەت مايلى ھەر دۇو لا بۇوە لە هەمان كاتدا؛ بەلام لە كۆتايىدا دەركەوت كە جاسووسى راستەقىنه و بەكىتىگىراوى بەعس بۇو». دەلىن ئاواھام بىن دەلىن!
ئەختەر ھەموو جار بە باجى بنارى ژنى مامەندە مۇنى دەگۈت:
- بەخوا ھەر دەشمكۈزىن.
باجى بنارى ژنى مامەندە مۇن تاقە كەسىك بۇو

ئەختەر ھەموو مانگى جارىيەك، يان دۇو ھەفتە جارىيەك چاودروانىي جوامىردى دەكىد؛ نىيوەشەۋىتى درەنگ لە دەرگا بىدات! ئەختەر بەخشىپە، بەئەسپاىي، دەچۇو دەرگاى لىيدەكردەدە، ھەر لەناو دەرگا، پىر بە دەل، جوامىرلى لە ھەمبېز دەگرت.

جوامىر، تەتەرى شاخ، ھەميشه، كە دەگەيشتە مالى ئەختەر، كۆمەلېك نامە بىن بۇو (نامەي پىشىمەرگە و بەرپرسەكان) دەيانىدا يەختەر بۆئەوهى ھەر سبەينى دابەشىيان بىكت و بىيانگە يەنیتە شۇينى پىيۈست؛ ھەرودە ھەميشه دەيان نامىبلەكە و سىپارە و بەياننامە و بىلەپكىرىدەن ئەھىنى كە تازە لە چاپخانەكانى ناو پىشىمەرگە دەرچووبۇون و پىيۈست و ابسو بەناو شاردا، بەناو

که کچ بیوی جوامییر دهستی خوی پیت گهرم کردوه و پریشت. ئیستاش، که ژنیت، ئهودتا له سای خواوه، بهخت ههستاوه. بۆ ده تکوژن؟! شووت به ئهمنیک کرد و تهواو، بپایهوه! خووشی دهوبیت و مه جببورت بوروه. لهوه باشترا؟ کچم، پاشان ههزار شتی ئاوها روویداوه! ئهدي پیترارهکه، گهوره کچهکهی «حاکم حمهومین» میئردى به عهربیتکی میسری نهکرد و لەگەلی نهچوو بۆ میسریش؟ ئهدي نز ده تهونی ههتا مردنی خەلک هه پەنجھەت بۆ دریز بکەن و تا هه تایه هەر «ئەختەرى قادر قوتۇو» بیتىتەوه؟! هەتا هه تایه خەلکى گەرەك هەر مەزىتەت لى بکەن و ئەم گەرەك و ئەو گەرەك بکریتی؟ ناوی خوای لى بىنە و شووى پى بکە!

نهواو.
 - ئەيەرۆ، يەعنى، شوو به ئەمنیک بکەم؛ باجي بنار؟
 - ئەدى چ دەكەئ؟ شوو به كى دەكەيت، ئەختەر؟! چاوهپېتى چىت؟
 - ئەدى جوامیير؟
 - كچى خۆم، ئەختەر! باوهرم پى بکە، خۆ من بە قەد ئەو دونبايە ئەو چاوه جوانانەئ تۆم خوش دەويى...
 - خۆ جوامیير بەمە بزانى، شىيت دەبىن...! ئەختەر، چەندى دەيکرد و دەيکرد، نەيدەتوانى دەسبەردارى عەشقى جوامیير بىت. عەشقى جوامیير لەناو دلىدا بىووه پازىتكى، تېكەللى غەم و بىردوهرى

من ئەو جەرييەزىيە ترسناكەي لە زيانى خۆمدا دەيکەم، ھەممۇرى لەپىتىاۋ ئەوهىيە كە به توڭگەم! پېسماپىنى لە ھەممۇ سلىمانى، ھېچ ژنېكى دىكە نىيە ئامادە بىت ئەو جەرييەزىيەن بکات كە من دەيکەم. من سەرجمەم زيانم بەخشىيە تۆ و حزب؛ ئیستاش ھەر لەپىتىاۋ تۆ و حزىدا دەزىيم و ھەم.
 - ئاخىر بزانە، ھەر بۇيەش سەركىدايەتىي حزب ئەو تەقدىرە گەورەيە لە توڭدەنئ! تەنانەت لە دووابىين كۆبۈنەوهى مەكتەبى سىياسىي حزىدا، چارەگە سەعاتىك، ھەممۇ ئەندامان، باسى ئەو فىداكارى و لەخۇبىردووپى و رۆلە گەورەيە تۆيان كەردووھە كە لەناو شاردا سپارداروەتە تۆ!
 - بەلام من تۆم بەلاوه گرنگىرە. تۆ؛ توخوت

ئامانجەكانى حزب؛ ئەگىنە...
 - ئەگىنَا چى؟
 جوامیير تۈورە بۇو:
 - حزب تەنیا حزبى من نىيە؛ حزبى خۆشتە. پاشان ئەو كارانەي دەيکەي، ئەرك و كارى حزبى خوتۇن! بۆچى مەسەلەي حزب بە مەسەلەي پەيپەندىي خۆممانوھە يان بە منهود گرىن دەدەيتەوه؟ ھەر كاتىكىش باوهرت بەم خەباتە زېرزمەنېيە نەما، دەتوانى ئىستىقالە بدەيت و واز لە حزب بەتىنەت، ئەختەر!
 ئەختەر كە جوامیيرى بەقەد پۇچى خۆي خوشدەويىست، گوتى:
 - جوامیير گىان، من حەزدەكم ئەودت پى بلېيم كە

جوامییر ئەگەر تۆزى بويستا يە، دەمیک بۇ لەگەل خۆيدا دەپېرىت بۆ شاخ.

- ئەدى مېردى بە عەرەبىتىكى بەعسى بىكم، باجى! ئەمنىتىك؟

باجى بىنار دەيگوت:

- خۆ عەرەبىش بەشەرن، كچم! بە خوا ئە و مولازم تەحسىنە ئەگەر ئەوەندە شىيت و شەيدات بىن كە ياسى دەكەي؛ كاتى شووت پىتى كرد، ئەگەر پىت خۇش بىن و داواى لىنى بىكمى، واز لە ئەمنايەتىيەكە يىشى دەھىينى و بۆ خۆزى دەچى كاسېبىيەكى دېكە دەدۇزىتەوە. ئەودىيە ئىتەر: هەر كەسە و عەبىيەكى خۆزى هەرييە.

- بلىيم چى!

- تۆ هېچ رەچاوى ئەوە ناكەيت كە ئىيەمە لە شارىتىكى دوواكەو توودا دەئىن؛ خەلک قىسە دەكا...

- ئەگەر بە گۈنى خەلک بىكمىن، دەبىن دەست بە چاوى خۆمانەوە بىگرىن، دەبىن هېچ نەكىن!

- ئاخىر منىش و ئاسۇودە دەبىم كە بە خەلک بلىيم: زىنى جوامىير.

- تۆ ترسنۇكىت ئەختەر؛ تۆ ناتوانى رووېھپۇرى خەلک بودىتىتەوە! ئەمە ترسنۇكىيە.

- ئەدى ئەمەرى تۆ، ترسنۇكى نىيە؟

- كامە؟

- كە تۆ خۆشت دەۋىت و لەگەلم دەخەويت و دەشتمۇئى بىخوازىت؛ بەلام ناويرىت بىخوازىت.

- من جارى ناتخوازم.

و خەونەكانى ئەم شارە بىوو. واژھىنان لە جوامىير، لای ئەختەر، واژھىنان بۇو لە شارەكەي، لە كىيىشەيەك! هەر چۈنۈك بىن، چارەسەرى دېكەي نەبۇو - هېچ نەبىن حالى حازر - هېچ چارەيەكى دېكەي نەبۇو: يان جوامىير يان مولازم تەحسىن... لەم دووانە دەبىت يەكىييان ھەلبىزىتىت! جوامىيرى پېشىمەرگەي «پالەوان» كە ھەموو سلىيمانى شانازارى پېسە دەكەت؛ يان مولازم تەحسىنەتكى ئەمنى دۆزمنى گەل كە چەندىن سالە ھەموو ئەم شارەدە زەۋاق ناوه؟

- ئاخىر، تۆ خۆشت دەزانى، ئەختەر؛ جوامىير... تەواو، دەستى خۆزى پىت گەرم كەرددەوە و تەواو؛ حەيا و ناموسى خستە كېسىيەكەوە و تەواو!

لەبارەدى منهو دەلىيى چى، جوامىير؟

- من بلىيم چى؟

- دوواى ئەم ھەموو سالانە كە پېكەوە زىيغانان بەسەربىدووە؛ چارەنۇوسى «زىن و مېردايەتىي ئىيە» بە چى دەگات؟

- «زىن و مېردايەتىي ئىيە» يى چى؟ چما ئىيەمە زىن و مېردىن، ئەختەر!

- زىن و مېردىن، جوامىير؛ بەلام ئىيەمە لە زىن و مېردىيەك زىياتر يەكتىرمان خۆش دەۋىت؛ بەقەد زىن و مېردىيەك زىياترىش شىتمان لەنىۋاندايە...

- تەواو، ئەمە يە مەسەلەكە! ئەختەر گىيان، ئەودى لەنىيەوان من و تۆدا ھەبۇوە و ھەرييە، لە زىن و مېردايەتى زۆر پېرۇزتر و گەورەتە. ئەمەندە بەسە!

- ئىمە ھەممىشە ئاواھا دوودلىن لە كاتى شووكىدىدا. ئەميان قۆزە، بەلام مولىك و سامانى نىيە. ئەميان كورە عائىلە و دەولەمەندە، بەلام پورىتىكى ھە يە بى ئەخلاقە. ئەوهى تريان شەيدات بۇوه، بەلام تەمەنى بۆ تو موناسىب نىيە. يەكىكى دىكە قۆزە و دەولەمەندە و ھەممو شتىكە، بەلام نازانم چى و چىھەتى؟! وەللا كە من شۇوم بە ماامەند كرد، هيچ لەوەم نەپېتچايەوە ماامەند كورى كىيە و كارى چىھەتى؟! وەللا كە من شۇوم بە بۇ خۆي دەزانى چ دەكا و چ ناكا. بەلام ئەختەر، من پىتم وابى تو لەبەر شتىكى دىكەتە كە ناتەۋى شۇو بە مولازم تەحسىن بىكە ؟
- لەبەر چىمە ؟

- لەبەرئەوهى مولازم تەحسىن ئىنى ھە يە ؟
- ئىنى كەرى لە بەغدايە.
- قەيدى چىھە ئىنى ھە يە ؟
- گىروگرفتە كە ئەمە نىيە.
- قابليە بتباٰتە بەغدا و لەۋى بەرەلات بىكا ؟
قاپىلە بۆ چەند مانگىك بىتكاتە ئىنى خۆى و پاشان لەو بەغدايە بەتاقى تەنبا بەرەلات بکات ؟ ئەدى تو نابىتە خىيزان و شەرەف و ناموسى ئەو ؟! ئىنى ھە يە، قەيدى چىھە ؟
- گىروگرفتە كە ئەمە نىيە.
- ئەدى چىھە ؟
ئەختەر قەيرىتىك بىرى كرددوه:
- نازانم.

دەشكەرا بۆئەوهى پاساوى دىكە بەۋزىتەوه:
- بەلگەشم بۆ سەماندىنى قىسە كەم ئەوهى (تو خۇشت باش دەزانىت)؛ من ماركسىم و باودرم بە پىخوازىت ؟! چونكە من ئىستا، بە چاوى تو و بە چاوى خەلک «ئىتىكى سووكم» و انىيە ؟ «ئىتىكى قەھىپەم» و انىيە ؟ ئەمە يە هوئى ئەوهى كە ناتوانىت بىخوازىت.
جومايمىر، كە پىشخواردنەوە كە ئەختەر دلى داخورىپاند؛ خەرىك بۇو ئەويش بىاتە پېمىد گىيان؛
ئەماشاي فرمىسىكە كانى ئەختەرى دەكرد؛ بە ئەختەرى نەگوت: «راست دەكەي، ھۆيە كە ئەمە يە»، گوتى:
- نەخىر، ئەختەر، هوئى كە ئەمە نىيە.

- بۆچى ؟
- جارى ناتوانىم بىخوازم.
- بۆچى جومايمىر؛ بۆچى جارى ناتوانىت
چاوى خەلک «ئىتىكى سووكم» و انىيە ؟ «ئىتىكى قەھىپەم» و انىيە ؟ ئەمە يە هوئى ئەوهى كە ناتوانىت بىخوازىت.
جومايمىر، كە پىشخواردنەوە كە ئەختەر دلى داخورىپاند؛ خەرىك بۇو ئەويش بىاتە پېمىد گىيان؛
ئەماشاي فرمىسىكە كانى ئەختەرى دەكرد؛ بە ئەختەرى نەگوت: «راست دەكەي، ھۆيە كە ئەمە يە»، گوتى:
- نەخىر، ئەختەر، هوئى كە ئەمە نىيە.

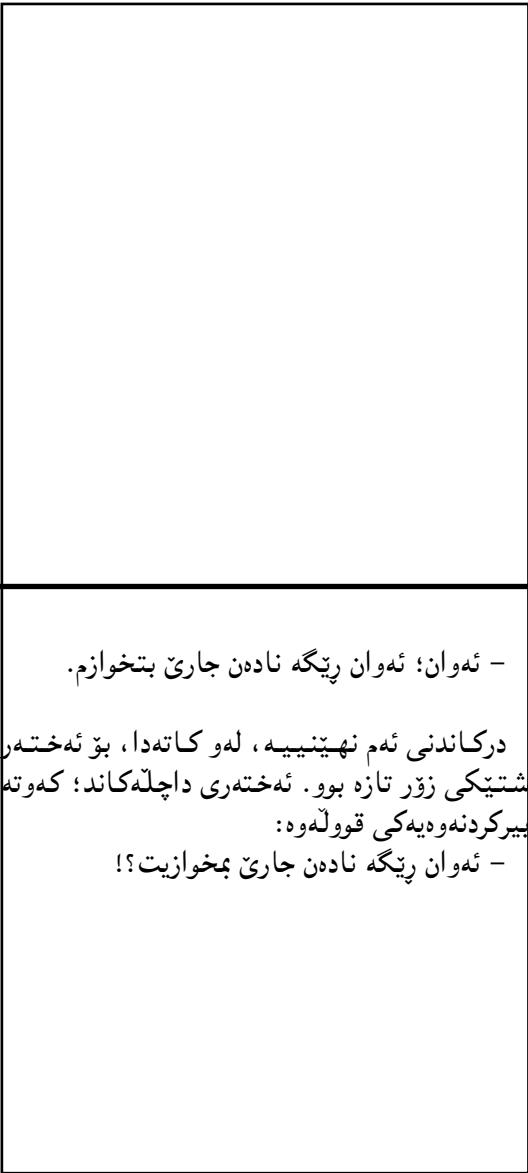
هه موو ئیواره يەك، كاتى باجى بنارى مامەندە
مۇن لە گەل ئەختەر يەكانگىرى يەكتىر دەبۈونەوە، ئەم
دىيەن و گفتۇگۇ بىنېستە، هەمىشە دووبارە دەبۈوە؛
نەدەگە يىشتىنە هيچ ئەنجامىتىك. لە كۆتايدا، ناچار،
باجى بنار دەستى دەدایە عەباكەى خۆى و دەيگوت:
- دەي، كچم؛ من هەللىدەستم دەرپۇم. خوا چۈنى
چاكە، ئاوهات بە نسىب بىكا، يارەببى!

خۆمانەوە) جىيېبەجيييان بىكەيت؛ ناتوانىت؛
دەترسىت. تۆ دەترسىت، جوامىئر.
- له چى دەترىسم؟
- له واقىعەكە دەترسىت.
جوامىئر، له بەر خۆيەوە، به تانە و پىتكەنинەوە، به
زىمانى ئەختەر بە خۆى گوت:
- كەواتە، «من پۇوناڭبىرىتىكى ترسنۇڭم»!
- چونكە تۆ جەسارەت ناكەي بىخوازىت.
- ئەمە ترس نىيە.
- با، ئەمە ترسە. تۆ ناويرىت بىخوازىت.
- نەخىئىر، ئەمە ياخىبۇن و رۇوبەر رۇوبۇنەوەيە؛
تىكشىكاندىنى نەرىتە كۆن و سەپاوه كانى ئەم كۆمەلە
دوواكە وتۈۋەيە كە واتىدەگەن ژن و پىاو تەنیا

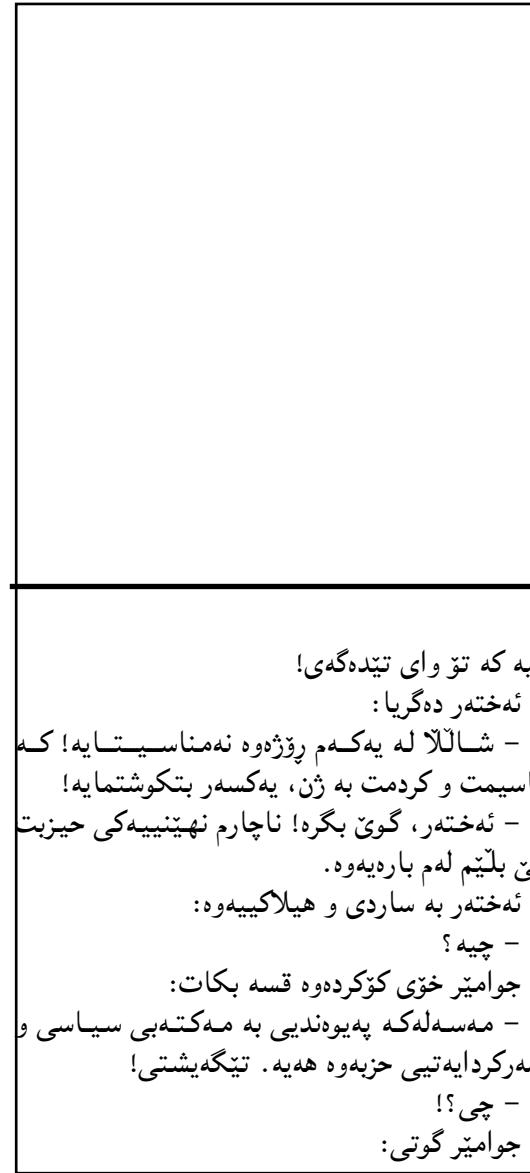
فوتووى خواست». بە ئەختەرى دەيگوت:
- خۆشم دەوىتى، زۆرم خۆش دەوىتى؛ بەلام ئىيىستا
ناتوانىم بىخوازم. تەواو.
ئەختەرىش دەيگوت:
- تۆ دوودلىت، جوامىئر.
- چۆن؟
ئەختەر دەيگوت:
- من دەزانم؛ تۆ زۆر منت خۆش دەوى؛ زۆرىش
باوەرت بەو كەتىب و تىيۇرانەوە ھەيە كە لە
ماركىسىيەتدا بەرگرى لە ماف و ئازارەكانى ژىتىكى
وەك من دەكەن، بەلام كاتى دەتەۋى ئەم
خۆشەويىستى و تىيۇر و باوەرانە بىكەيتە واقىع و لە
ژيانى خۆتىدا لە گەل من (الباردى پەيوەندىيى

لەرپىگەي عەقدى زەواجەو دەتوانى يەكتىريان خۆش
بويت و كار لەپىتناو گۈرانى كۆمەلدا بىكەن!
- ئىئمە ئەگەر بىينە ژىن و مىرد، لە ئىستا باشتىر
دەتوانىن لەپىتناو گۈرانى كۆمەل كار بىكەن!
- مانگى راپردوو، كىتىبەكانى رۆزا ئەھرەنبۇرگ و
سيمۇن دى بۇقوار و ئەنجىيلا دېقزم بۇ ھېيانابۇرى;
بچۇ بىانخوينىه وە؛ دلىنام دوواى خوتىندىنە وەى
ئەزمۇونى ئەو ئافرەتە شۇرۇشكىرەن، بېيار و
بۇچۇونە كانى لەبارەي ئەم مەسەلانە وە دەگۈرىتىن! ئەم
ئافرەتانە هەتا مىردىن ھەر بەيىن عەقدى زەواج لەگەل
خۆشەويسىتە ھاۋىنى و ھاوخەباتەكانى خۆياند
زىيان..
- جوامىئر، گۈئى بىگە! تاقە عەيپىيڭى

شەخسىيەتى تۆئەوهىيە كە لەناو كىتىيەدا و بەپىتى
كىتىب دەۋىت لەگەل مىدا؛ ھەر كە لە كىتىيەش دىيىتە
دەرەوە جەسارەت ناكەي. تۆ، لەجياتى ئەوهى كىتىب
زىيانات فىير بىكەت و ئازات بىكەت؛ دوودل و پارا و
ترسەنۋىكى كەردوویت.
جوامىئر، لەبەرخۆيەوە، وەك لە شتىيک پۇشمان
بۇوېيىتەوە، غەمگىنانە گوتى:
- كىتىب لە سەرەتادا ھەموومان فىير دەكەت؛ لە
ئەنجامىشدا ھەموومان ترسەنۋىك.
جوامىئر كاژەللاكى خۆزى لەناو ھەر دوو دەستى
خۆيدا راگرتىبوو، ھەناسەيەكى خەفەتى ھەللىكىشا،
پۇوى كەرددوھ ئەختەر:
- ئەختەر گىيان، باودرم پىتى بىكە: مەسەلە ئەوھ

- ئەوان؛ ئەوان پىگە نادەن جارى بىخوازم.
درکاندى ئەم نەيىيىه، لە كاتىدا، بۇ ئەختەر
شىتىكى زۆر تازە بۇو. ئەختەرى داچلەكاند؛ كەوتە
بىركردنەوە يەكى قۇولەوه:
- ئەوان پىگە نادەن جارى بىخوازىت؟!

نىيە كە تو واي تىيەدەگەي!
ئەختەر دەگريا:
- شاللا لە يەكەم رېزىدە نەمناسىيتا يە! كە
ناسىمت و كەدمەت بە زىن، يەكسەر بىتكوشتما يە!
- ئەختەر، گۈي بىگە! ناچارم نەيىيىه كى حىزىت
پى بلىيەم لەم بارەيدەوه.
ئەختەر بە ساردى و هىلاكىيەوه:
- چىيە?
جوامىئر خۆي كۆكىدەوه قىسە بىكەت:
- مەسىھلەكە پەيودنلىي بە مەكتەبى سىياسى و
سەركەدا يەتىيى حزىبەوه ھەيە. تىيىگە يىشتى!
- چى؟!
جوامىئر گوتى:

ئەختەر؟

ئەختەر بۆ خۆبىشى پىيكتەنинى ھات:

- نا. مەبەستم: ئەگەر شووت پى بىكم واز لەم پىيشەيەت دەھىئى؟
- دلىابە، ئەختەر؛ بەلام ھەر دەبى بىرۇنى بۆ يەغدا و لەۋى بىزىن!

ئەختەر، لە دلى خۆبىدا بەراوردى ھەلۋىسىتى مولازم تەحسىنى لەگەل ھەلۋىسىتى جوامىئر دەكەد.

- سەپىرىھ؟
- پىييان وايه هىچ ئافرەتىيکى دىكەي وەك تو بۆ ئاوشار نادۇزىنەوە!
- يەعنى ئىيمە ناتوانىن پىيتكەوە لە شاخ ژن و مىيىد بىن و بە پىيىشەرگا يەتى بىزىن؟!
- جارى قبۇول ناكەن لەگەل خۆمت بېم.

ئەختەر دوواى قەيرىتىك بىركردنەوە، گوتى:

- كەواتە، جوامىئر؛ يەك پرسىيارت لىيدەكەم!
- چىيە؟
- تۆ، مانەوەت لەناو حزبىدا لەلا گرنگترە يان گەراندەنەوە شەردەفى ژىيەتىكى كورد، كە منم؛ خۆشم دەۋىتىت و ھەموو ژيانم لەپىتاوتدا بەخت كردووه؟

ژيانى پۆرۋانە ئەختەر (5)

ئەختەر ئەو نىيەرۇقى، وەك دەيان نىيەرۇقى دىكە، دەعوەتى مولازم تەحسىنى كردىبو: دىسان كفتەمى سابۇونكەرانيي بۆ لىتىابوو.

ئەختەر، لەسەر نانخواردن، گوتى:

- تەحسىن پرسىيارتىك لىيدەكەم!
- چىيە؟
- تۆ لەناوبرىنى پىيىشەرگە و پىيىشەكەي خۆتت بەلاوه گىنگترە يان ژيان لەگەل مندا؟
- مولازم تەحسىن دەستى لە خواردنەكە سارد بۆد:
- ئەم پرسىيارە عەنتىكە يە چىيە ئەمپۇ لېيم دەكەي،

ژيانى شەۋانە ئەختەر (5)

ئەختەر برووي لە جوامىئر كرد:

- مەسەلەي خوازىينىي من چ پەيەندىيەكى بە مەكتەبى سىياسىي حزبەوە ھەيە، جوامىئر؟
- چوامىئر، شلەمزاو، وەك پوشمان بۇوييىتەوە لە دركەندىنى ئەم نەھىنیيە و بەلام ناچارىش بىت رۇونى بىكاتەوە، رۇونى كردىوە:
- پىييان وايه ئەگەر تۆ لەگەل من بېيىتە شاخ، كەنالىيکى گىنگى پەيەندىيان لەگەل ناوشار لەقىس دەچى!
- ئەختەر كە ئەمەي بىيىت، زىاتر شلەمزا، دوواى قەيرىتىك بىركردنەوە، گوتى:

جوامییر بهم پرسیاره که وته تالووکه وه، به
ئەختەرى گوت:
- ئەختەر، بەلیتىت دەدەمى؛ سەرلەنۋى قىسىيەن
لەگەل دەكەمەوه، داوايان لېيدەكەمەوه. تەنانەت
ئامازە بەوەش دەدەم كە تۆ لەناو شاردا تا رادىيەك
كەشق بۇويتە و مەترسىت لەسەرە. ئەگەر ھەر
قىبولىشىان نەكىد بىخوازم و بىتەم، دلىيابە: ھەر
دەتھوارزم...
- ئەدى ئەگەر چۈپىنە شاخ و پەسەندىيان نەكىد؛
وەك ژن و مىردىك وەريان نەگرتىن؟!
- بەلیتىت دەدەمى؛ تەسلىيمى حكۈممەت دەمەوه
و لېيە دەتھوارزم.. پىكەوه دەزىن.
- بەلین؟!

- بەلین!
جوامیير كاتى بەلینى خۆى بە ئەختەر دا،
پەنجەكانى دەستى چەپى، تا قەراغ ھەناوى ئەختەر
رۆشتىوون.

باجی بناری ژنی مامه‌نده مژن، له حه‌وشەکەی
مالی خویان، لەزیر دارمییوھ پر لە جربوھ کاندا،
قاچى راستى بەدىار سەماوەرەوە راکىشاپۇ؛ قسەي
بۆ پپورە پەعنای ژنی سەلیم سەرپان دەكىد:
- پپورە پەعنَا، بە قەبرى كورى جوانەمەرگەكەم..
هانى، دەي، ئەودنە گولەبەرۋەزەيم لەگەل بقىتىنە..
ئەوه من مىدوو و ئەتۇ زىندۇو.. ئەگەر جوامىئر ئەو
ئەختەر بەدەختە خواتىست، وەرە تو ئەم قولەى من
بېرىھ!
- ئەوه تو بەراستىنە...؟

- كچى، خۆشىي چى دەوي؟ خۆشۈستى چى و
حالى چى؟ خۆشۈستىن ئاواها دەبىن؟ چى؟ چى،
چى؟! بۆپىنى ناكرى؟ بۆپانى؟ سەدان پېشىمەرگە
بەم شاخەون و زنەكانى خویان لە باخەلى خویان
ھەلگرتۇوھ و وەك نورى چاوى خویان دېپاپىزىن!
ئەم درۆ دەكا.

- دەبىن پياويتىكى درۆزىن و غايىن بىت و بىھوئى
دەستى دەستىي پىن بکا!
- دە تۇوازىيان لىنى بىتى، بۇ خویان با يارى بىكەن!
لييان گەرپى! دە لييان گەرپى، توخوا، مەندالن! ئىن
قەيدى چىيە؟ ئەدى خویان بە چىيە مەزغۇول بىكەن؟
بە قسەي ئەختەر، سى سال زىباترە يەكتىر دەناسن.
ئەدى! بەلى. سى سال زىباترە يەكتىر دەناسن.
ئەيدەرپى؟ بەراستىنە؟ ئەمەي بە توش گوتۇوھ؟! ئەوه
بىزانە، بەعنانى: من پېشىم گوت: ئەودنە دەمشىر مەبە!
ھەرچەند خۆ توش، وەك من بۇئەو، بىيگانە نىت.
بە خوا، بە خوا، بە گۆرى كورى جوانەمەرگەكەم،
بەقەد كىيىھ گەورەكەي خۆمم خۆشەدۇي. دەزانم، بە
خوا دەزانم. ئىنجا راست دەكەي. گوناھە. ئەرى بە

خوا گوناھە. ئەرى بە خوا بىتكەس و هەزارە. ج
بکەين! خوا پەحىمى پىن بکا. ج بکا! دە وازى لى
بىتنە، توخوا، ئاھىر مەنداڭە.. ئەدى خۆى بە چىيە وە
مەزغۇول بکا؟ ھا؟ نا، نا. ھەر ئەودنەي بە من
و تووھە. نازانم، نەوەللا. من لىيم نەپەتچا يەوە چۈن
بۇو. ئىستەر ژەن ھەر ژەن، بە خوا، دايىكم. نە وەللا.
جوامىئر لە دايىھەزىز زراعە، مۇدىرى بۇوھە و حەزى
لىكىردىووھ. نا، نا، جوامىئر حەزى لە ئەختەر كەردووھ.
حەزى لىكىردىووھ و لە كۆتايىدا رۆزىك بىردووھ تىيە
مالەمە و ھەر لەھۇن لە مالى خۆى ئىشى خۆى لەگەل
كەردووھ.

- كچى، ئەۋەن سەرشىنە، زۆر سادەدل و
خۆشباوەرپىش دىارە. خۆھىچىشى لە دەم
پاناوەستى. بە خوا ئەمەشەو تېتىك بکا، سېھىيىن بۆ
خەلکى دەگىرپىتىدۇوھ.

- ژنی ئەودنە سادەدلەم قەت لە دىنيا نەدييە! نە!
چى؟ نازانم. باسى شتى واي بۆ من نەكەردووھ. دە،
وا بلى! كەوانە، باوەر مەكە؛ نەء. ئەمە راست نىيە.
كى؟ دەك لەشى دايىزى و خىوا بولاي خۆى
بىباتەوە. «ئامەي عەزە قۆلپىر» لە خۆيەوە ئەم
قسانەي ھەلبەستووھ. ھەزار جارانىش لايى من
گوتۇوھ تىيە:

- من حەمسىوودى بە ئەختەرى قادر قوتۇو دەبەم،
بۇ خۆى لېتى داوه: دوو مىئىدى جوان و جاھىيل و
پىتىك و پىتىكى ھەئىه. دەيانى دىكەش بە دەور و
خۇولىيدا دەسسوورىتىنەوە و خزمەتى دەكەن! وەللا ژن
ھەر ئاواها بۇوايە خۆش بۇو، وەك ئەختەرى قادر
قوتۇو. ئىيۇش، گىل گىل، دەلىيىن: بەزەيىمان پېتىدا
دىتەوە. توخوا، ژن ھەئىه لە دىنيا لەم قەھپەيە

به خته و هر تر بی!

ئامه‌ی عەزە قۆلپى، لەگەل «بەديعه بنېشت» ئەمە
حالىانە: لە بەيانىيەوە تا ئىوارە لە بەردەرگاي
حەوشە دادەنىشىن و باسى ئەختەرى بەستەزمان
دەكەن! پىيى گۇنۇو «دەتخوازم». ئەويش ئىتىر زىنە،
باوهرى پېتىركدوووه و هەلخەلەتاوه. گوناھى چىيە؟
ئەرى چايەكە گەرم نەكەمەوە، رەعنَا؟ نا، نا، قابىلە
چىيە؟ ھەر ئاگرىتكە لە سەماوەرەكە دەدەم و تەھاو.
چىيە؟ مەمەند؟ نەء، جارى. ئەم خەتەت دىيە؟
خەتى شىنى سەر دىوارەكە! ھەر كە سېبىر دەگاتە
ئەم خەتە شىنە، يەللا سەرى مامەند بەدىارەكەمە.
رەاست دەكەي، «دەد شەفيقەمى كىنۇو» قىسى
خۆشە. بە خوا منىش سىن چوار رۆزىيەكە نەمبىنيوھ.
خۆ لەوانىيە ئەمپۇ دەركەمە. ھاكا و دەداركەوت،
بەخۆي و پالپىلە و سەرسوھە كوتى زەنگىياناۋىيەوە.
دەلىيى زىنە لادىتىيەكانى ھەممەونەد.

- كچى ئەويش ئىتىر گىرى خواردوووه بەددەست ئەو
مېرەدە عارەقخۆرە قومار بازىيەوە. وەللا، دەگىرىپەتەوە
دەلىيى: بە نويىنى نىيۇدۇق ھەتىيو و مەتىيۇم لى دىتىيەتە
ژۇورەوە و بەبەر چاوى خۆمەوە سواريان دەبىن!
ئەستەغفیروللا خوايە! ئەدى، خوشكم! ئىيمە
پىاواي خراپىمان نەدىيە! دى. دى. ھەر بىزانە و دەدار
كەوت. ئاھر بۆيە گۇتم: سەماوەرەكەش
ئاگرىبدەمەوە. يەس، تۇو قورئان، هيچى ئەختەر لاي
ئەو باس مەكە! ئەختەر سوئىندى داوم. چى بکەين!
پىاوا ھەمۇيان ئاوهان ئىتىر. نا؟ ئەمەي بۆ باس
نەكىردووی؟ چۈن؟ لەناكاو بۇوە، لەناكاو. ھەمۇ
شتىيەك لەناكاو بۇوە. ئەمن و قۇوات خاصە،
ئىوارەيەك، لەناكاو، مالەكەي جوامىئر توق دەكەن و

دەيانەوى بىيگرن. ئىتىر ئەويش، باش دەبىن لەو
دەمەدا لە مال نابىن. كاتى خەبەرى پېتەگا، ئىتىر
ناگەرپىتەوە مال و بەيەكجاري روودەكتە شاخ.
جوامىئر حزبى بۇوە، ھەر لەوساوه لە حزب گەورەش
بۇوە.

- بهختى ئەختەرى كەساس! بەلام بەخوا، باجي
بنار؛ جوامىئر ئەگەر نەشبووايەتە پېشىمەرگە و
نەشچووايەتە شاخ، من واتىپەتكەم ھەر
نەيدەخواست! تو واتىنائىگەي ھەر بەئانقەستىش
چوبىتە شاخ؟ پېشىمەرگايەتىيى كەدبىتە ھەنجەتىك
بۇئەوەدى نەيخوازى؟! كى؟ بەديعەي بىنىشىت واي
دەگوت؟ دە بەخوا راست دەكە. من جارىك دىيەمە.
پىاوايىكى چاوهىز دىار بۇوە. دە بەخوا بەديعەي
بىنىشىت راست دەكە. ئەو زۆر باش پىاوان
دەناسىتەوە. توخوا، حەيف! ئەختەرىتكى وها جوان،
وها ژىكەلە و خاتۇن، دلت نايە تەماشاي بکەي،
دەلىيى كچى كافرۇشە: بەم دەرددەو بچى! بە قورئان
شتىيەكت بۆ بگىرىمەوە، پېتە باوهەر ناكەي!
زەنگەرەتكى چەفيقى سەلەلەم ھەمە، چەفيقى
ناوابازارىيەتى، ئىوارەيەك گوايە - لەناو بازار-
چاوى بەم ئەختەرى قادر قوتۇو دەكەمە؛ يەكسەر
شەيداي دەبىت و دۇواي دەكەمە.. تا ئەختەر
دەگاتە مال و ئىتىر مالەكەي ئەختەر نىشان دەكە.
پاشان كە سۈراغ دەكەت و لېدەكۆلىتەوە، دەبىنى
«ئەختەر» لە گەرەكەكە ئىيمەيە و دراوسيتى ئىيمەيە.
يەكسەر دەچىتە لاي سەلەلەم، دەلىيى: «سەلەلەم!

سەلەلەم دەلىيى: ھا؟
كابراي زەنگەر دەلىيى:
- عاشقى خزمىيىكى ئىسوھ بۇويمە و دەمەوى زىن

بیننم.

سەلیم دەللىٽى: «كىيىه؟»

كابراى زەرەنگەر دەللىٽى:

- دراوسىتى ئىيودىه.

سەلیم دەللىٽى:

- پىپۇزە! كچى كىيىه؟

كابراى زەرەنگەر دەللىٽى:

- ناوى ئەختەرە.

سەلیم دەللىٽى:

- ئەختەرى قادىر قوتۇو نەلىنى؟

كابرا دەللىٽى:

- با! خۆبەتى.

بە گىيانى تو، چۈنت بۆ دەگىيرەمەوە، وايد. بەس

دەستەۋدامىيىتم، بۆئەختەرى نەگىيرېتەوە! سەلیم

بۇى باس كردىم. كابراى زەرەنگەر كە ئەختەرى دىيە،

يەكسەلەف شەيداي بۇوە و بېيارى داوه بچىتە

داخوازىي ئەختەر. داواى لە سەلیم كردىبو كە

ئىشەكەى بۆپىنك بھىينىت و پاشان ئىتر ئىنان

بنىتىتە داخوازىي. سەلیمى ملشكاو؛ تو بچى بە

كابراى زەرەنگەر بللىٽى: «قورىان، ئەم ئەختەرى تو

پۇن سەرف دەكى! چۈن نازانى؟ ئەمە قىسىم

پىاوانە. يەعنى هيئە... بە چى پىيىدەكەنى؟ ئاي،

رەزات خواتەوە، سەلیم! ئى گوتىم: «سەلیم، ملت

شكى! تو بۆچى بۈويتە باعيسى ئەم كارە». ئىنجا تو

تەماشاكە، بەختى ئەختەرى داماو! بەخوا ئاواها،

پىاو ھەر لە يەكەم بىينىنەوە شەيداي دىبن. سەلیم

پىتى گوتىبو:

- ئەگەر ئەودندە شەيداي ئەختەرىت، بچۇ بىه

مشتەرى!

كابراى زەرەنگەر گوتىبوى:

- حەيف!
- كى نالىن پاشان چۆتە لاي و ئىستا ئەويش مشتەرىي نىيە؟
- كۈرم، دانىشە! دەك ... ئى دە سكتىر بە!
- دانىشە! خۆلىناغەرى دوو قىسە لەگەل ئەو ژنه بىكم. باجى بنارىش دەللىٽى «لىپى گەرى مەندالە».
- سەبىر، سەبىر! تو سەرنجىت داوه، باجى بىنار، ئېيمە قەت دىلمان نايە ئاواها باسى يەكتىر بىكەين. حەيات ژنه لاي ئەو پىياوه برد! توخوا، پىاو چەند دەلقن!
- چما ئەوهى كە خۇشى دەۋى، زۇر دەلمەمە لەئاستىدا؛ تا ئەوانى دېكە دەلنىرم بىن؟ ها؟ بەللىٽى، بەللىٽى. منىش ھەر واى تىيەدەگەم. راست دەكەى. بە مەرقەدى كاكە حەمەدى شىيخ، بە گۆرى كورە جوانەمەرگەكەم، من پەتىمۇايە تەنبا بۆئەوه بەكارى دەھىتنى كە ھەواال و دەنگۇباسى ناو شارى پىن كۆپكاتەوه و وەرەقە و مەرەقانى پىن لەناو بازاران بىلاوبىكانتەوه!
- دەزانى ئەو جۆرە كارە حىزىبى و مىزىييانە بە زىنان دەكىرى، بە پىاوان ناكىرى.
- ھەر رۆزىتىكىشە، ئەم وەرەقە و مەرەقە و بەيان و مەيانانە لەدەست دەگىيرەت و سەرىشى بە فەتارتەت دەچى لەسەر جوامېرى! ئىدى، ھەممۇ زىيانى، لەناو ئەمنە سورەكە دەرىزىتەوە... تېرىر... پاشان زىنده بەچالىشى دەكەن! با پېستى بە مولازم تەحسىن قايمى كا، قەيىناكە! بەخوا، ھەر بەئانقەستىش ئەم كارانە پىن دەكەت؛ بۆئەوهى سەرى بە فەتارتە بىدات و لە كۈل خۆى بىكاتەوه! ئەدى خوشكم. من

فیار بکا.. دهچیته شاخ و دهیتە پیشمه رگه!
پیشمه رگایه تى بورو به جىگەی دەیانى و دکو جوماپىر
و ئاسوی دكتۆر شەوکەتى عەمەلىات. عەمەلىات
نەمیئىن: كچان دەكەنە زن و بەجىيان دىلەن، دەبىنە
پیشمه رگه.

- كچى بناز، ئەختەر جوماپىرى زۆر خوش دەۋى?
ئىيمە ئەم قسانە چىھ دېكەين؟!

- ئەمەش لە بەدبەختىي خۆيەتى كە هيىندەي
خوش دەۋى. غىير، هەر لەسەرتاواه، ئەم
خوشەويىتىيە بۇو كە مالى كاول كرد.

- دەللى: تا هەتايە لمەسىرى دەوەستم.

- دەللى: ئەگەر خۆشى نەويم، چۈن ھەمۇو مانگى
جارىيە ئەو جەرىيە زەبىيە دەكات و بەناو ئەو شاخ و
داخە ئەنگوستە چاوانەو خۆى دەگەيەنىتە مالەكەي
من؟

- هەر زن و مېرىدۇن؛ زن و مېرىد!

- دەبىنى: دە توپىرى لىنى بىكەوە، رەعنَا!
پىاويىك ئەگەر ھەست بکات كە دەبىتە مېرىدى
ژىتىك؛ چۈن بەوه رازى دەبىت ژنەكەي لەگەل
پىاويىكى دېكەي غەيرى خۆى بەزمى ھەبى؟!

- ئەيدەرۇ...

- ئەمە ماقاولە ؟ بەللى؛ جوماپىر باش دەزانى
ئەختەر بە چى دەزىت و چۈن دەزىت؛ تەنانەت بەم
دووايىه، ئەختەر ئەوھى پى گوتۇوھ كە مۇلازم
تەحسىن ھاموشى دەكا.

- بە گۇرى كاكە حمەدى شىيخ، جوماپىر دەزانى.

- بەللى. ئەختەر خۆى پىيى گوتۇوھ.

- ئەمە تازىدە،

- بەللى. ئىستا واى لىنى ھاتووھ: ئەميان بە رۇز،

دەزانىم، تۆئاگات لە هىچ نىيە. من دوور و نزىك
ئاگام لېييانە: جوماپىر ھەمۇو مانگى جارىيە لە
شاخە و دادەبەزىتە ناو شار، دەچىتە لاي. دە،
توخوا، وازيان لىنى يىتنە، مەندالىن! با بۆ خۆيان لەگەل
يەكتەر بىغافلىقىن. ئەدى خۆيان بە چىھە وە مەڭغۇول
بىكەن؟ بەخوا گوناھە. گوناھيان دەگاتى كە هيىندە
ئەزىزەتى ئەم بەستە زمانە دەدەن! جوماپىر فەندى،
كۆنە مودىرى دائىرى دىزاعە. هەتا ئەو بەعسى بۇو!
چما ھىچ بەعسىيە كى وەكۆ ئەو پىس لە سليمانى
ھەبۇو؟ كاتى رۆيىشتىشە شاخ، بۇو «جوماپىر»!
گوايىھ لەناو شار «خەت مایل» بۇوە! دەدرى «ئاڭوئى
قومىرى» ئاوهاشىيان بە ئەو نەددەگۈت؟!
حەكۈمەتىكى گۇورە و گران، قابىلە كەروپىشىك بە
عارەبانە دەگىرى؟ چۈن نەيدەزانى جوماپىر لەگەل
پىشىمەرگانە يان نا؟

- ئەدى چۈن كەربۇريانە مودىرى؟

- وا نىيە؟ ئەمېر ئەنەنە كەن دەكىتە مودىر ئەگەر جىتى
متىمانەيە كى زۆرى حەكۈمەت نەبى؟ خەللىكى
كەريش شانا زىپىيە دەكەن: گوايىھ خەت مایل بۇوە
و بۆ پىشىمەرگە ئىشى كەردووھ.

- بەخوا ھەر لەدەست ئەختەرى بەستە زمان
پايكىد؛ بۆئەوهى نەيخوارىزىت!

- ئەدى! وەكۆ كورەكەي مالى «دكتۆر شەوکەتى
عەمەلىات» سالىيە پىرار، بەبىرت دى: ئەوپىش
كچەكەي «سەعە كەپى حەمامچى» يى كرده زن و
پاشان، بۆئەوهى لەدەستى قوتار بېيت، لېيىدا چوو
بۇو پىشىمەرگە. ئەمېر بۇو بە عادەت: ھەر
كەسىك دزىيەك بىكا، حىزىيەك بىكا، كچىيەك
ھەلبىگىرى، پىاويىك بىكۈزى، يان لە عەسکەرى

- ئىن هەلېھتا! راست دەكەي.
 - جوانىيى ئەو بۇتە هوئى نامۇبۇنى خۆرى و بەلا
 بۇ خۆرى.
 - واى ليىكىردووه مىتمانە به خۆرى پەيدا بکات و
 ... هەمۇ شىتىك بکات.
 - هيچىشى، هيچ ئەنجامىتىكى نەيت.
 - ئەو جوانىيەمى ئەو سەرى لە پىاوه كانىش
 شىپواندۇووه.
 - ئەرى بەخوا.
 - ئەوانىشى دوودل و رارا كردووه؟
 - خۆرى.. خۆرى؛ مەرگەساتەكەي خۆرى لە
 مەرگەساتى ئەوان بەسوپىترە!
 - نازانى كامەيان هەلېزىرتى!
 - نە؛ ئەو باش دەزانى كامەيان هەلېزىرتى.
 - كامەيان؟
 - ئەختەر دەيھۈش شۇو بە جومىر بکات.
 - ئەدى بۇ نايىكا؟
 - دەللى: مولازم تەحسىن خۆشتىرى دەۋىم.
 - ئەختەر درق دەكا.
 - درۇى چى دەكا؟
 - مولازم تەحسىن خۆشى ناوىتى، بپوا ناكەم پىيى
 گۇتىتىت «دەتخوازم».
 - با.
 - مولازم تەحسىن ئەگەر چاوى لە ژىزىكى ئەم
 سلىيمانىيە بىت؛ لىيى دەپارىتەوە و پىتى دەللى:
 «تۇخوا شۇوم پى بىكە»؟!
 - ئەختەر بە جوانىي خۆرى هەردووكىيانى شەيدا
 كردووه؛ سەرى لە هەردووكىيان شىپواندۇووه.
 - ئاخىرى خىتىر بىن، ياخوا...

ئەوييان بە شەو.
 - ئەيەرۆ..!
 - ئەيەرۆ بۇ چىيە؟ بەخوا. ئەمە چەند
 ھەفتەيەكە، ئىشەكە گەيشتۇتە ئەو ئاستە و ئاواھاى
 لىن ھاتووه.
 - ئىستا دەبىن ھەموويان بە يەكتريان زانىيى!
 - بەللى. ھەر رۆزىكە و ئىتىر دەتكىيەتەوە. ئەم
 ئىشە دەبىن بگاتە ئەنجامىك و كۆتايىكە. ھانى
 چاکەت بخۆرەوە، ھەى ھەشبەسەر!
 - ئىستا پىيم بلى، بنار، ئەختەر بېپارى چىي
 داوه؟
 - ئەختەر بېپارى چى بدا؟ ئەو ژنە ھېتىنە جوانە،
 براى خۆرى عاشقى دەبىن؛ سەرى لەم دوو پىاوهش
 شىپواندۇووه.
 - ئەبەرۆ، ئەو تۆ باتداوه سەر چى؟ تۆ قىسىهى
 زۇر عەنتىكە دەكەي!
 - بۇ قىسىهى عەنتىكە دەكەم؟ بە قىسى خۆرى:
 هەردووكىيانى خوش دەۋى؛ هەردووكىشىيان شەيداى
 ئەبۇونە.
 - ئەختەرى قادر قوتۇو!
 - بەللى؛ ئەختەرى قادر قوتۇو.
 - خۆزگەم بە ئەختەر!
 - باش نىيە ئەو سامانى جوانىيەشى ھەيە؟
 - ئەوھە ئىتىر؛ جوانىيەكەي، سەرى لە خۆشى
 شىپواندۇووه.
 - تۆ دەزانى: جوانىش بەلايە؟
 - چۈن؟
 - من دەلىم: ئەگەر ئەختەر ئاواها جوان نەبۇوايە؛
 ئەم سەرىيەشە و بەلايەت تۈوش نەدەھات.

ژیانی پۆزىانەمى مولازم تەحسىن (۱)

ئەو نیودرۇيە، دەمەوكاتى نويىشى جومعە، نيو كىيلۇ «تى ئىين تى» لەناو مەيدانى ماستەكەدا تەقىببۇوه. لايەكى پرەتكەمى (نېزىك قالدىرمەكانى) وېران كىردىبوو. نۆزدە كەس كوشراپۇون، زىاتىر لە سى و حەوت كەسىش بىرىندار بۇون. تى ئىين تىيەكە لەناو عاراھانى شىلمەفرۇشىك دانراپۇوه. لەدوواي تەقىنەوەكە، شىلمەفرۇش و عاراھانەكە هەلاھەلابۇون.

مولازم تەحسىن، پشتەوە و پىيىشەوە و لاتەنىشەكانى، وەك ھەميىشە، يياورە چەكدارەكانى دەوريان دابۇو؛ لە شوينى كارداساتەكە

پاۋەستابۇو. خەلک لە دەوريان كۆپبۈونەوە. مىكىرۇفۇنیان بۆ راگرتىبۇو، بە دەنگى بەرز، بە زمانى عەرەبى، قىسى بۆ خەلک دەكىد: - ئەى جەماوەرى بەشمەرەفى خەلکى سلىمانى! بە ناوى حىزى سەرەرەمانەوە، حىزى بە عىسى يىشتراكى، سەرەخۇشىتان لىتەكەم لەو پىرسە ناگەھانە كە ئەمپۇ نىۋەرق، پىش چەند سەھعاتىك، دەستەوېخەتان بۆتەوە. ئەو نۆزدە كەسى لەم كارەساتەدا گىيانيان لە دەستداوە بە شەھىد حسېب دەكىرين و ئىنسالالا جىڭەيان ناوندۇي بەھەشتە. ھاوبەشى غەمى كەسوکارىانىن و خوا سەبورىييان باداتمۇوە. ئەو ھەمۇ خەلکە دىكەش كە بىرىندارن، ئىستا، دلىياتان دەكەينەوە كە

تەنیا بۆئەوە پىنج صەد نوسخەيەك لەو بەياننامە يە بلاوبىاتمۇوە كە لەبارەتەقىنەوە مەيدانى ماستەكە دەرچووبۇو و يەكسەر بگەرىتىنەد! كە گەيشتە ناو شار، ھەستى بە بىسىتىيەكى زۆر دەكىد، لاي بەرەركى سەراوە و درسۇپرايەو ئەو جادەيەي كە دەيىرددۇو بەرددەم سەرتاشخانەكەي (شەھىد قادر كابان)؛ تەماشايەكى سىنەماكەي كىردى: كە جەوان بۇو، چەنىيەك شەيداى ئەو سىنەمايە بۇو! جادە چۆل و سىيېھەر بۇو: تەنیا چەند كىرىكار و قوتابىيەكى زانكۇ بەسەر ئەو جادەيەو بۇون. دلى زۆر خۇش بۇو كە ئەمپۇ توانييەتى، بەپىچەوانە جارانەوە، سلىمانى بەرۇوناڭى بېيىنە! جىڭە خۆيەتى، ئىستاش، بەپەلە بچى، لە چايخانە

ژیانى شەوانەمى جوامىر (۱)

جوامىر، دووابەدواي تەقىنەوە نيو كىيلۇ «تى ئىين تىيەكە» لەناو مەيدانى ماستەكەدا؛ بۆ سبەينى، لەگەل يەكەمین گەرد و گولى بەيانى، كاتزمىر چوار و نيو، بە خۆى و كۆمەلېك بەياننامەوە، گەيشتە قەراغ سلىمانى.

جوامىر، ئەم جارەيان كلالشنىكوف و چەكى قورسى بىن نەبۇو، كورتەك و شەلۋارە مرادخانىيەكەي جارانىشى لەبەر نەبۇو: تەنیا يەك دەمانچە چواردە خۇر بە لاڭەلە كىيەوە، لەزىر چاكەت. بەپىچەوانە جارانىش نەيدەتوانى شەو لەلای ئەختەر بىننەتەوە؛ ئەم جارەيان هاتبۇوه ناو شار

له نه خوشخانه‌ی کوماری، له ثیر سه‌ریه رشتی و
چاودی‌ریدان و چاره‌سمر ددکرین؛ ئىنىشاللا ھەمۇيان
چاک دېنەوە.

جهماودرى خوشەويستى سلىمانى!

ئەودتا ئەمپۇ به چاوى خوتانمەد دېبىن؛ ئەو
ناقامە تېكىدەر و بەكىرىگىراوەي كە بە شاخەون و
ناويان لە خۆيان ناوه «پىشىمەرگە» و «شۇرىشگىر» و
«ماركىسى - لىينىنى» و «نىشتىيمانپەروەر»..
سەرلەنۈئ ئەو راستىيەيان بۆگەل دووبات كردەوە
كە چ پق و كىنه يەكى ئەستورىيان بەرامبەر بە ئىۋە
و ئەو خەلەكە بەستەزمانە ھەيە كە لەناوچوون و
پەشىكىشيان ئەودتا وان لە گيانەلاندا! ئەمەيان
سەلەندەوە كە چەننەك حەز بە ئاشاوه و ئەزىزەدانى

خەلەكى سادەي بىكۇناھ دەكەن! ئايا تەقاندنه وەي
نيو كىيلۇتى ئىبن تى لەناو بازارىنى كى پر لە خەلەك،
لەم شوپىنه ئىرەدا، ج زيانىك بە حزبى سەرەور و
حکومەتە خزمە تگۇزارەكەمان دەگەيەننى؟ ئەگەر ئەو
تېكىدەر و بەكىرىگىراوانە مەبەستيان زبان كەيادىنە
بە حکومەت و حزبى سەرەور، بۆچى ئايەن
رووبەرۇوی ھېزەكانى حکومەت و چەكدارە
تېكۈشەرە كانان بىنەوە؛ بۆچى دېن خەلەكى سادەي
بىكۇناھى سەر شەقام و ناوابازار دەكەنە قوربانىي
سەرلىشىپاوايى خۆيان؟ ئەگەر بىيانوپستىيە خزمەتى
گەل بکەن، دەھاتن چەند گولىكىيان لەم شوپىنه
ئىرەدا دەچاند، نەك تى ئىبن تى!
تەقاندنه وەي نيو كىيلۇتى ئىبن تى لەناو ئەم بازارە

بەستەيەكدا گرتى دابۇن و خىستبۇونىه ناو
لىشىكىسيكى كە گەورە قوتاپىيانەوە، لە تەنېشىت خۆزى
دانان؛ تا لە خواردنەكەش بۇۋە، بەرددەام، دلى
لەسەر دەستى بۇو!
بەياننامە كە ئەودى تىدا رۇونكراپۇوە، كە مولازم
تەحسىن، دوينىن، لە خىتابەكە خۆبىدا،
تەقىنەوە كە ناو مەيدانى ماستەكەي داودەتە پال
ھېزى پىشىمەرگە شۇرىشگىرەوە؛ بەلام پېتىستە
خەلەكى بەشەرەفى كوردستان بىزانن كە ھېزى
پىشىمەرگە لەو تاوانە خوتىناوېي بىن ئاگا و
بىرەرييە؛ بەلکو حکومەت خۆزى ئەو نيو كىيلۇتى
ئىن تىيەي بۆ خەلەكى بەستە زمان دانادەتەوە
بۇئەوەي سومعەي پىشىمەرگە و شۇرىشى كورد لەلای

قەلادزەيىه كان نان و ماستىك و قاپىك ھەنگۈينە
حەياتەكە بخوا! ئەو ماست و ھەنگۈينە خوشەي
زىباتر لە سىن سالە لىپى بىبەرى بۇۋە! بە بەرددەم
چىشتىخانەكەي (عەللى سوور)دا تىتپەرى. ئەگەر
نېوەرۇ بۇوايە، دەچوو سەلامىكىشى لە عەللى سوور
دەكەرە دېشلەمەيەكى خەستىشى لە لا دەخواردەوە!
بەلام نەخىر، چايخانە قەلادزەيىه كان پەر لە ئاشنا
و ھاوريتىكىنى؛ ھىچ نەبى ئىستىتا (قالەشىت)
دەيىپەنېت و لىپى دەكتە هەرا. با ئەم نان و
ھەنگۈينە لىنى نەبىتە سندان و سەرى بە فەتارتەت
نەچى! ھەر لە تەنېشىت چىشتىخانەكەي «عەللى
سوور» لە يەكمىن چايخانەدا دانىشت.
پىتىج صەد دانەي بەياننامەكە، كە لەناو

پر له خه لکهی ئېرەدا، له لای ئەو بە كىرىگىراو انەي
ناويان له خۆيان ناوه «پىشىمەرگە» لهوانە يە تەنبا
يەك پاساوى هەبى، ئەويش ئەوە يە كە بانقىتىكى
حڪومەت، له نزىك شوينى تەقىنە و كە هەيە. ئەم
بانقهى كە دەيىين! بىيگومان لەوانەشە دوو رۆزى
دىكە بەياننامە يەك بلاوبكەنەوە و داواي ليبوردنىزان
لى بىكەن و بلىتن: بەداخەوە نيو كيلۆ تى ئىبن تىبىيە كە
بۆ بانقهە كە دانزابۇوە و بەھەلە كە وتبۇوە ناو
بازارە كەوە. يان لهوانە يە، وەك عادەتىيان پىۋە
گىرتۇوە: بانگاشهى ئەو بىكەن كە حڪومەت خۆي
داياناوهتەوە بۇئەوەي سومعەي «پىشىمەرگە» بىات!
ئەي جەماودى خۆشەوېست و بەشەردە ئەم
شارە!

ئەم تاوانە خوتىناوييە ئەمۇر، وەك سەدان
تاوانى دىكە، وەك مۇرييىك بەسەر نىيوجەوانى ئەو
تىرۇرىست و تىكىدەرانەوە دەمەننەتەوە.
كەواتە با دەرس و درىگىرىن و فىئر بىن: ھەتا
پىمان دەكىرى، پىيۈستە لەدەزى ئەو چەكدارە
بەكىرىگىراوانە بودىتىن، لهنانايان بىھىن، ئەگەر
ھەوالىكىمان بىستان خەبەربىان لى بىدەين و تەسلىمى
ھىزەكاني ئەمن و پۆلىسيان بکەين بۇئەوەي بىرىنە
دادغا.
دووبارە سەرەخۆشىتىان لىيدە كەمەوە و بە ناوى
حىزبى سەرەرمانەوە بەلىنىتىان دەدەينى كە بۇ
لەناوبردىنى ئەم تاقىمە بەكىرىگىراوە دىز بە گەلە،
ھەميشە لەرىزى پىتشەوەدا دەوەستىن و رۆزىكە هەر

خەلک بىات!
جوامىئر زۆر حەزى دەكىر بچى سەرىتكىش لە
ئەختەر بىدات، بەلام كە تەماشاى كاتىزمىرى كەد:
شەش و چىل و پىنج دەقىقە بۇو. ھېشتا خەبەرى
نەبۇئەوە! جەڭ لەوەش دەبۇوايە، لە كاتىزمىئر حەوتى
پىتكەدا بگاتە بەرددەم مالىي «سمە لۇوته» لە گەرەكى
ئىبراھىم پاشا، لاي خەستەخانەي شىرەكە: بۇئەوەي
ھەر پىنج صەددانەي بەياننامە كەيان تەسلىم بىكت
و بەزۇوتىرىن كات بگەرپىتەوە شاخ!

دادئ که شار له ئاسەوارى ئەم تىرۇرىست و
ياخىبۇوه دۇز بە مىللەتانە پاڭ بېيىتەوە!
بىزى حزبى سەرەدرمان، حزبى بەعسى عەرەبى
نېشتراکى، بە سەرەتكايدىيەتلىقى تىكۆشەر،
صەدام حسېين، خوا بىپارىزى!

ئىيانى پۆزانھى مولازم تەحسىن (۲)

مولازم تەحسىن، نىوهۇرۇق، لە مالى حاجى
مەولۇودى بازىگان دەعوەت كرابۇو. حاجى
مەولۇودى بازىگان پىش ئەۋەي بچى بۇ حەج پېيان
دەگوت «مەولۇود ملىيونىزىر»؛ تەنانەت ئىستاش ھەر
ئەگەر نەتگوتايە «مەولۇود ملىيونىزىر» كەس
نەيدەناسى.

دەعوەتى چى! راستىيەكەي، وەك پرسەيەك
وابۇو. تاقمىك پېشىمەرگە، سى رۇز لەمەوبەر كورە
گەورەكەي مەولۇود ملىيونىزىريان رفاندبووه شاخ؛
ھەوالىشيان بۇي ناردىبوو: «تا پەنجا هەزار دىنار بۇ
ھېتىزى پېشىمەرگەي شاخ نەنیرىت، ئىمە كورەكەت

ئىيانى شەوانھى جوامىر (۲)

جارى پېشىو پىنى گۇتم:

- كە دىيى سەرم لى بىدەي، خۇزگە پېشىتى
ئاگادارت دەكرىمەوه؛ نەك ئاواھا لەناكاو نىوهشەوان
خۆت بە مالەكەدا بىكەي!

- بۆچى؟

- بۆئەوهى بەدرېڭايىي رېزىدەكە بۇ خۆم تىير تىير بنووم
و شەو لەگەلت و دەنۈز نەمباتەوه!

بە سوعىبەتەوه پىم گوت:

- ئەدى چىن ئىمەومانان جارى وا ھەيە دوو شەو
و دوو رۇز بەم شاخەوه خەو ناچىتە چاوماننۇوه؟
لەزىز بىرۋانگە درېڭە قەترانىيەكانمۇوه، وەك ئەوهى

مهولوود مليونییر، که زوریه‌ی ریزه دوکانه‌کانی ناو (بازاری عصری) و (بازاری شووشه) هی ئهون و چندین کارگه‌ی دیکه‌ی ناو شاری بەناون؛ جگه لهوشه سه‌همیتکی گهوره‌ی له هینان و دابه‌شکردنی دار و ئاسندا هه‌یه و بۆ خۆشی کومپانیا یه کی گهوره‌ی بازرگانیکردنی گشتی بەرتوه دهبات؛ له بەردهم مولازم تەحسین، وەک شیری بریندار دەینالاند و هاوری دەکرد:

- گهوره‌م، ئاخر له بهر ئەمەیه دەولەمەندی کورد پروژه خزمە تگوزارییه کانی خۆی، هەممووی دەخاتە حللە و حەبانیه و دیوانیه و دەرەوەی کورستان! ئەمە له بەرئەوەی ئەم سەگ و سوالانەی ناویان له خۆیان ناوه «پیشمه‌رگه» و «نیشتمانپەروەر» ئەمن

دەسته‌کانی کرد؛ هەر دوو دەستمی گرت:

- جوامییر، گوتت دواوایه پیت دەلیم. دەی، پیم بلى: بپیاری مەکته‌بى سیاسى چى بۇو؟
لەسەرتادا خۆم له گووره برد:

- لەبارە چى؟

- ئایا مەکته‌بى سیاسىي حزب را زىبە من و تو
زەواج بکەین و وەک ژن و مىردىك بچىنه شاخ؟
دەستى ئەختەرم، لەناو هەر دوو دەستى خۆم،
لەسەر دلەم دانا، پیم گوت:

- ئەختەرم گیان، من سەفەرى پیشىووم کە ھاتمە لات، بەلینى تەواوتم دايە کە له هەمموو حالەتىكدا
ھەر دەتخوازم؛ بەلام باشتر وايە بەشىوەيەکى ئاواها
پیت کە جەماعەتى خۆشمان پەسەندى بکەن و رازى

نادىنەوە!».

کوره‌کەی مەولوود مليونییر، تەمەن نۆزدە سال، تازه له بەشى ئەندازىيارىي کارهبا، له زانکۆى سلیمانى، پۆلی يەكمى تەواوکردوو. ماوەيە كىش پېش ئىستا، له گەمل دايىك و باوك و برا و خوشکە کانى، چووبۇون بۆ كۆشكى سەركەدەيە تىيى «سەرۆكى فەرماندە» له بەغدا: بۆ بەخشىنى ھەشتا ھەزار دينار بە حکومەتى بەعس له پېنزا پالپىشتىكىرنى بەعس و «قادسييەي صەدام».

مولازم تەحسین بق ماوەي سى كاتىمىتىر و نيو له گەل مەولوود مليونیير دانىشتن؛ گفتۇرگۈيان كرد له پېنزاو تۆزىنەوە له مەسەلەي چۈنۈھە تىيى ۋەنەنلى سالارى كورى و چۈنۈھە تىيى و ھەستەپەنەوەي.

ھەست بە پەشىمانى بكا له و قىسىمەيەي كردى، گوتى:

- ئىبىه جىاوازن؛ پېشىمەرگەن.

- بۆچى جىاوازىن؟

- ئافرەت ھەمۇ ئەو شتانەي پى ناكى كە پىا دەدىكا.

پتىيىكم بەئاستەم، بە خۆشە ويستىيەوە، له بارىكايى سەرى لۇوتى دا، لاسايى ئەو قىسىمەيە پېشىوويم كەدەوە؛ ئىنجا گوتىم:

- فشەي گەورەش دەكەيت و دەللىي «دىيم له گەلت دەبىھ پېشىمەرگە».

- ئىستاش و دەللىم.

پاشان يەكسەر، بەپرتاوا، ھەستم بە نەرمائى

و ئاسايىشى ئەم ولاتىيان تىكىداوه؛ تاقمىكى دز و
جەرەدن و راودەر ووت دەكەن؛ ئاواها كە دەيىنى: بە¹
نوپۈرى نىپۈرەق و بەئاشكرا تەعەددا لە خەللىكى
دەولەمەند و خاودەن پېۋەزەكان دەكەن و ناھىيەن ئەم
ولاتە ئاودانى بە خۆبەر بىيىنتى و پېش بکەۋى!
دزنى! ئەمانە دزنى!

مولازم تەحسىن، كاتىن گەرايمەر مالەكەى خۆى،
لە نزىك ئەمنە سوورەكە لە گەرەكى عەقارى؛
دەتكوت لە جەنگىيىكى پىسدا دۆراندۇويەتى!
ھەستى بە تىكىشكائىنىكى گەورە دەكەردى! ھېشتا
جارى ھەر لەناو ئوتۇومبىلەكى بۇو، قەرەۋىتەكەى
خۆى شل كردىپوھ و چاكەتەكەى فېرى دابۇوھ سەر
كۆشى خۆى. گومانى بىن ناوى؟ پاستە! دەمېتىك بۇو

بۇ خۆيشى كەوتىبووه ئەم گومانەوە. ئەوتا ئىستا
بىرى و دىيار كەوت. مىسۇگەر ئەم گومانەي مەولۇود
ملىيونىر راستە!
مولازم تەحسىن تەواو گەيشتىبووه يەقىن كە ئەو
قسانەي مەولۇود ملىيونىر دىلىتى؛ پاستە. نە؛
گومانى ناوى. ھەمان دۆسىيە كۆنەكەيەتى و
بەردەوامە. ھەر چى ئەوانەي لەناو دۆسىيە كۆنەكەيدا
نۇوسرارون، پاستە. ئەوتا، ئىستا زۆر بەرۇونى
دەركەوت. بۇ زىاتىرىش ئەرخايىن بۇون وا باشتەرە
ھەر ئىستا بېچىتە دايەرە و تەماشايەكى دۆسىيە
كۆنەكەى بىكەتمەوە. بەلام، باشه، دوواي ئەمە؟ چى
پكا؟ مروققەت لەنیوان عەشق و پېشەكەيدا كامەيان
ھەلېرىتىت؟ لەنیوان خۆشەۋىستى و ئەركى حىزىپدا

- تا رادەيەك ھەقىشيانە، ئەختەر.
- لەبەرئەوهى لەو حالەتەدا ئەو ژىن دەبىتە بار
يەسەربىانەوە، وانىيە؟ دەبىن مەسىرەفى بىكەن؟
- جىگە لمۇدش، ژن تەحەمۇلى ھەمەيىشە
مالگۇاستىتەوە و باركىردىن و ئەم گۈند و ئەم گۈند
نەكەت. لەناكاو سۆسىيالىيەت ھېپىش دەكەنە سەرت،
يان حكومەت لەناكاو بە ھەلىكۆپتەر ناچارت دەكە
بارىكەي! لە شەرەكەي «قىرتاقە» و «پشت ئاشان»
چونكە ژن و ئافرەتەكان، وەك پىاوا گورج و گۆل
لەبۇون؛ زۆرەي قورىبانىيەكان ژن بۇون. ھەرچى
لەفەدت بۇون، يان كۈزۈران يان بەدىل گىران.
ئەختەر، ترووسكايى چاودەكانى خەرىك بۇو
بىكۈزۈتەوە:

بن. ھىچ نەبىن بۆئەوهى كاتى لەگەل خۆم دەتبەم،
ئەوان جىيىگە و رىيگەيەكمان بەدەنلى تىيىدا بىشىن! تو
خۇشت دەزانى، ژيانى ژن و مىردايەتى لەناو شاخ و
داخدا و بە پېشىمەرگا يەتى.. دۆزەخە!
- ئەرى وەلا، سەد خۆزگەم بە ژيانى دۆم و
قەرەج.

- ھەر ھەفتەيەك لە گۈندىك، ھەر مانگىك لە
ناوچەيەك. حالى حازر لە ھەمۇو ئەو ناواچەيەي
ئىيەمە تەنبا حاكم بېسوار ژنەكەى خۆى لەگەللىيا يەتى،
ئەويش خوت دەزانى: چونكە ئەندامىيەكى گەورە
سەرگەدايەتىيى حزىبە!

- يەعني رېنگە نادەن پېشىمەرگەيەك ژنەكەى
خۆى لەگەل خۆى بەھىنى؟

زیانی پۆزانھى مولازم تەحسىن (۳)

ناو: ئاراس بابەکر عەبدۇلھەمید
عەشىرەت: بەرزنجى
سالى و شوئىنى لەدایكىبۇون: ۱۹۵۴ - سليمانى،
گەرەكى دەرگەزىئەن
دووايىن قوتاپخانە ناوهندى يان ئاماھىيلىيە
دەرچۈرۈچ: ئاماھىي پېشىرەتلىك كوران، نزىك نادى
المەندىسىن.
سالى چەند: ۱۹۷۴
بپوانامەي بەرز: بەكالۆرىيۆس لە كۆليزى
كشتوكال، زانكۆي بەغدا.
سالى چەند: ۱۹۷۹

زیانى شەوانەن جوامىر (۳)

دلىيام ئەم جارەشيان، ديسان، هەمان دەمە قالى
لەنیسوغاندا پەيدا دەبىت. ئەم جارەشيان، ديسان،
ھەركە دەگەمە ناوحەوشەكە، يەكسەر، لەناو
ھەوشەكە، يەخەي وەلام دەگرى.
چى بكم؟ چى پى بلېيم؟ چۆن دىم دى پىك و
رەوان پىتى بلېيم:
- ئەختەر گىيان، من تۆم بەقەد بىلىبىلەكانى چاوى
خۆم خۆش دەۋىت، تۆ نىسوھى دل و گىيانى منىت،
يەلام لەبەرئەوەي ئىستا ھەموو سليمانى تۆ بە
«سۈزانى» دەناسن؛ راستىيەكەي، من تانوانم تۆ
بکەمە زى خۆم! چۆن دەتوانم ديسان پىتى بلېيم:

كامەيان لەپېش ئەوەي دىكەيان دابنى؟! چۆن باودەر
بىكات كە تا ئىستا فەريۇداوە؟ چۆن باودەر بىكات كە
پەريونەتمەدە ؟ چۆن ؟ ناشى! قەت باودەر ناكا! چونكە
ئەم ھەموو خۆشە ويستىيەي زۆر دلىنيا يە! بەلام
خۆ كورد... .

مولازم تەحسىن بەھەر دوو دەستى، دەم و چاوى
خۆي شاردەدە؛ بەلام تۈورە؛ حەزى دەكەد لە پېمەي
گريان بدا. لەناكماو، وەك شىئىرىتكى تۈورە،
ھەلسايەدە؛ ھاوارى كەدە شوفىر و ياودەرەكانى:
- خۆتان ئاماھە كەن؛ دەرۋەمە دەرەدە!

- ئىستا وەلاميان چى بۇو، جوماپىر؛ پېم بلنى!
لە وەلامدا گوتەم:
- ئەختەر گىيان، من جارى پېشىو، ھەركە
گەرمەوە شاخ، داخوازىنامەيە كەم پېشىكەش بە
مەكتەبى سىياسى كەد و داوام لييان كەد كە دەمەوئى
تۆ لەگەل خۆم بەھىنەمە زىيانى پېشىمەرگايەتى!
- ئەنجام ؟!

- هيستا جارى ھىچ كۆپۈونە وەيە كىيان نەكىدووه.
ھەركە كۆپۈونە وەيان كەد، بېيارىك لەبارەي ئەم
كىشىھەيە ئېمەش دەددەن.

پایه و شوینی کارکردنی ئیستاى: مودىرى
بەریوبەرایەتىيى كشتوكالى و ئاودىرى.
براکانى: پايەدار، ئارام، ئاوات.
خوشكەكانى: حەسىبە، خوناو.
ئەو شوینانە كە زۆر ھاتچۈيان دەكەت: نادى
المەندىن، چايخانە شەعب، كتىپخانە
سلىمانى، مصور رەفيق.
خولياكانى: خوتىندۇوهى كتىپ و موتابەعە كەردى
ھەوالى سىپاسى. خۆسەرقالى كردن بە جىهازى ورد
و بچووكى وەكى رادىپۇ لاسكى و ئەم شتانە.
ئىنتىمىاى سىپاسى: بەعسى.
لە كەيدۇدۇ: لە پۆلى دووهمى كۆلىتى كشتوكالەوە
ئەو كاتەي قوتاى زانكۆ بۇوه لە بەغدا.

چالاكىيە حزبىيەكانى: گەنجىكى زۆر چالاک و
پەرچاوه. جىنگەي مەتمانەيە و وەفادارىش دىارە بۇ
حىزب. لە زۆربەي چالاكىيەكانى يەكىەتىي
قوتابياندا، كاتى خۆى، پۇللى دىيارى ھەبۇوه.
پلهى حىزبى: رەفيق متقدەم.
برادرەكەنانى: زۆربەي ئەن و نۇوسەر و
ھوندرەندانە بەرھەلسەتكارى حىزمانان براھەرى
ئەون و ھاتچۈيان دەكەت، لە نادىيەكاندا زۆر جاران
لەگەللىشىyan دەخواته وە.
ئەم خالىشىyan دىسان جىنگەي گومانە: ئا ياي
بەعسىيەكى رەفيق حىزبى چ كار و پەيوەندىيەكى
بەم توپىزە بەرھەلسەتكارەي حىزمانوھە ھەيە؟ ئەمە
لە كاتېكىدا ئەن و پاپۇرتانە لەبارەي ئەن و نۇوسەر و

دابىزىتمە ناخى زەۋى! ئەفسوسوس! ئەم ھەموو كتىپ
و رۇشنبىيرى و تىپورىيانە لەبارەي مەرگەساتى
ئافرەتى بەستە زمان خوتىندەن وە، ئەم ھەموو بەزەبى
ھاتنەوە و باوەرەبۇونە بە ژىرەستەبى و ماسفى
ئافرەت.. كەچى ھىزى ئەودەم پى نابەخشن
جەسارەت بکەم خۆشە ويسترىن ئافرەتى زىيانم پىزگار
بکەم! ئەم ھەموو بانگاشە و ئىدىيغا ماركسى و
رۇشنىفيكرانە بەم كوانىتىن؟ بۆچى لەرددە سادەتىن
پەنجە بۆ درېتىرىنى خەلکدا ھىزبان دەپووكىتەوە و
«تەنانەت سەرسۈر» ناتوانى سەرىشىن ھەللىرىن؟ ئاخ!
كتىپ و تىپۇر و رۇشنبىيرى.. لۇوه دەچى، لە
درۆيەكى گەمورە زىاتر، ھىچى دىكە نەبن! ئەن
ويىدان! ويىدانىشىم، ھىچ گۇر و بېستىكى تىدا

جارى چاودرى بە! چۆن جەسارەت بکەم پىتى بلېم:
ھەلەي خۇشم بۇو، دەببوا يە زۇوتر فرىيات بکەم؛
دەببوا يە هەر لە ئەوھەلەوە، كە كردىم بە ژىن، لەگەل
خۆمدا بتىم.
چۆن بتوانم ئاواها راستەوخۇ، بىن پىتىج و پەنا ئەم
قسانەي پىن بلېم؟ دلىنام يەكىسىر دەببۈرىتەوە.
دەببۈرىتەوە. ھىچ دۇورىش نىيە، دووايى من، وەك
دىيان ئافرەتى بىچارە و نسکۆدارى دىكەي ئەم
شارە، گې بىداتە گىانى خۆى و بىبىت بە زۇوخالى!
ئۆف.. خوايەكى.. وىزدانم چەننەك ئازازم دەدات!
من ئىتىر تا ھەتا يە چۆن بتوانم باز بەسەر ئەم تاوانە
گەورەيە خۆمدا بىدم؟ ئەن جەسارەت و كەرامەت
و وەفا؛ من باشتىرا يە بىمە تنۆكىك فرمىيىك و

هونه رمه ندانه شه وه نووسیونی، وه شتیکی ئەوتۇز نین!

تىيىينىي گشتى:

۱) بايە خدانىتىكى لەرادىدەدەرى ھەيە بە كتىپ و پۇشنبىرىي ماركىسى. ئەم دىاردەيە جىيگەيلىنى وردىبوونەدەيە! گەنجىكى بە عسى بۆچى ھىنندە بايە خە ماركىسيەت دەدا؟ ئايا لەپىتناو ئەوەيە بە راستى دۈرۈمنە كافان بناسىتى، يان تەننیا بۆئەوەيە خۆى پۇشنبىر بىكەت؟

۲) كاتى قوتابى بۇوە لە بەغدا، لە بەغداوە بەشىوه يەكى لەرادىدەدەر دەگەرایە و بۆ سلىمانى. سەفەر زۆر دەكەت، تەنانەت دەروا بۆ ھەولىتىر و دھۆك و زۆريش لە كەركووك دەمىتىتە و. ھاوارپى

كچ و ژىزى زۆرە. پىيمان واپى ئەم قەرە بالغىيە زۆرە لە پەيوەندىيە كانى لەگەل ژنان، دەگەرېتە وە بۆئەوەي كە مىبازە. ئەگىنا، پىيوىستە لەبارى سىياسىيە وە، گومانى لى بىكىت!

۳) لە سالى ۱۹۸۵، دوواى ئەوەي چوار سال بە پىوه بە رايەتىيە كشتوكالى لە دەستدا بۇوە، دەركەوت خەت مايلە و لەپىتناو پىشىمەرگە بە كەرىگىراوە كان كارادەكەت. تا ئىستا نەشزانراوە لە چ سالىكەوە بە نەھىيەنى بۆئەو تاقمە بە كەرىگىراوە كارى كردووە؛ ناشزانىن چ زانىارى و نەھىيەنى و شتىكى دىكەي حزب و حەكۈمەتىنى گەياندۇتە پىشىمەرگە ؟! تەننیا ئەوەندە نەبىن - كە دەيزانىن - كاتى پەيوەندىي بە پىشىمەرگەوە كردووە، سەرجەم پارە و پۇول و

بەوە بخۆم كە خەلک پىيم بللىن: «جوماپىر تەننیا دەستى بە ئەختەرگەرم كردووە و پاشان بە جىيى ھىشت!».

- هەر لەسەر تۆ بۇو دايىكە كلىۋەكەم لە خەفەتىن سەرى نايەوە؛ خالۇكانم حاشايان لىتىكىدەم؛ باوک و بىراشم ئەگەر ھەبۇوان سەرىيان دەپىيم. من لەسەر تۆ، بىزەورتىرىن و نەفرەتلىتكەرا ترىن ژىن دنيام.

- هەر لەپىتناو تۆ و حىزبدا، وەك پەلە گۆشتىكى بىنگەن كردوووم بەسەرهات و ئىستاش دەمبىنى: كرم تىيم كە توونۇ! رىزگارم كە!

- من لەسەر ئەمرى تۆ و ئەمرى حزب نەبۇايە، چۈن كەرامەتم قبۇللى دەكەد گورگىكى ئىنسانخۇرى وەك مولازم تەحسىن ددان لە سنگ و مەممەكىم گىر

نەماوە. دەبۇايە هيچ نەبىن و بىردان ھەندى جەسارەتى بىداتىن. خۇ وىزدان ھەميشه ئازامان دەكا! بەلام من ماندۇوم، ھەستى بىن مالى و بىن دەرەتانى و ئاوارەبىي، ھەميشه بەم شاخ و داخانەوە، گىان و پۇچ و دل و بىرمى پىزۇقلۇ پىزۇقلۇ كردووە. بە راستى، پىشىمەرگە مەرۋەقىيەكى ئاسايىي نىيە و ۋىزىانىكى ئاسايىانەش بەسەر نابات. ئىيمەي پىشىمەرگە، بە راستى، بۇونەتە كۆمەللىك ئازەللى سەرەتايى ناو ئەم شاخ و داخە بىن كەلگانە. ئۆف!

- تۆئەگەر بىخوازىت و بىبەي لەگەل خۆت، من ئىتىر بە يەكجارى لە دەست ئەم رىسىوايىھى ئىتەر رىزگارم دەبىن!

- من لىرە رېزامەوە، تولامەوە ھىنندە خەفت

نه و کوره که تی رفاند بی؛ ئەم (ئاراس بابه کر عبد الحمید) اه نیه؟

- بهلنى، خۆیه تى! ئەمەش وىنەکە يەتى! من دوو سى جاران، ئەوكاتەي مودىرى بەرپۇھەرلەر تىبى كشتوكال بۇو، بىنېبۈوم. ئەو خۇپىيە يەك دۇنيا ئەجەھىزە و پارادى حکومەتىشى دىزى ئىنجا پۇسى كردى شاخ.

مولازم تەحسىن دىسان پرسىمارى لە مەولۇد ملىيونىير كرددوه:

- يەعنى، ئەو جوامىتەرە تۆ باسیت كرد و خەلکىش باسى دەكەن كە شەوان دادەبەزىتە ناو شار؛ هەمان ئەم ئاراسە يە، كە مودىرى بەرپۇھەرلەر تىبى كشتوكال بۇو؟

ئاخ، جوامىر، تۆ چۆن دلى هات ئەم ھەموو قىسە ناشىرىنالە بەم فرىشته بېتتاوان و جوانە بلىت؟

ئەختەر، وا بۇ سىن سال زىاتر دەچىن، دەزگىرانىيەتى،

هاورتىيەتى، زىنیيەتى، هاوازبىيەتى، خەمخۇرىيەتى،

سەرشۇرىيەتى، جلشۇرىيەتى، تەنانەت لەجياتى خوشك و دايىك و ھەموو كەسييەتى! چۆن دلى هات؟ ئاخ! چۆن دلى بىت لىتى جودا بېيتىمۇد؟

- ئەدى بىخوازى؟

- ئازاترین ئەو پېشىمەرگانەي بە شەو و رۆز دادەبەزىنە ناو سلىمانى! جوامىرى پالەوان كە بۇتە ئەفسانە يەك» و ھەموو سلىمانى شانازىبى پىتە دەكەت؛ بىچى «ئەختەر قادر قوتۇ» بخوازى؟

جوامىر، سەفەرى پىتشۇو، كە لاي ئەختەر بۇو،

مومەتەلە كاتى بەرپۇھەرلەر تىبى كە لەگەل خۆي رفاندۇوە كە بە دوو صەد ھەزار دينارىك تەخمىن كراوه.

4) لەو وەختەوەي پەيوندىي بە پېشىمەرگە وە كردىوە، ناوى خۆي گۆپۈو و نازناويىكى بۇ خۆي دانادە. تىكايدە، لەپەرئەوەي ئەم خۇپىيە پىياويىكى خائىينى زۆر ترسناكە؛ پېۋىستە زانىارىسى زىاترى لەبارە پەيدا بىكىت و نازناوە كەيشى بىدقۇزىتەوە!

مولازم تەحسىن، سەرلەنۈن، سەرى لە مەولۇد ملىيونىير دابۇوە؛ چارەگە سەعاتىكى دىكە لەگەلنى دانىشىبۇو. لىتى پرسىبۈو:

- ئەو جوامىتەرە باسى دەكەيت و گومانت وايە

بىكەت؟

جوامىر ئەم قىسانە ئەختەرلى دەھاتەوە ياد، لە هەمان كاتدا ئەو قىسانە يىشى وەبىر خۆي دەھىنەيەوە كە جارىكىبان لە كاتى تۈورەپىدا پىتى گوت:

- تۆ لەدووای رۆشتىنى من، ھەزار و يەك عەلاقەت لەگەل ھەزار و يەك پىاواي خۇپىيە ئەم شارەدا پەيدا كرد.

- تۆ لەدووای رۆشتىنى من؛ چىت دەدایە من،

ھەمان شتىيىشت دەدایە پىاوانى دىكە. تۆ بىت وەفايت!

- من و حزب پېش ئەھوە داوات لېپكە بىن بېيت بە جاسووس بەسەر مولازم تەحسىنەوە، تۆ خۆت دەمېك بۇو دەستت دابۇوە قەھقەيى و بىن شەرفى!

- بەلىن. بەلىن. ھەممو دنيا ئەمە دەزانى. كاتى
چۈوه شاخ و بۇوه جەرده، ناوي لە خۆى نا
«جوامىئر».
- سوپىاس!

مولازم تەحسىن، وەك فيشەكە شىيەتە، بۆى
دەرچوو.

دلشكاو، گوتى:
- باش! .. درۆ دەكەم.
جوامىئر بە لاقرتىبىيە وە گوتى:
- دەتەۋى من غىرە بىكەم و زۇوتر مارەت بىكەم!
- تەواو، جوامىئر! چىتىر بىر لەم مەوزۇوعە
مەكەرەوە! ئەگەر جارىتكى دىيکە بىنىيەت من داوات
لىرى بىكەم بېخوازىت؛ ھەقت بىي! تەواو، من جارىتكى
دىيکە داوايى ھېچت لىنى ناكەمەوە تا ئەوكاتەي خۆت
دەگەيتە باوەر و بېبارىتىك.
- مولازم تەحسىن گەيشتىتە باوەر و بېبارى
خۆتى. ها؟!
- نەخىر، درۆم كرد.
- ئەدى ئەوكاتە چى وەلامى حزب دەدىتە وە؟!

جەسارەتى كرد لە ئەختەر بېرسىت:
- ئەختەر، بەراستى پىيم بلىن: چىيى نوى لەنىوان
نۇو مولازم تەحسىندا ھە يە؟
ئەختەر، يەكسەلەف، بىن بىر كردنەوە دانى پېيدا
نا:
- مولازم تەحسىن داخوازىي دەستم دەكا؛ دەيەوى
پىخوازى.
جوامىئر، ھەستى بە غىرە و لە ھەمان كاتىد
كەمىيەك ئىيەانە كرد لەوەي كە ئەختەر بەو
پاستىگۆنى و بىن مننەتى و راشكاوييە وەلامى
دايەوە. گوتى:
- درۆ دەكەمى.
ئەختەر، بىن مننەت، كەمىيەك نىيگەران، زۆر تىريش

ئەختەر تىيگەيشت كە ئەم قىسىمە جوامىئر لە
 شىلگىرى و غىرە و باودىيىكى راستەقىينەوە
 سەرچاوهى گىرتووه؛ تۈورە بۇو:
 - ئىستا من گوتۇرمە «رازىم و شۇوى پىن
 دەكەم»؟ ؟ عەریزەم نۇوسىيۇ بۇ مولازم تەحسىن
 «ئەرى مولازم تەحسىن ودرە بىخوازە»؟! غىير ئەم
 يەلايەش ئىيە تۈوشتان كردم! تۇر حزب! ئىيە خۆتان
 داواتانلىنى نەكىردىم...؟!
 جوامىئر كە ئەم ھەلچۇون و تۈورەبۇونە كانگايىيە
 ئەختەرى بىنى، خەرىك بۇو باودە بەهە بىنى كە
 راستە: مولازم تەحسىن دەيھۈي بىخوازىت. دەشىلى.
 بۇنا؟ گۇتى:
 - بەراستى، ئەختەر؛ مولازم تەحسىن هاتۆتە

داخوازىت؟
 - ئەم راستىيەم لە راپۇرتەكەى ئەمپۇش نۇوسىيۇ
 كە دامناوه بىتدەمى و بىبەى بۇ مەكتەبى
 نەينىيەكانى حزب.
 - بەراستە؟
 - بەلنى. داواملىنى كردوون: دەلامم چى بىت بۇ
 مولازم تەحسىن؟ چى بىكم؟ پېيوىستە بەزۇوتىرىن
 كات دەلامم بىدەنەوە، چونكە من لە ھەلۋىستىيەكى
 ناخوش و حالەتىيەكى قورسادام. جىڭ لەمانەش،
 ئەمە جۆرە ئىحراج بۇونىكە بۇ من.
 - يەعنى، تۇر بەراستىيە، ئەختەر! مولازم
 تەحسىن هاتۆتە داخوازىت؟
 - باش نىيە ئەو دەشىيە داخوازىم؟

جوامییر، له بهر تالووکه یی و غیره، نه یتوانی لهو
نانه یهی ئەخته رتیبگات، بەپەله پرووزى گوتى:
- ئەدی بۆچى تۆپی شەتر ئاگادارت
نەکردوو مەتەوده؟
- ئەوه نیه پیت دەلیم و باودر ناكەی؟
جوامییر بە ئەخته رى گوت:
- من له زیرەکىي تۆتىدەگەم!
- چىيە؟
- تۆ دەتەوى ئەم مەسەلە یەدى داخوازى كىردنى
مولازم تەحسین بکەيتە هەنجەتىك بۆئەوەي شار
بەجى بىتلىكت و بەگەل من بکەويت! لهو كاتنهشدا،
مەكتەبى سىاسى ناچار بکەيت كە من و تۈوهك ژن
و مىردىك لە شاخ قبۇول بکەن. ئافەرين!

- ئەمە درق و نەخشەدانان نىيە، واقىعى حالتەكە
تاواھايە. ئاييا تۆ بۆ خوت، يان حزب، بەوه رازى
دەبن من درق لەگەل حزب و نىشتىمان بکەم و شۇو
بە مولازم تەحسین بکەم؟ وېۋە ئانتان قبۇول دەكات
من بکەومە چىلىپاوى خيانەتەوە؟
ئەخته رئىستا له مالەوە بەتەنبايە. لەوانەيە
خەريكى جلچىنин بى. دەزانى كاتنى من دەگەمە لاي:
لە شاخەوە ھاتۇوم و ھىلاكم، چىلىكىم، برسىمە. كە
دەگەمە حەوشە، يەكسەر دەچىن حەمامە كەم بۆ گەرم
دەكات و چىشىتە كەم بۆ دەخاتە سەر ئاگر. پاشانىش
دىتەتەوە، بەپەله پەل، پەلامار دەدادتە يەخە و بەرۋەكم:
كۈرتەك و شەلۋار و قەمىصەلە و فانىلە و تەنانەت
دەرىپى قۇتەكەشم لە بهر دادەكەنىت و كراس و

بیجامه‌یه کی خه تخته‌تی خاوینم ده‌اته دهست و
ده‌لی: «دژوین، ده‌چم فریان ده‌دهمه
غه‌ساله‌که‌وه». له هه‌موویشی خوشتر عه‌رهقه فله
حه‌یاته‌که‌م قهت له‌بیر ناکا. پیم ده‌لی:
- به‌لام حه‌زده‌که‌م دووای نانخواردن بیخویته‌وه.
- نابن.
- با.
پیده‌که‌نم ده‌لیم:
- بوئه‌وه‌ته کاتی راکشان گه‌رمتر بیم؟
- نه.
- ئه‌دی چی؟
- چونکه عاردق بوئی ده‌روا؛ ددر و دراویسی بوئن
ده‌کهن که لیرهیت.

ئه‌م گه‌ره‌که‌ی ئه‌وان، یه‌که یه‌که، جوامیت‌ده‌ناسن.
هه‌موویان یان خزمن، یان ئاشنا و ناسیاو، یان
لایه‌نگر و دؤستی حزب.
- گه‌وره و بچووک خوا خوایانه، شه‌ویک، له
په‌نا دیواریک، له کوئلاتیک چاویان پیت که‌وهی:
کلاشنکوفت به‌سهر شانه‌وه.. بوئه‌وهی سبه‌ینی، به
رۆز، بویه‌کتري بگیرنوه بلیین: دوینی شه‌وه
پیشمه‌رگه‌مان بینی! جوامیت! جوامیت‌مان بینی!
کلاشنکوفیک به شانه‌وه.. مه‌رحه‌بایشی لیکرده‌ین!
کئی هه‌یه له سلیمانی خوی به قوریانی جوامیت‌نه‌کا؟
سلیمانی چه‌ند جوامیت‌ی هه‌یه؟
جوامیت‌ی پیشمه‌رگه‌ی هه‌موو شه‌وه دابه‌زیوی ناو
شار؛ بوئه ئه‌فسانه! جوامیت‌رهمزی بەرگریی

نیشتیمانی و هیزی رزگارکردنی کوردستانه! له سای جوامیروه، خەلک دەیانگوت: سلیمانی به رۆژ بەدەست حکومەتەوەیە، به شەویش بەدەست پیشەرگەوه!
جوامیر کاتى کەوتە سەر شەقامەکە، له دوورەوە تەماشاي ئەوبەرى كرد، دىتى: بەرەركى كۈلانەكە لای حەمام نالى - كە بەرەو مالى ئەختەر دەچى - پیکابىيکى درېشى پر له جەيشى شەعبي و قوات خاصەسى لى راوه ستابوو. باش بۇو، زۇو بىينىنى. يەكسەر كشايمەن ناو كۈلانە تەنگە بەرەكە لېيەدەتلىكى دەپەستەن، تا گەيشتە ناو قەبرستانەكە؛ لمويىشەوە خۆى گەياندە لای سەمۇونخانەكە ئەوسەرە كۈلانەكە مالى

ئەختەر.
لە دەمەدا، جوامیر ئەو ساتە سەختەي ئەو رۆژەي بىر ھاتەوە كە نیو كىلۇتى ئىین تىبىەكە پىن بۇو بۇئەوەي بىيگەيەنیتە ئەختەر و ئەویش بىسپىرىتە «مچەي مەنيج» بۇئەوەي نیوەرۆزى رۆزى جومعە كە دەوام نىيە و خەلکى تىيدا نىيە - بانقە حکومىيەكە شار بەتقىتنەوە! بەراستى، ئەو رۆژە دەترسا! هىچ نەبى لەوەي لەدەست خۆيدا بەتقىنەوە! دەيى، با ئەم شەویش هەر بە ھەمان كۈلانى تەنیشت سەمۇونخانەكەوە بىرا. ئەو ناوه لەوە دەچى ئەھۇنتىر و چۈلتىر بى، لەبەرئەوەي هىچ دامودەزگايەكى حکومەتى لى ئىن نىيە. چەكەكە لەزېرى پالتوکەيدا دەشارىتەوە و تىپەر دەبىن. لەناو ئەم

زیانی پۆزانه‌ی مولازم تەحسین (۳)

ئەختەر، ئەو نیوهرقیه، سەروپیتیه کى زۆر بەتامى لىنى نابۇو. گوتى:

- تەحسین، هەندىتىكەت بۆ بىتىم.
- بەم عەسرە ھېچم بۆ ناخورىت، بۆم ھەلېبگە پاش ئىوارە.

ئەختەر بە ھېچ شىوه يەك نەيتوانى ھېچ ئاسەوارىتكى تۈورەدىي و شلەژان و نائارامى لەسەر دەمچاوايى مولازم تەحسین بخويتىتەوە؛ ئەمەش لە نازىرىكى و ناھەستىيارىي ئەختەرەوە نەھاتبۇو؛ بەلكو لە توانا و كارامەيى مولازم تەحسىنەوە بۇو كە نەيەيىشت تەنانەت تۈزقالىڭىش چىھە شلەژان و

زیانى شەوانەن جوامىر (۴)

- چۆن دىلم بىن؟ چى پىن بلىيم؟ چۆن دەست پىن بىكم؟ ئەمە پلانىتكە و بۆپەپولەيەك دەنرىتىمەوە! ئەمە سىيدارىدە كە و بۆ دىلم ھەلخراوە! چۆن دەمى قىسىم ھەلبەيىنم...!؟
- ھا، جوامىر؟! ئەم ورتە ورتە چىيە لەبەرخوتەوە؟
- گەيشتىتىه چى لەگەل مولازم تەحسىن؟
- مولازم تەحسىنى چى، جوامىر؟ من بىيارى تو و حزىم مەبەستە.
- گۈئى بىگە، ئەختەر، بەراشكەواي و بەپەپى رۈونى و راستگۆيىھە پىت دەلىم: ئەو سى رۆز

تارىكىيەدا گەر بىشىبىن، خەلک ھەر وا دەزانى بەدمەستىكى تەپوەنەيە و درەنگ دەگەرېتىمەوە لانەكەي خۆى. ئەم شارە خۆپە لە عارەقخۇر و سەرسەرى و لانەواز و تەپوەنەي بىباڭ كە نىوەشەوان، ئەم كاتانە، لە بار و يانەكاندا بەسەرخۇشى دەگەرېتىمەوە...
جوامىر كە گەيشتە سەرى كۆلانەكە، ھەنگاوى بە لەزتر كرد: دەيزانى ئەختەر، لەسەر ئاۋ و ئاڭر، چاودەپىي و دلامىيەتى...!

پهشۆکاویی پیوه دیار بیت. بهته واوهتی کۆنترۆلی
ھەست و نەست و سۆزى گرتبىئەربۇرى خۆى كىرىبۇۋ!
ھەردووكىيان لە بەر سېبەرى خۆشى ناو
چىمەنەكە، لەزىر دارگۈزە نەھى و قىز بالاۋەكەدا،
لەسەر دوو كورسى، بەرامبەر يەكتىر دانىشتىبۇون.
ئەختەر، پىشىتىر، ھەندىك دەنکە باوى و گۇزى
لەبىردىم مولازم تەحسىن دانا:
- دەزانم ھەزىت لېيەتى.

چاودەپتى ئەوه بۇ چايەكە دېيم بدا:

- ئەرى تەحسىن، باش بۇ ئاوا لەناكاو ھاتى!
دۇيىنى ئىوارە، ژنانى گەرەك باسيان دەكىد: لە
كاشمىر ھەشتى ئىوارە تا نىۋەشەو، كورپىكى
گەنجى گەرەكى مەجىدەكتان بەبەر چاوى گەرەكەدە

داوهتە بەر رىتشنەي گوللە و ھەلاھەلاتان كردووه،
پاشانىش بە چامىلغى مەسەللەھەيەك
بەستووتتانەتەوه؛ گەرەكاؤگەرەك بەناو يەكە يەكەى
شەقامەكىاندا سۇوراندووتانە: پۇئەوەي ھەمۇ
كەسىك لاشەي كۈزۈلۈ ئەو كۈرە گەنجە
بەستەزمانە بىيىنەت، لەبەرئەوەي «پىشىمەرگە» بۇوه!
ئەمە كارىيەتى زۆر بىزەوەنە تەحسىن! من دلىيام بە
فەرمانى تۆنەكراوه.
- با. بە فەرمانى من كراوه و بەردىوام لە
يلىنگۈي مەسەللەھەكەشەوە ھەوارمان دەكىد:
- ئەمەيە چارەنۇسوسى ھەر كەسىكى بەكىرىگىر او
كە تى ئىين تى بۆخەللىكى بىيگۇناھى ئەم شارە
بىيىتەوه! تۆنَاو لەم كۈرە گەنجە دەنلىقى

- پىتوسەت وايە مولازم تەحسىن لەكۆل ئەم شارە
بەكەينەوە!
- چۈن؟
- مەكتەبى سىياسىي حزب بېيارى داوه كە بە
پلانىيەكى پىشىمەرگانەي ورد و سەركەوتتوو، بە
ھاواكاري و دەوري سەرەتكىي تۆ؛ مولازم تەحسىن
بېرىتىنەن شاخ!
- چىيلى بەكەين؟
- بېرىتىنەن. بىبەينە شاخ!
- ئەمە بېيارى مەكتەبى سىياسىيە?
- بېيارى مەكتەبى سىياسىيە.
- چۈن؟
- پلانەكەمان دارىشتوو و ئامادەيە. ھەر لەم

زىباتەر، ھەمۇ ئەندامانى مەكتەبى سىياسىي حزب
بەم مەسەلەيەي من و تۆ و مولازم تەحسىنەوە
مەرڭۈولەن.

- بېيارى چىان دا، جوامىئر؟
- من ئەم شەو ھاتووم لە نەھىتى و پېۋەزەيەكى زۆر
گرنگ ئاگادارت بەكەمەوە!
- دەي!

جوامىئر ھەستى دەكىد خۆى بۆ كۈرۈدەتايەك ئاماھە
دەكەت؛ ئەختەريش ھەناسەي بەتەواوهتى لى بېابۇو.
جوامىئر دوواى كۆخەيەك، دەنگى نىزىتىر كەدەوە:

- ئەختەر گىيان، ئىيە، ھەردووكىمان، ئەركىنەي
مېتۈرۈبىي گەورەمان لەسەر شانە.
- چى؟

دەتەقىيەتەوە! ئەو شەوە، ئەختەر بە جوامىيەشى
گوت:

- وەيش..! جەرگم بۇو بە ئاوا!
مولازم تەحسىن دەستى لەسەر ئەزىزلى ئەختەر
دانما:

- ئەو بىر لە چى دەكەيتەوە?
ئەختەر راچەنى:

- هېچ.

- چايەكت دىمى دا.. ھەستە!
ئەختەر كە ھاتەوە، گوتى:

- بە كارەساتى تەقىنەوە مەيدانى ماستە كە
بەپاستى جەرگىپ بۇوم! بىرم لەوە دەكىدەوە.
- تەنبا جەرگىپ بۇويت?

دوواين وەرقەيە كە لە دەستى ئەوان و لە دەستى
منىشدا ماواه!»؛ «دەتوانى لە بەرۋەندىي خۆمدا
يەكارى بىتنم». بە جوامىيە نەگوت:

- باشه، بەلام بە مەرجىيەك مەكتەبى سىاسىي
حزب را زى بىت كە تو من بخوازىت و بەيەكەوە
بتوانىن لە شاخ بىزىن!

بە جوامىيە گوت:

- باشه، جوامىي؛ مەكتەبى سىاسىي حزب،
دوواي جىبەجىتكەرنى ئەم پلانە ئېمە؛ را زى دەبىت
تو من بخوازىت و بەيەكەوە بچىنە شاخ؟

جوامىي، كە لەناوبردى مولازم تەحسىنى بەلاوە
لەپىشتر و گۈنگۈر بۇو، نەيوىست دىسان ئەختەر
پخاتە گومان و پشىوييەوە؛ بىن دل لە دل دان،

«بەستە زمان»! دەزانى ئەم كورە كى بۇو؟
- كى بۇو؟

- ئەو كەسە بۇو كە نىيو كىيلۆتى ئىين تىيەكەى
لەناو مەيدانى ماستە كەدا تەقاندېۋە؛ نۆزدە كەسى
كوشتبۇو، سى و حەوت كەسىشى بىرىندار كىردىبوو.
ئەختەر دەيزانى: ئەو كورە كەنجهى كەپەكى مەجيد
بەگ، كە يەكىك بۇو لە فيدايىھە كانى ناوخۆي شار،
لەجياتى ئەوهى نىيو كىيلۆتى ئىين تىيەكە لە
پەنادىوارىتى بانقە حکومىيەدا دابىتەوە؛ چووبۇو
لەناو عارەبانە شىلمەفرۆشىتىكدا كە لە بەرددە
بانقە كە وەستابۇو، دايىباپۇو.. پاشان كاباراى
شىلمەفرۆش عارەبانە كەىھەورا زىتى دەبات و دەچىن
لەناو مەيدانى ماستە كە را دەوەستى؛ ئىتىر لەۋى

رەۋانەدا دەتوانىن بۆسەيەكى، هەر لىرە، بۆ
دابىتىنەوە و قۆلەستى بکەين؛ لەگەل خۆمان بەرەو
شاخ بىپېچىنەوە.

- حزب بە چ ئامانجىيەك ئەم بېيارە داوه؟
لەپىتناو چى؟

- وەك رەھىنېيەك دەيىھەين. دەتوانىن بە لاي
كەمىيەوە دەيان كادرى خۆمان و پىشىمەرگەى
زىنداڭراوى ناو بەندىخانە كانى بەعسى پى بەر
بىدەين! لە ھەمان كاتدا دەتوانىن وەك رەھىنېيەك
بەرامبەر بە حکومەت بەكارى بەھىنەن بۆ ھەتىنە دىي
ھەندىيەك لە ئامانجە سىاسىيەكانى حزب.
ئەختەر ھەرگىز لە زىانىدا ئاواها نەكە و تبۇوە
تالۇوكە و نائارامى؛ لە دلى خۆيدا گوتى: «ئەمە

- چی؟!

- ده لیم: کاتن بیستت نیو کیلو تی ئین تیبیکه
ته قیودته وه، تمنیا ههستت به جه رگبری کرد؟

- مه بهست چیه، ته حسین؟
- که میک.. که میک.. که میک ههستت به
تاوانباریش نه کرد؟

ته ختهر بهم تانوته مولازم ته حسین له جیگهی
خوی و شک بwoo. هه ده بوا ایه بهم روزه و هک
له مرق بگات؛ تهودتا «که شف» بwoo! باشترا!
نه ماشای ئنگوستیله زیره گهوره برقه داره کانی
پهنجهی خوی ده کرد و هه لیده گلوقین؛ ته
نه نگوستیله بهه دارانه مولازم ته حسین بوی
کریبوون. گوتی:

گوتی:

- ته ختهر.. ته او.. ده تبهم.. له گه ل خرم
ده تبهمه شاخ.. تا هه تایه پیکه وه ده زین!

- توانی چی، ته حسین؟
مولازم ته حسین چایه کهی به ردم خوی تیکددا.
ته قه ته قی تیکدانی چایه که دنگیکی ترسناک و
بسامی له ناو میشکی ئه ختهردا دروستکردوو.
مولازم ته حسین گوتی:
- گوئ بگره، ئه ختهر!
ته ختهر نه یده توانی ته ماشای چاوی مولازم
ته حسین بکا:
- به لی.

- من چهند مانگیکه ده تناسم.. ئه مه يه که مین
جاره ده مه وی «ههندی پرسیاری په سمی» له تو
پکهم. ئیز نم دهدی، ئه ختهر گیان؟
- پرسیاری چوئن؟

- تو پیاویک دهناسی به ناوی «جوامییر»؟
ئەختەر، بىن سلەمینەوە، گوتى:

- بەلنى.

- ئەدى پیاویکى دىكە به ناوی (ئاراس بابهەر
عبدالحميد)؟

- ئەويش دهناسم؛ بەلام هەردووكىان ھەمان
كەسن.

- «جوامییر» نازناوى حىزبىيەتى؛ وانىه؟
وايە.

- ئەو جوامیير ھەمان ئەو جوامیير نىيە كە خەلک
دەلىن شەوان دادەبەزىتە ناو شار و تەخربىات دەكى
و خەلک دەكۈزى و «تى ئىين تى دادەنېتەوە ناو
عارەبانى شىلمىرقۇشان»؟

- با.

- ئەو جوامیير ھەمان ئەو ئاراس بابهەر
عبدالحميدەش نىيە كە چەند سالىيک پىيش ئىستا
مودىرى بەرىپەرەيەتىي كشتوكال بۇو؟

- با.

- كە دەزگىرانى تۆش بۇو؛ خۆشى دەۋىستى و
پەيوەندىشتان ھەبۇو!
ئەختەر، بۇئەوهى مولازم تەحسىن زۆرتر باوەرى
پى بىكا، دانى پىدا نا:

- ئىستاش خۆشى دەۋىيم و پەيوەندىيان ھەيە!
مولازم تەحسىن دەستى نەكىرددوھ زىلەيەك
بىرىھەنېتە بىنگۈتى ئەختەر و بلىن «ئەدى بۆچى تا
ئىستا ئەم شتانەت لى شاردۇومەتەوە؟»؛ دەشىزانى

چاوه‌کانی ئەختەر ھىننە گەش و پاك و ropyونن هىچ
درق و ناپاکى و خيانەتىكىان تىيدا ناشاردىتە وە؛
ئەختەرى بۇ لاي خۆى راکىشا. ئەختەر لە سەرتادا
ترسا، بەلام كاتى مولازم تەحسىن لاجانگى ماچ
كرد؛ هيور بۇوه.

مولازم تەحسىن ھەناسەيەكى ئۆخەي دا و ليى
پرسى:

- تۆ بۆچى درقى لەگەل ناكەي، ئەختەر؟
- ئەختەر پىش ئەوھى بىداتە پېمەي گريان، گوتى:
- ئەدى بۆچى توش بە شەق ناكەويتە سەرم و
نامبەيتە ئەمنە سوورەكە و گوللهبارانم بىكەن؟
- مولازم تەحسىن ئەختەرى لە باوهش خۆى كردەوە:
- ئەختەر! سى مانگ زۆركەمە بۆئەودى من

بەتمواوهتى بىتىاسم؛ بەلام من ھەست دەكەم نەك
سى مانگ بەلگۇ سى سالە دەتىاسم.
مولازم تەحسىن، لەناكاو، ھەر دوو قولە پې و
نەرمەكاني ئەختەرى گرت:
- ئەختەر، حەزىدەكەم ئەم شەو بىيىتە لام بۇ
مالەودە.
- ناتوانم.
- باشه، من دىيمە ئېرە بۇلات.
- ئەم شەو نا.
مولازم تەحسىن پتىكى لە لووتى دا:
- نايەمە داخوازىت، مەترىسە! ھەندى قىسى
پىيىست ھەيە پىت دەلىم.
- ئەم شەو ناتوانم.

ئىيانى پۆزانھى مولازم تەحسىن (٥)

ئەختەر، لە مالى مولازم تەحسىن، لە زۇورى نوستن، لە سەر سىيىسىمىتىكى شاھانەدا، لە ناوجىن، بە رپوتوى لە گەل مولازم تەحسىن راكسابوو.

- من ھەرگىز بىرم بۆ ئەوه نەدەچوو كە ئاراس بايەكىرى كۆنە بەرتۇبەرى زىاعە، ھەمان ئەم جوامىېرىھى ئەمپۇز بىت.

ئەختەر گوتى:

- تۆئەگەر ئەمەت بىزانيايە ھەرگىز منت خوش نەدەويىست.

- بۆچى واتىدەگەي؟

- چونكە ئەوكاتە تۆ واتىدەزانى كە من بۇ

ئىيانى شەوانھى جوامىر (٥)

ئەختەر، بە جوامىېرى گوت:

- جوامىر ئەم شەو خەونىيىكم پىتەوه دىيوه. زۆر دەترىسم.

- لە چى؟

- لەوهى كە مەكتەبى سىياسىي حزب فرييوى تۆ و فرييوى منىش بىدن!

- چۆن؟

- مولازم تەحسىنمان پى ئاودىيى شاخ بىكەن و دووايەش پۈولىكىمان پىتەه بىنىن: نەھىللىن بىبىنە زىن و

مېردى يەكتەر و بىچىنە شاخ؟

- ئىنجا ئەمە كەى گىروگرفتە؟

- بۆچى؟

- جوامىر دىتە لام.

- جوامىر ! «جوامىرى پالەوان»؟

- بەلى.

ئەختەر ھاوارى كرد:

- حەيوان.. بەرمىدە! دىشى.

مولازم تەحسىن لەشى ئەختەرى بەردا، گوتى:

- تۆش ئاواھى رۆحى مەن گرتۇوە!
- تۆلەھى خوت ئاواھا لېم مەكەوە.
- ئەدى چۆن؟
- بەخوازە.
- هەر ئىستا دەنیزىم مەلا بىت و لەيەكتىرمان مارە يكەن!
- نەء، ئىستا نا.

مولازم تەحسىن، رووى لە ئەختەر كرد:

- بەلام با منىش، پىشىۋەخت، دان بە ھەندى شىدا بىنېم لەبەردىم تۆدا.

- دەترسم، جوامىئى!

تۆ ھىچ مەكە! تەنبا لەگەلى بە.. تا ئەوكاتەى خەوى لىيدەكەۋى.

من تىئاڭەم: مارەپىنى من و تۆچ پەبۈندىيەكى بە مەكتەبى سىياسىي حىزبەوە ھەيە؟

ئەختەر، بېأىدەوە! من بەلىيەن پىتىداوە: ئەگەر حىزبىش پازى نەبىت؛ ئەمە گرفتى شەخسىي خۆمە: من ھەر مارادت دەكەم و پىتكەوە دەژىن. تەواو، من بەلىيەن پىت داوه!

جوامىئى؛ من ئەم شەو خەونىيەك پىتەوە دىبە.

دەترسم.

خەونى چى بۇ؟

لە خەونىدا تۆ لەمبەرى جۆگەيەك بۇى، منىش

جاسوسى كىردىن لەگەل تۆم! بۇيەش، من لە خۆمەوە، پىتم نەدەگوتى.. تا خۆت پرسارت لېكىردىم. ھەر چۈنۈك بىن، تەحسىن، تەواو، ھەرچى لە كەشكۈلى مندا ھەبۇو ھەلەرىشت. من ئەمپە دارپازام ھىنندە قىسەت بۇ بىكمەم. ئۆف، تەحسىن، ھەركىز لە زىانغا بەقەد ئەم چەند رۆزەي دووابىي ھەستىم بە ماندووبىي و بىزەورى خۆم نەكىردووھ. من زۆر ماندووم..

ئىستا؛ تەواو؟! تۆبە دەكەي؟ واز لە جاسوسى كىردىن دىنيت بەسەرمەوە؟

مولازم تەحسىن، لە خوارەوە، پې بە ناوجىنگ، ئەختەرى لەناو دەستى خۆى كۆكىردىبۇوە و توند دەيگۈشى؛ ددانىشى بەپىتكەننەوە جىپە كۆكىردىبۇوە:

چىتەر راپۇرتم لەسەر نانووسىت و بۇيان بىتىرى؟

ئاھىر ئەوكاتە لەناو شارىش، حەقەن، كەشقەن و بە دەرىدى كەشف بۇونەكەي «خولەي عەلى خان» دەسگىر دەكەتىن و لە بەرەركى سەرگوللەباران دەكەتىن!

نەخىئىر؛ كەشف نابىن. لەمە مەترىسە.

پلانەكە كىن و كىتى تىتايىھ؟

خۆم و خوت و دووازدە پىتشىمەرگەي تر، چوار نۇتوومبىلمان لەگەلدايە، ھەر ھەمووشىان چەكى قورسيان پىتىيە. بەلام بۆسەيەكى ئەوتۇيە، دلىنابە:

بەك گوللەيشى تىدا ناتەقى! بە نوسىتىسى لە مالەكەي ئىتىھى، لېرىدى دەبەينە دەرەوە! تۆ ھەولىدە سەرخۇشىشى بکەيت ئىنجا خەوى لى بىكەۋى!

دووابىي بۆسە و پلانەكەت بەفراؤانى بۇ باس دەكەم.

مولازم ته حسین، رووت، پشتی کرده سه‌رینی
سیسه‌مه‌که، ئەخته‌ری رووتی سپی و سوّلی، ودک
که رویشکیتیکی گموردی نه‌شمیل، هەلگرت؛
خستییه سه‌ر کۆشی خۆی: قاچی راست و چەپی
ئەخته‌ری، بەملا و بەولای لەکەله‌کی راست و چەپی
خوبیدا شورکرده‌وه، گوتى:
- بۆئەوه‌ی رانه‌کەيت لە دەستم.
ئنجا گوتى:
- من زنم هيتابه و دوو مندالىم هەن.
- پیت گوتوم.
- ژنه‌کەم مردوده. مندالە کانیشم لە بەغدا لە
مالى دايىم دەزىن. مندالە کانم، كچ و كورېتىكىن..
ھەردووكىيان لە قۇناغى سەرەتاين. تو ئامادەي

يەخیتیان بکەی، ئەخته‌ر؟
- ودک مندالى خۆم بەخیتیان دەکەم.
مولازم ته حسین، بە پەنجەت‌تووته‌ی، چەناگەی
ئەخته‌ری بەرزکرده‌وه:
- بۆ دووايىن جاريش، ديسان، پیت دەلىمەوه،
ئەخته‌ر: ئەگەريش هەست دەکەی بەوه ئىحراج
بۇويتىه کە من بە مىيانەی تو و جوامىتىم زانىوھ؛ يان
ئەگەر بەلىنت داوه‌تە جوامىتىر و بىريارت داوه شوو بە
لەو بکەيت؛ بەلىنى پىياوان بیت: دەست لە هىچ
كامتان نادەم؛ بىرّ شوو بە ئەو بکە و پىرۇزى يەكتىر
بن! بەلىنت پى دەددەم: تا دەشتگۈزىتەوه و دەتباتە
شاخ.. من لىرە نەمەتىن.. بە ئىجازەيەك دەگەرىمەوه
يەغدا.

- ودک هەموو جارىتى دىكە...
- دەتكوت بە درېشىايى رىيات هەر مارت
يەخىيىكىردووه؛ لەگەل مارەكە قىسەتان دەكرد و
سەماتان دەكرد. مارەكەش هەر لە من نىيكتىر
دەكتوته‌وه...
- هىچ نەترسىت. جاران چۆن بۇوي لەگەلى؛ هەر
ئاوها به! بەلام لە بىيرت نەچى: پىيىستە
يىخەۋىنېت...!
- جوامىر توخوا گویت لە من بىي: تو لە
خەونەكەمدا ببۇويتىه مارەوان، قىسەت لەگەلى دەكرد
و سەمات لەگەلى دەكرد؛ پاشان چۈمى سەرى
مارەكەت گرت..
- ئەخته‌ر گوئ بىرگە: ئەم مارە مولازم ته حسینە.

لەوبەرى جوڭەكە بۇوم؛ دەمانویىست باوهش
بە يەكتىرا بکەين؛ نەماندەتوانى: مارىتى پەشى
لەستۇور، لەنيواقاندا، لەناو جۇڭەكە، لەسەر كلک
ھەستابۇوه... خوايەكا!
- ئەم مارە مولازم ته حسینە.
- ئاخىر؛ مارەكە بۆ لاي تو نەدھات؛ رۇوي هەر
لە من بۇو.. منىش ھاوارى تۆم دەكرد: «جوامىر!
رېزگارم كە!».. تو سېر ببۇويت و گالتەت پېيم
دەكرد.. دەتكوت: «مەترسە، پىتەوه نادا».
- شەھى جومعە لەسەر شەمۇو، دەعوەتى لاي
خوتى بکە!
- پاشان لەناكاو، تو شىيوه‌ي مارەوانىتىكى
كارامەت وەرگرت.

- ئەدى ئەمۇھ نىيە لەگەل جوامىئر شەرمانە لەسەرتۇ؟
 ئەختەرىش پىتكەنى. پاشان مولازم تەحسىن گۇتى:
 - بەلام ئەگەر جوامىئر بەراستى تۇى خوش يوبىستايىه، خۆئەو چەندىن سالە تۇى كەردىتە زىن و پاشتى تېكىردووی. بۆچى تا ئىستا نەيخواستووی و ناتبا لەگەل خۆى؟!
 - ئەو ترسنۇكە؛ راستىگۈش نىيە لەگەل خۆى و خوشەويىتىيى من.
 مولازم تەحسىن، دەستى بۆپاكەت و جىڭەرەكەى درېڭىزكەد:
 - ئەختەر گىيان، ئىتر من لە ئەمپۇوه خۆم بۆئەمۇھ

- كەواتە من ناومال و كەلوپەلە كانم بفرۇشم؟
 - ها ؟ بۆچى؟
 - ئەدى پاش ئەمۇھ، من ئەگەر لەگەل تۇ بە شاخ بىكەوم و بشزانىن كە پىشىمەرگە بە هوپى منهە مولازم تەحسىنيان رفاندووھ؛ دىن مالەكەم تەخت و تالان دەكەن!
 - بە راي من: جارى هيچى مالەكەت نەفرۇشتىت.
 - بۆ؟
 - ئەدى لەكۈى بۆسەكەى بۆ دابىتىنەوە؟
 - ئەدى كە من لەگەل ئىسوھ بەرەو شاخ بەپى دەكەوم، ئەم مال و حالە ئاواھا بەجى بىئىلم؟
 - كەواتە، جارى تۇ لەگەل ئىيمە نەيەيت، باشتە!

ئەختەر لە كانگايىھەمەستى كەرىج كەسىك لە زىيانىدا نەبۇوه ھىنەدى مولازم تەحسىن خۆشى بويت؛ گىيا:
 - تەحسىن، تۇ زىياد لە پىيوابىست منت خۆش دەدۋى. مولازم تەحسىن، شەيدا، لە چاوه گەشە سىحراروپىيەكانى ئەختەر ورد بۆوه:
 - تۇ لەو دەچى بە كەسىكى زۆر نزىكىم بچىت، يان لەوانەيە لەتىكى پۆرم بىت. لە من بۇويتە تەمەرەقىك، تەنانەت ھەندى جار ھەستىدەكەم كىشەيەك». - كىشە؟
 مولازم تەحسىن پىتكەنى:

با زۇو خۆمانى لى زىگار بىكەين! شەھى جومعە لەسەر شەمموو، وەك جاران دەعوەتى بىكە!
 - من حەزەدەكەم لەگەل تۇ بىم، لەگەل تۇ بىشىم. با عەقد زەواج لەنیتوانما نەبىن، قەيناكە. با تەنیا بەو شاخەوھ پىتكەوھ بىن. من شانازى بەممەو دەكەم لەگەل تۇ پىشىمەرگە يىم.
 - شەھى جومعە لەسەر شەمموو دەبىيەين و دەرۋىن..
 - من لېرە، لە «قەھچەيەك» زىاتر، هيچى دىكە نىيم. تەنیا لەگەل تۇ و لەناو شاخدا شەرەفى خۆم دەكەمەوھ.
 - كاتىزمىئىر سىن و نېبۈ شەھى، لە گەرمەي خەودا، دەبىيچىنەو و دەبىيەين؛ دەرۋىن؛ نەجاڭما دەبىن.

تاماده ددکەم کە ببینە ژن و میزدی يەك.
ئەختەر بە ئاسوودەبى و دلخۆشىي شاشىنىك
پەنجەكانى دەستى بەناو تۈوكە فېرىپىيەكانى سەر
سىنگى مولازم تەحسىن دەگىرە:

- تەحسىن، دەمبىيەتە بەغدا؟

- وەك كاتى خۆشىي پىيم دەگوتى: دەبى
دەمودەست بچىنە بەغدا، ئېرە بەجى دىلىن.

ئەختەر گوتى:

- باشە؛ بۆچى؟

پاشان هەر بۆ خۆى بە سوعىبەتمۇھ پېتىكەنى:

- سومعەى ھىچ يەكتىكمان لېرە تەواو نىيە.

مولازم تەحسىن، بە ھەمان ئاوازى لاقتىيەوە:

- سومعەى «جوامىتىر» زۆر تەواوە!

ئەختەر وەك مندالىك كرووزايەوە:

- ئەدى كەينى بىيەم؟

- كە ئەومان گەياند؛ خۇم ئاگادارت دەكەمەوە.
ئەختەر، تارايىكى غەمگىن و نائومىتى، دىسان

كەوتەوە سەر پوخسارى. چاوهكانى، ھىننە پوون و
گەش و پاك بуون، ھىچ ترس و گومانىكى تىيد
نەدەشاردارايەوە. لەترسان پەنگى زەرد ھەلگەپابۇو.

رېزى دەلەرزى؛ خۆى بە جوامىرەوە نووساندبوو:

- جوامىتىر گىيان، دەترسىم...

ئەختەر گوتى:
- با ئەم شاخ و تەراشانە بۆئەو بن و...
- ئەتۆش بۆ من.

مولازم تەحسىن و ئەختەر، ھەر دووكىيان پووت،
وەك دوو مارى عاشقە و وماشقە، لەناوەرپاستى
ژۇورى نوستىنەكە، بەپىوه، لە قەدى يەكتەر ئالاپۇون و
دەستىيان لەسەر پۈومەتى ئەھۋى دېكەيان، ئىنجى
ئىنجى دەمى يەكتىيان ماچ دەكىر. لەناكاو، ئەختەر
بە مولازم تەحسىنى گوت:

- تەحسىن، سېھىنە جومعە يە.
- ئىن؟
- تۆ ھەمۇو شەۋىيەتى جومعە لەسەر شەمۇو،

دەعوەتى منىت..

- كفتهى سابونكەرانىم بۆ دەكەى؟

- سېھىنى.

- دېيى؟

- ئەدى چۈن؛ بۆ نايەم؟

- دەبىن شەو لەلام بىشىنەتەوە.

مولازم تەحسىن پىتكەنى، بە شۇخىبىه و گۇتى:

- .. مەلايەكىش لەگەل خۆم دېنم.

- رەعنالئەو شەوه، شەوى دووشەمە بەسەر سى شەمە بۇو، كاتىمىرى دوو و نىيو لايدابۇ؛ من هەستامەو - عەيىب نەبىن- مىز بە «سۈران» بىكم.. لە سەربانى مالى خۆمانەوە، بە پىتكەوت ئاپرىكى حەوشەى مالى ئەختەرم دايەوە، دىتىم: ئەختەر، بەو شەوه درەنگە ئەنگوستە چاوه، بە كراسىيکى شۆرى سېيىھەوە، دەتكوت خىويكە، قىزكراوهى بىز، نىكەران، لەناو حەوشەكە، بەدرېشايى پىگاى نىوان ژۇورى دەستە راست و دەستە چەپ، شلەزاو، دەتكوت راوى دەنیين.. پىاسەى دەكرد! بۇو بانگى بىكم، بلىيم:

- ئەختەر ئەو چىتە، شىبت بۇوى؟ دووايە لە دلى خۆمدا گوتىم: لەنانە يە چاوهپى جومىرى بكت سەرىلىنى بدالا! دەنگىشىم بدىا، هەممۇو دەر و دراوسى خەبەربىان دەبزۇو. چۈرمۇستىمەوە.

پاشان، من لەناوجى بۇوم، ئەيەرۇ؛ گويم لە پستە پستىتىكى زۆرسەير بۇو، دەتكوت دەگرى و دەللىتىمەيان دەيھۈي كەسييک بخىكىتىن و ناتوانى. ترسام. ويسىتم مامەند خەبەر بىكمەوە، پاشان گوتىم: نا.. با بۆ خۆم بىزانم چىيە؟ دەمىزانى پستەپستەكە لە حەوشەى مالى ئەختەرە دەيت! هەستام دوور بەدوور، لە سەر دىوارى سەربانە كەمانەوە گويم ھەلخىست. بەتەواوەتى ئەرخايىن بۇوم كە دەنگى ئەختەرە. مىلم بەناو حەوشەكەياندا شۆركەدە خوارەوە، دىتىم ئەختەر لەناو حەوشەكە راودەستابۇو، پشتى لە من، ropyو لە حەمامەكەيان، بە پستە پست، بە عەرەبى، قىسەى

دەكىد. لە دلى خۆمدا گوتىم: ئەيەرۇ، ئەو شەوه ئەختەر بە عەرەبى قىسە لەگەل كى دەكى بەم شەو درەنگە! پاشان يەكسەر تىيگە يىشتم، گوتىم: ئەو دىسان مولازم تەحسىنى لەلايە! باوەرم پىن بىكە، رەعنال ئەوانىش بۇو قىسە يان دەكىد. شەو بۇو، دنيا كش و مات، تەنبا دەنگى ئەوان دەهات. مولازم تەحسىن، دىيار بۇو بەتۈورەيىھەوە پىنى دەگوت: - بچۇ حەوشەكە، ئاگات لە دەرگاي دەرەوە بىن!

ئەختەرىش دەيگوت:

- دەترسم بەسەر دىوارەكەمانەوە بىيىتە ژۇورەوە!
- كۆلان سەرتاپا بۆسەى تىيدا دانراوەتەوە، مەترىسە! مولازم تەحسىن گوتى.
- ئاخىر دەترسم بىيىتە تەقە و بقللىشىتەوە.
- ئنجا مولازم تەحسىن دەنگى بەرزتىر كەدەوە:
- ئەدى تو نالىتى بەتەنبا دەيت؟! پاشان من پىيم گوتۇون.. بە هيچ شىيەدەك تەقەلى لى نەكەن؛ لىتى گەرىن بىتە ژۇورەوە. دە بېرۇ.. تو ئاگادارى دەرگاي حەوشە بە!

رەعنال

خۆ من گەلەتكى شەوى دىكە بە دەنگى لە دەرگادانى جومىرى يان مولازم تەحسىن، لەناو جىن خەبەرم بۆتەوە! بەلام ئەم جارەيان زۆرسەير بۇو! نەمدەتوانى حەزىنەكەم بىزانم ئەو شەوه ئاخۇچىي دىكە روو دەدا!

لەسەر دىوارەكەمانەوە، كە تەماشاي ئەوبەرم كەد، ودېش.. زەندەقىم چوو! ژۇورەكە دەستە چەپى مالى ئەختەر، ئەها ئەو ژۇورە كەللەي مامازمە

عنه‌تیکه کهی لیتیه؟ پر بwoo له عه‌سکه‌ری چه‌کدار..
 چی پی دلین؟ قسوات خاصه. شهش حه‌تیک
 دهبوون: به کلاشنکوف و ئاپ پی جییه‌وه،
 هه‌ندیکیان و هستاو، ئوانی دیکه له‌سر چینچکان.
 خوایه، چی قه‌وماوه؟ له دلی خومدا گوتم. تو بلتی
 ئم هه‌مو موشت‌هه‌ریبه به جاریک له ئه‌خته‌ر
 هاتبیتنه ژووره‌وه؟ من چوزانم بوسه‌یان بوجامیر
 داناوه‌ته‌وه؟! پاشان دیتم: له‌ملا، سئی چه‌کداری
 دیکه‌ش، له‌لای ئاوده‌سخانه‌که‌وه راوه‌ستابون،
 ته‌نیا دهست و کلاشنکوفه‌کانیان له منه‌وه دیاریوون.
 و‌لحاظل دیار بwoo مالی ئه‌خته‌ر پر بیوو له چه‌کدار
 و قسوات خاصه! من هیشتا نه‌مدهزانی ئه‌مه
 بوسه‌یه. هه‌ر ده‌ترسام شتیک له ئه‌خته‌ر قه‌وماین!
 پاشان که دیتم: ئه‌خته‌ر ئاماژه‌ی بوجه‌کداره‌کان
 ده‌کرد و به‌پسته‌پست قسی له‌گه‌لیان ده‌کرد؛ ئنجا
 په‌نجه‌ی خرم گه‌ست و تیکه‌یشتم؛ گوتم: هه‌بی و
 نه‌بی بوسه‌یان بوجامیر داناوه‌ته‌وه.. ئه‌گینا مولازم
 ته‌حسین و ئه‌و هه‌مو قسوات خاصه‌یه به‌یه‌که‌وه له
 مالی ئه‌خته‌ر بهم نییوه شه‌وه چی ده‌کهن؟! سه‌رم
 دانه‌وانده خواره‌وه و گوتم: با نه‌مبیین. گه‌رامه‌وه
 ناوچی. به مامه‌ندم گوت:

- هه‌سته! هه‌سته مامه‌ند!

مامه‌ند گوتی: چیه؟

گوتم: هه‌سته! مالی ئه‌خته‌ر پر بwoo له قسوات
 خاصه؟

مامه‌ند گوتی:

- هه‌بی و نه‌بی، مه‌زیه‌ته‌ی لیکراوه.

- مه‌زیه‌ته‌ی چی و حالی چی! پیتم گوت.

مامه‌ند ده‌بیویست به ده‌پیی غودبه‌وه بچیتله سه‌ر

دیوار و ملی خوی بنه‌و مالی ئه‌خته‌ردا
 شوربکا‌ته‌وه. گوتم:

- نه‌چی! ده‌تبیین. نه‌وه ک ته‌قەت لى بکەن! پر
 له قسوات خاصه.

مامه‌ند هه‌ر چوو. ته‌ماشا‌یه‌کی کرد و هاته‌وه.

گوتی:

- چوّل و هوله. قسوات خاصه‌ی چی؟ ئه‌وه تو
 شیت بووی؟

من که‌وچه گومانه‌وه. دیسان چووم ته‌ماشا‌یه‌کی
 ناو حه‌وشە‌کەم کرد، دیتم: راسته: چوّل و
 خاموش...

به مامه‌ندم گوت:

- خویان له ژووره‌وه مات داوه.

مامه‌ند گوتی:

- بی عه‌قل، خهونت دیوه.

گوتم:

- نه به‌خوا. به چاوی خرم بینیمین.

- ده واز بیتنه کارت پییانه‌وه چیه؟ بنوو! مامه‌ند
 گوتی.

رەعننا، خهوم لى نه‌ده‌که‌وه‌وه. ده‌مزانی شتیک
 ئه‌م شه‌وه‌هه‌ر ددقه‌ومى. ها؟ ئا. ئا. ئه‌خته‌ر هه‌ر
 له‌وئی بwoo. نه‌پوششبوو؛ به‌لام ئه‌ویش له‌گه‌ل ئه‌وان
 خوی مه‌لاس دابوو: هه‌موویان چاوه‌رتی ئه‌وه‌یان
 ده‌کرد که جوامیر له ده‌رگا بدات و ئه‌خته‌ر بچن
 ده‌رگای لى بکا‌ته‌وه.

لەناکاوا، گوتم:

- مامه‌ند هه‌سته! ده‌رگایه!

مامه‌ند راچله‌کی، گوتی:

- ده‌رگای ئیمه؟

گوت:

- ده رگای ئیمه‌ی چی، هه شبے سه‌ر!

مامه‌ند پهپن بزوه، گوتی:

- راست ده که‌ی منیش گویم له زنگی ده رگایه ک
بزو.

مامه‌ند به ده پی غودبه‌وه، من به کراسی
ناوجیوه، هیشتا خه‌الوو، چووین پیکوه ملمان
به سه‌ر دیواری سه‌ریانه‌که‌مانه‌وه به رهه مالی ئه ختهر
شورکرده خواره‌وه: بزانین کییه له ده رگای مالی
ئه ختهر ده‌د؟

ئه ختهر مان بینی ده موده‌ست که‌وه ناو
حه‌وهش‌که‌وه، و در سوپرایوه بچیت ده رگا بکاته‌وه.
گویمان له جیپه‌ی ده رگا که بزو؛ کرایوه. ئیمه له
سه‌ریانه‌که‌ی خومانه‌وه هیچمان نداده دیت، به لام دیار
بزو که ئه ختهر ده رگای له که‌سیک کرده‌وه. دلمان،
ته‌پ، ته‌پ، لمسه‌ر هه‌زار لیتی ده‌د. کییه؟ چیه؟ چ
دقه‌ومنی؟ هیچ نه بزو. هیچ در نه‌که‌وت. مهدای
نیوان حه‌وهش و ده رگای حه‌وهش‌که ئه وونه نه بزو که
ئه ختهر هیتنه‌ی پتی بچی. هه ر هیچ در نه‌که‌وت.
له‌ناکاو، دنگی خنکانی که‌سیک هاته گویمان؛
که‌سیک، وه ک خه‌ریک بین بخنکنی، یان، وه ک
بیه‌وئی هاوار بکات و نه‌هیتلن. گلخیجک بزو.
ئنجا ته‌په‌یه ک، دنگی لیدانیک: له دنگی
به ربوونه‌وه شووتییه ک ده‌چوو له شوینیکی
به رزده‌وه. به دنگانه‌ی ده‌مانبیستن، باش دیار بزو،
که ئینسانیک که‌وت‌تله بوسه‌ی چه‌ند چه‌کداریکه‌وه؛
ده‌میان گرت‌تووه و به کلاشنکوف له که‌له‌ی سه‌ری
دددن و ده‌بیبوریتنه‌وه! پاشان له‌ناکاو گویمان له
قیزه‌یه کی سامناکی ئه ختهر بزو! مامه‌ند گوتی:

- وس به!

من چاوم بربیسووه ئه و دالانه‌ی له حه‌وهش‌که‌وه
ده‌چووه سه‌ر ده رگای ده رهه. له‌ناکاو، ئه ختهر، پیش
هه مسوو که‌سیک به دیارکه‌وت: به ناوه‌ر استی
حه‌وهش‌که‌دا رایکرد، وه ک گولله‌یه ک، تیز تیپه‌پی؛
ده‌گریا و به هه ر دوو ده‌ستیشی ناوه‌دهمی خوی
گرت‌بوو. کاتنی گه‌یشته لای حه‌مامه‌که، له ترسان
هه لدله‌ر زی، قرشی خوی ده‌رنییه‌وه و له رووی خوی
دددا؛ وه ک هه‌والی مردنی خوش‌هه‌ویستیکی
بگه‌یه‌نیته ئازیزیکی، به دنگیکی زور شل‌هز اوی
گریاناوییه‌وه سه‌ری برده ناو حه‌مامه‌که:

- ته‌حسین، زرووکه! وه رهه ده رهه...!

ئه‌وکاته دنگی خنکانه‌که نه‌ما بو. دیار بزو
ته‌واو ده‌مکوت کرا بوو. ئه ختهر، بی‌دنه‌نگ، بی
ئه‌وهی بتوانی بگری، پیشی ده‌خوارده‌وه و هه ر له
رووی خوی دددا؛ ده‌مکوت: ئیستا ده‌بوریت‌وه!
مولازم ته‌حسین، ددست به کلاشنکوف‌وه له
حه‌مامه‌که هاته ده رهه: به ده‌ستی راستی،
کلاشنکوف‌که‌ی گرت‌بوو؛ به ده‌ستی چه‌پیشی
ئه ختهری هه تره‌شچووی له باوهش گرت‌بوو و ته‌ماشای
دالانه‌که‌ی ده‌کرد.

هه ر لهو ده‌مده‌دا، لای دالانه‌که‌وه، ورده ورده چه‌ند
تار ما‌اییه ک له ئیمه و دیار که‌وت‌تن. شهش پیاوی
که‌له‌گه‌تی چوارشانه‌ی چه‌کدار؛ جلکی قووات
خاصه‌یان له‌بهر بزو. له دوو رهه دیار بعون،
کلاشنکوف‌کانیان به‌ده‌سته‌وه گرت‌بوو. دووانی
پشته‌وه‌شیان، هه ریه‌که‌یان، قه‌مه‌یه کی ده‌سک
رپشی بربیسکه‌داریان به‌ده‌سته‌وه بزو؛ ده‌تگوت شیرن
ده‌بریسکیتنه‌وه. دیار بزو، هه مسوویان، پیشتر، خویان

له لای ناندینه کهی پیشنهادی مالی ئەختەر
شاردبۇوه و بۆ جوامىتىر لە بۆسەدا بۇون.
کاتىنى شەش چەكدارە قۇوات خاصە كە نىزىكتىر
كە وتنەوە و گە يىشتنە ناو حەوشە كە، دىتىم: وەيش..
لاشەي جوامىتىريان ھەلگىرتىبۇو! ورده ورده، بەدىار
دەكەوتىن و دەھاتتە ناو حەوشە كە وە. بە هەر شەشىيان
لە لاشەي ئەو جوامىتىر نازدارە ئالاابۇون! ھەر
يەكەيان لايەكى لاشە كە ھەلگىرتىبۇو: يەكىكىيان
دەستى، يەكىكىيان دەستە كە دېكەي؛ ئەھەي ترىيان
قاچى، چوارەمىشىيان قاچە كە دېكەي. دوو پىياوه
قەمە بە دەستە كانىش - دىيار بۇو جەللادىن -
لە دوو ايانەوە دەرۋىشتن. ھەمۈويان دەستىكىيان بە
كلاشنىڭفەوە و دەستە كە دېكەي بە لاشەي
جوامىتىرە، لاشەي جوامىتىريان ھىتىنا لە ناوه راستى
حەوشە كەدا فەتىيان دا.

رەعنَا!

ھىنندەي چاوم دەگىپرا سەرى جوامىتىرم بەدى
نەدەكىرد. وەي، وەي، وەي.. چىم دىت!
خوايە! خوايە! سەرى جوامىتىريان بېپىسوو! سەرىيان
بېپىسوو! دىيار بۇو ھەر لەناو دالانە كە، پىش ئەھەي
بگاتە حەوشە، سەرىيان بېپىسوو! ھەي كۈپەرم!
وەيش! ھەي ھەناوييان بە خوتىنى داتە كاۋى بىن رەبىي!
دەست و قاچى جوامىتىر نازدار، جوامىتىرى پالەوان،
بەبىن كەللەي سەر، هەتا ناو حەوشە كە، لەناو
دەستى چەپەلىاندا ھەلۋاسرابۇون. ئۆف. لە چاوان
كۈپەرم. جوامىتىر، بەبىن سەر، بەبىن سەر، لە
ناوه راستى حەوشە كە فې درابۇو. ئەختەر! ئەختەر!
ھەي سەرت بە بېن چىن رەبىي؛ كە سەرى ئەو پىياوه
نازدارەت ئاوها بە بېن برد! ھەي ھەناوت بە خوتىنى

داتە كاۋى بىن، رەبىي، ئەختەر!
مولازم تەحسىن ئەختەرى سپارده دەست ئەو
ياودەرە چەكدارانە خۆى، كە پىشەر لە
ئاودەسخانە كەدا خۆيان شاردبۇوه. ئەختەريان برد،
لەلواوه رايانگرت.

ئەختەر ھەر دەنۇوزايەوە و لە رپووی خۆى دەدا.
مولازم تەحسىن بۆ خۆيىشى، ورده ورده، بە ھەنگاوى
جەللادىك، كە تىينۇرى خوتىنى سەرى نىچىپە كە
بىت، لە لاشەي سەرپراؤى جوامىتىر نىزىك
دەكەوتەوە. ئەو چەكدارە زەبەللاحانە دېكەيش، كە
خۆيان لە ژۇورى نوستىن و لە ژۇورى كەللەمامازە
عەنتىكە كە ئەختەر مەلاس دابۇو؛ لە دەممەدا -
بىن ئەھەي تەنانەت يەك گوللەش چېيە بىتەقىن -
ھاتېبۇون دوور دوور بەدىار لاشەي بىن سەرى
جوامىتىرەوە راوه ستابۇون؛ چاودەپىي فەرمائىشتى
مولازم تەحسىن بۇون.

يەكىك لە شەش چەكدارە قۇوات خاصە كان
«ئەھەي قەمە بىرىشكەدارە خوتىناوېيە كە بە دەستەوە
بۇو» رېيىشت بەرە دالانە كە. كە گەرایەوە،
كەللەسەرى جوامىتىرى بە قىز بە دەستەوە گىرتىبۇو؛
ھىتىانى، لەسەر لاشە كە جوامىتىرى دانا.

مولازم تەحسىن، كاتىنى لە تەماشاڭدىنى سەرى
پراؤى جوامىتىر تىير تىير بۇو؛ لاسلىكىيە كە دەرھىتىن و
دەستى كىرده تەلەفۇن كىردىن. پاشان رپووی كىرده
ياودەرە چەكدارە قۇوات خاصە كانى، و تى:
- دەي...

ئىنجا پاشان، بە سەرى لۇزى، ئاماژىدە كى
بىزراوبى بۆ ئەختەرىش كىردى و بە ياودەرە چەكدارە كانى
گوت:

- ئەم قەھقە پىسەش بىهن! لېرىھى بەجى نەھىيەن!
من لە سەر دیوارى سەربانە كەمانەوە، خەرىك بۇ
شىت بىم؛ دىقەتى ئەختەرم دەدا: ئەختەر،
ئابىلۇقەدراوى ناو چەكدارەكان، ھەر دەگرىيا و بە
ھەر دوو دەست قىرى خۆى درپىيەوە؛ بەدەم چەمۇلە
لە خۆنانەوە، دەللايەوە و لە رووى خۆى دەدا:
- وەيش.. وەيش.. وەيش..

ئەختەر لەوە زىاتر نەيدەزانى ھىچى تر بكا و
ھىچى تر بلى..